JAN 14 1955
JAN 24 1955

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Publisched Twice Weekly by the Daugavas Vanags. Editor in Chief: Ingrida Viksna. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel.: Virgina 9-7778.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

4./335. n-rs. SESTDIEN, 1955. GADA 15. JANVĀRĪ 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanags. Galvenais redaktors — Ingrida Vīksna. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel. — Virgina 9-7778. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

KARŠ DIENVIDAMERIKĀ

KOSTA RIKĀ IZSLUDINĀTS IZŅĒMUMA STĀVOKLIS UN SĀKTA MOBILIZĀCIJA

Vienkāršākā izeja būtu prezidentu divkauja

Kosta Rikas civīlā gvarde uzsākusi cīņas ar iebrucējiem no Nikaraguas. Kosta Rikas prezidents Figueress apvaino Nikaraguu agresijā, aicinādams talkā pārējās Dienvidamerikas valstis iebrucēju sakaušanā. Nikaraguas valsts prezidents, tai pašā laikā noliedz katru atbildību par agresijas sākšanu, paskaidrodams, ka karš Kosta Rikā nav vis ārēja uzbrukuma, bet gan iekšējas sacelšanās rezultāts.

San Hozē. Sekojot asu vārdu izmaiņai Nikaraguas un Kosta Rikas starpā, pēdējā sāka gatavoties it kā gaidāmi nikaraguiešu piedzīvojumu meklētāju invāzijas atsišanai. Visā valstī tika izsludināta trauksme, sākās mobilizācija 3000 vīru lielās civīlās gvardes pastiprināšanai, tika palielinātas sardzes lidlaukos un stratēģiski svarīgās vietās. Nikaragua tai pašā laikā nepārtraukti apgalvoja, ka par invāzijas gatavošanu neko nezina un ka Kosta Rika ir vainojama nesaskaņu sākšanā, lai, piesaistot iedzīvotāju uzmanību kaut kur citur, mēģinātu saglābt stāvokli.

Tagad valdība ziņo, ka tās karaspēkam iznākušas pirmās sadursmes ar iebrucējiem no Nikaraguas „kādas pilsētas tuvumā, kas atrodas tieši ceļā uz San Hozē." Vairāki Kosta Rikas ciemi jau atrodas iebrucēju rokās. Invāzija Kosta Rikā sākās 11. janvārī, kad prezidents Figueress apvainoja Nikaraguu agresijā, izteikdams cerību, ka pārējās Dienvidamerikas valstis nāks talkā, lai ienaidnieku sakautu.

Visā Kosta Rikā izsludināts trauksmes stāvoklis un sākta steidzīga mobilizācija. Kosta Rikas regulārajā karaspēkā, civīlajā gvardē, ir apmēram 3000 vīru, kamēr iesaucamo rezervistu skaitu rēķina uz 6000.

Kosta Rikas civīlās gvardes stāba priekšnieks Rudolfo Kviross ziņo, ka viņa vienībām iznākušas pirmās sadursmes ar nikaraguiešu iebrucējiem, skaitā apmēram 100 vīriem Villa Kvesada pilsētiņas tuvumā. Pati pilsētiņa, 45 jūdzes no Nikaraguas robežas un 50 jūdzes no Kosta Rikas galvaspilsētas, ar saviem 3.500 iedzīvotājiem jau atrodas iebrucēju rokās.

UZBRUKUMS SĀKĀS 11. JANVĀRĪ

Uzbrukums Kosta Rikai sākās visai mīklainos apstākļos. Jāu pagājušajā nedēļā Kosta Rikas prezidents iesniedza sūdzību Amerikas valstu organizācijai, ka Nikaragua gatavo invāziju Kosta Rikā. Gaidāmie iebrucēji, skaitā apmēram 600 vīri, tiekot apmācīti Kosta Rikas robežas tuvumā. Tie neesot vis Nikaraguas regulārās armijas kaŗavīri, bet dažādi algoti salašņas un piedzīvojumu meklētāji. Nikaraguas prezidents Somoza nekavējās paskaidrot, ka Kosta Rikas apvainojumi ir izdomāti un ka pēdējās valdība vienkārši cenšas novadīt iedzīvotāju uzmanību kādās citās sliedēs, lai starplaikā savestu kārtībā savu korruptīvo iekšpolītiku.

11. janvārī uzbrukums Kosta Rikai tomēr sākās. Iebrucēji ieradās vairākās lidmašīnās, nosēzdamies ilgi nelietotā lidlaukā Villa Kvesada pilsētiņas tuvumā. Līdzšinējā kaŗa darbībā visinteresantākais ir tas, ka, lidmašīnām nosēžoties, lidlaukā ieradās vairākas smagās mašīnas, kas iebrucējus aizveda uz Villa Kvesāda. Pēdējā krita gandrīz bez jebkādas pretestības. Smago mašīnu parādīšanās lidlaukā liek domāt, ka iebrucējiem ir sakari arī Kosta Rikas iekšienē. Šādu varbūtību pielaiž arī Kosta Rikas prezidents, tomēr uzsveŗot, ka galvenie vainīgie ir nikaraguieši. Prezidents Figueress uzsveŗ, ka Nikaraguas interesēs ir pievilt Amerikas valstu organizāciju, liekot pēdējai domāt, ka šeit nav runa par uzbrukumu no ārpuses, bet gan par Kosta Rikas iekšējiem nemieriem.

Pēdējās ziņas no Kosta Rikas frontes vēstī, ka bez lidmašīnās pārvestiem vairākas nikaraguiešu grupas pārgājušas Kosta Rikas robežu un sākušas virzīties uz galvaspilsētas San Hozē pusi.

Nikaraguas un Kosta Rikas kaŗa izbeigšanai ar ļoti bruņniecisku priekšlikumu nāca Nikaraguas valsts prezidents Somoza, uzaicinādams Kosta Rikas prezidentu uz divkauju ar pistolēm. Somoza saka, ka nav vērts lieki izliet asinis, turpinot kaŗu līdzšinējā gaitā. Visvienkāršākā izeja būtu divkauja abu prezidentu starpā, lai Figueresa kungs būtu tik laipns un aizstaigātu līdz Kosta Rikas un Nikaraguas robežai, kur otrā pusē, pielādētām pistolēm, viņu gaidīšot prezidents Somoza.

VIESOS SKAUTU EGLĪTES VAKARĀ TORONTO

No kr. sēž: Mr. S. Harvy, Mr. F. Morton, Mrs. Morton. 2. r. no kr.: māc. Gaudiņš, V. Bembers, prāv. J. Ķullītis, māc., A. Lūsis, māc. A. Cops, G. Kārkliņš   J. Kreiļa uzņ.

LIDMAŠĪNAS BOMBARDĒ NEMIERNIEKUS

Angļi mēģina iznīcināt Mau-Mau terroristus

Kenijā. — Angļu karaspēks, veselas divīzijas apmērā, smago bumbvedēju atbalstīts, Kenijā uzsācis vienu no savām lielākajām Mau-Mau terroistu tīrīšanas akcijām. Kenijā līdz šim vēl nekas nav vairāk atgādinājis īstu kaŗu kā pašreizējā tīrīšanas akcija. Angļu karaspēka mērķis ir 1.200 kvadrātjūdžu lielas, mežiem apaugušas kalnainas apkārtnes iztīrīšana. Moderni kaŗā vairs neizlietojamie Linkolna tipa smagie bumbveži vēl ir derīgi operācijām Afrikā, apbeŗot Mau Mau ar 500 mārciņu smagu bumbu krusu.

*

Arī Malajā līdzšinējais klusums ir beidzies, un komūnisti no jauna kļūst aktīvāki. Tas jo sevišķi izjūtams Selangoras tuvumā, kur komūnistu paprtizānu apkaŗošanai pieaicināta talkā angļu kaŗa flote.

*

1955. gadam sākoties, visā pasaulē valdīja vēl nebijis optimisms. Nerunāja ne par ko citu kā vienīgi par mieru. Bet jau pirmajās divās jaunā gada nedēļās ir pierādījies, ka miers atrodas aiz trejdeviņām zemēm. Janvāŗa pirmo divu nedēļu laikā ir nogalināts Panamas valsts prezidents, sācies karš Nikaraguas un Kosta Rikas starpā (tā kā Panama atrodas Kosta Rikas kaimiņos, tad nav neiespējams, ka Panamas prezidenta Remona nāvei ir bijis kāds sakars ar nikaraguiešu invāziju), atsākti gaisa uzbrukumi komūnistu un nacionālistu Ķīnas starpā, uzsākta līdz šim lielākā tīrīšanas akcija pret Mau Mau Afrikā un atjaunota komūnistu darbība Malajā. Mieru mīlošā pasaule patiesi ir pratusi godam pastāvēt divas nedēļas.

KOMŪNISTI SLEPKAVO KATOĻU ZEMNIEKUS INDOĶĪNĀ

Saigonā. — Dienvidvietnamas galvaspilsētā saņemtas ziņas no komūnistu pārvaldītiem ziemeļiem par katoļu zemnieku masu slaktiņiem Sarkanās upes tuvumā.

Pagājušā nedēļā 5000 komūnistu vietminiešu kaŗavīru atklāja uguni pret apmēram 10.000 lielu katoļu zemnieku pulku, kas vēlējās runāt ar Indoķīnas pamiera pārraudzības komisijas pārstāvjiem. Kā zināms, Indoķīnas pamiera pārraudzības komisijā ietelp Kanada, Indija un Polija. Saigonā saņemtās ziņas liecina, ka kāda pamiera pārraudzības komisijas pārstāvju grupa izteikusi vēlēšanos iepazīties ar apstākļiem komūnistu Balangā, Sarkanās upes tuvumā. Par pārraudzības komisijas gaidāmo ierašanos uzzinājuši arī apkārtējie katoļu zemnieki, kas gribējuši sastapt pārstāvjus. Lai šādu sastapšanos novērstu, komūnisti vispirms kavējās ar atļaujas izdošanu pārstāvjiem ielidot Balangā, starplaikā atsūtot karaspēku zemnieku izklīdināšanai. Pēdējie gan mēģināja kaŗavriem pretoties, bet tika padzīti, ciešot ļoti smagus zaudējumus.

Kad Indoķīnas pamiera pārraudzības komisija beidzot ieradās Balangā, nebija vairs neviena, kas ar viņiem gribētu runāt: nošautie to nespēja, bet dzīvi palikušie bija izklīdināti. Pārraudzības komiteja šai lietā uzsākusi tūlītēju izmeklēšanu.

Vai Mendess maina politiku?

Positano, Italijā. — Nelielās Positano pilsētiņas iedzīvotāji ar lepnumu stāsta, ka pie viņiem atpūzdamies Francijas ministru prezidents Mendess-Frānss no piena pārslēdzies uz vīnu.

Italiešu labsajūtu gan mazliet sabojāja ļaunas mēles, kas zināja stāstīt, ka Mendess-Frānss vīnu nedzeŗot vis aiz savas patikas, bet gan tādēļ, ka Positano piens esot pilnīgi nebaudāms...

Krievi mēģinās uzspridzināt Sibiriju

Londonā. — Rietumu diplomāti atveduši ziņas no Padomju Savienības par kolosāliem krievu plāniem Sibirijā. Padomju Savienības zinātnieki ar atomenerģijas palīdzību mēģinās izspridzināt milzu platības Sibirijā, tā izveidojot jaunu iekšzemes jūru. Pēdējo piepildītu tagad Arktiskā okeanā ietekošās upes. Krievu spridzināšanas plānos ietilpst apgabali no Toboļskas ziemeļos līdz Frunzei dienvidos, no Turgajas rietumos līdz apmēram Semipalatinskai austrumos.

Šādas mākslīgas jūras radīšana ietekmētu ne tikai Sibirijas klimatu, padarot kā vasaras, tā arī ziemas stipri maigākas, bet ietekmētu klimatu arī visā Eiropā.

Stromboli un Etna atdzīvojas

Franču laikraksts La Presse ziņo, ka Sicīlijas vulkāns Stromboli sācis no jauna dārboties, izgrūzdams ievērojamus lāvas daudzumus. Iedzīvotāji atstāj vulkāna piekāji, jo karstā lāva virzās ar 12 jūdžu ātrumu stundā. Šī ir 3. reize pag. g., kopš Stromboli „pacēlis savu balsi." Tajā pašā laikā salinieki paceļ lūgšanās savas balsis, lai Varenais tos pasargātu no zemestrīcēm, kuŗas pa lielākai daļai seko vulkānu izvirdumiem.

Arī Etna sākusi spļaut uguni un dūmus, un Lipari salinieki jau sajutuši pirmos grūdienus. Zaudējumi vēl neesot visai smagi. Pēc pēdējām ziņām Stromboli nedaudz nomierinājies, un iedzīvotāji lēnām atgriežas savos mājokļos. Pēdējo 72 stundu laikā bijuši 75 zemes satricinājumi, kas par laimi sagrāvuši tikai ap 20 māju.

NAKTS LATĪŅU KVARTĀLĀ

Toronto latviešu studentu kopas karnevāls notiks 4. februārī, plkst. 8.00, Palace Pier telpās.

PASAULES POLĪTISKO CĪŅU LAUKOS

JAUNDELHI

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra Hammeršilda misija Pekingā ir beigusies. Nekas nav panākts, vienīgi radušās cerības, ka nodibinātās attieksmes ar komūnistu Ķīnu pastāvēs arī nākotnē, tuvinās Rietumus un Austrumus un mazinās saspīlējumu komūnistu un nekomūnistu pasauļu starpā. Toties nekas neliecina, ka Hammeršilds spēs atvērt komūnistu Ķīnas cietumu durvis, lai atbrīvotu apcietinātos amerikāņu lidotājus.

Sekojot Hammeršilda sarunām ar komūnistu Ķīnas ministru prezidentu Ču En Laju, ir interesanti vērot vispārējo āziātu noskaņojumu Apvienoto Nāciju mēģinājumā atbrīvot spiegošanā apvainotos lidotājus: AN un Sav. Valstis ir tās, kas meklē izeju, nevis komūnistu Ķīna. Cepuri rokā, AN bija spiestas braukt uz Pekingu, lūgties komūnistu Ķīnu, kurai līdz šim vēl nav atļauts Apvienotās Nācijās runāt līdz! Ar Hammeršīldu runādams, Ču En Lajs pierādīja Āzijai, ka komūnistu Ķīna no tā saucamās amerikāņu varenības nebūt nebaidās. Tagad, labi zinādama, ka visa pasaule uzmanīgi klausās un iegaumē katru Pekingā izrunāto vārdu, komūnistu Ķīnas propagandas mašīna var vērsties pret Sav. Valstu polītiku un atrast daudz dzirdīgu ausu. Ne jau par velti Pekingas sarunu beigu dienās komūnisti uzbruka Ķīnas nacionālistu salai ar tādu niknumu, kāds nebija redzēts pēdējos piecos gados. Tai pašā laikā komūnistu Ķīnas draugi sāka no jauna pacelt balsis, pieprasīdami Pekingas valdības uzņemšanu Apvienotās Nācijās.

Komūnistu Ķīnā apcietinātie amerikāņu lidotāji āziātus interesē maz. Āzijas nostāju amerikāņu lidotāju jautājumā ļoti labi apgaismo Indijas ministru prezidents Nēru un viņam labvēlīgi noskaņotā Indijas preses daļa. Hammeršilda misijas sākumā Nēru to uzskatīja par „nožēlojamu" un kad Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs ieradās Indijā, lai pārrunātu minēto lidotāju atbrīvošanu, Nēru pēdējam lika gaidīt veselas deviņpadsmit stundas. Sekoja pieņemšana, kuŗas laikā Indijas ministru prezidents savu aso toni bija mazliet mīkstinājis un sacīja, ka galu galā brauciens uz Pekingu varētu dot arī kaut ko labu. Pēc Nēru domām AN ir aizmirsušas rēķināties ar faktiem. Un, proti, amerikāņu lidotāji netika nogāzti virs Korejas un neatradās uniformās. Un ja tas tā būtu bijis, vai tad korejiešiem nav tikpat lielas tiesības sūtīt savus gūstekņus uz komūnistu Ķīnu kā Apvienotām Nācijām sūtīt ķīniešu gūstekņus uz Formozu? Un vai tad vispār nebūtu daudz svarīgāk runāt par komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās nekā par kaut kādu 11 amerikāņu lidotāju atbrīvošanu? Ievērojamākie Indijas laikraksti uzsveŗ, ka amerikāņu lidotāji ir spiegi un vainīgi spiegošanā. Pēc Indijas preses domām Hammeršīlds nav nekas vairāk kā Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa rokas puisis. No tā tikai var redzēt, ka Nēru neitrālitāte jau ir tiktālu nosvērusies uz vienu pusi, ka draud apgāzties . . .

Kamēr Sav. Valstis vēl vienmēr pūlas nostiprināt Dienvidaustrumāziju pret iespējamu komūnistu agresiju, tai pašā laikā cenšoties nostabilizēt brīvo Āzijas valstu saimniecību, Āzijas valstsvīri, ar Nēru priekšgalā, nekautrējas kost savā barotāja rokā. Sav. Valstu plāni nepārtraukti sastopas ar spēcīgu Āzijas valstu opoziciju. Jo sevišķi Indijas, kas ar visdziļāko bijāšanu pieņem palīdzību no Padomju Savienības.

Lai vēl iespaidīgāk cīnītos ar nevēlamām Rietumu idejām, piecas Kolombo valstis, no kuŗām jo sevišķi Pakistāna savu eksistenci balsta vienīgi uz Sav. Valstu palīdzību, nolēma sasaukt 30 nāciju Āzijas-Afrikas konferenci. Tas ir, ja Nēru un kompanija ir pietiekami veikli organizētāji, lai sasēdinātu šādu konglomerātu masu pie viena galda.

Grūti iedomāties, ka gaidāmā Āzijas-Afrikas sanāksme varētu dot kādus redzamus rezultātus. Kā Tālajos, tā arī Vidējos Austrumos ir valstis, kas par daudz atkarīgas no Sav. Valstīm, lai sāktu iet savus ceļus.

PARĪZĒ

Ļoti nepatīkamas problēmas priekšā pašreiz atrodas Francijas komūnisti. Atpūties no Rietumvācijas apbruņošanas pūliņiem ministru prezidents Mendess-Frānss tagad sācis slaucīt Francijas iekšpolitikas putekļus. Tas komūnistiem nebūt nav pa prātam, bet ministru prezidentu apstādināt viņiem nav iespējams. Komūnistu nepatikšanas šoreiz slēpjas Francijas vēlēšanu likumos. Pašreizējie vēlēšanu likumi nosaka, ka vēlētājs nodod savu balsi par kādu polītisku partiju un nevis par kādu atsevišķu kandidātu. To nu tagad ministru kabinets gribētu grozīt. Līdz šim atsevišķos apgabalos vietēja rakstura problēmas vēlēšanu rezultātus ietekmēja ļoti maz. Tas nāca par labu lielajām, labi organizētajām partijām. Lieki sacīt, ka Francijas polītisko partiju drūzmā vienīgā patiesi labi organizētā partija ir komūnisti. 1946. gada konstitūcijas izstrādāšanas laikā apskaužami liela teikšana bij komūnistiem, kas, kaut arī skaitā neliela masa, bet vienota, izcēlās pārējo partiju chaosā.

Mendess-Frānss ir nācis ar priekšlikumu atgriezties pie pirmskaŗa vēlēšanu sistēmas, kad atsevišķus deputātus ievēlēja apgabali vietējās vēlēšanās. Tādā gadījumā daudz lielāka nozīme būs vietējām problēmām un vietējiem kandidātiem, līdz ar to samazinātos balsis komūnistu partijai. Vienīgā nelaime ir tikai tā, ka pašreizējais parlaments tika ievēlēts, balstoties uz partiju kandidātūru pamata. Tādēļ iespējams, ka tagadējie deputāti pārmaiņām pretosies. Bet vienādi vai otrādi, komūnisti tomēr ir pamatīgi satrūkušies.

PANAMAS PILSĒTĀ

Panamas valsts prezidenta Remona traģiskā nāve radīja bažas Sav. Valstu aizsardzības ministrijā. Panamas kanālim Sav. Valstu aizsardzības plānos ir ļoti ievērojama loma. Tai pašā laikā kanāla apkārtnē Sav. Valstu bruņotie spēki ir ļoti niecīgi. Tādēļ ir svarīgi, lai Panamas pilsētā atrastos Sav. Valstīm labvēlīgi noskaņots prezidents. Nelaiķis Remons tāds arī bija. Bet kāds būs prezidents Gvizādo? Vai viņam būs tāda autoritāte, kāda bija Remonam? Nav ne mazāko šaubu, ka arī prezidents Gvizādo vēlas sadarboties ar Sav. Valstīm, vēlas nostiprināt Panamas saimniecību ar Sav. Valstu palīdzību. Šai ziņā, kā Remona valdības ārlietu ministram viņam bija liela pieredze. Bet tālāk — Panamas iekšējās problēmas? Bezdarbnieku skaits ir liels—veseli 30.000, kas pie Panamas nelielā iedzīvotāju skaita ir ļoti daudz. Panamas kanāla joslā liels bezdarbnieku skaits radās tieši Sav. Valstu noteicošās saimnieciskās polītikas dēļ. Bezdarbs ir auglīga zeme komūnistiem, un komūnisti Panamā ir kļuvuši manāmi aktīvāki. Komūnistu partija gan ir nelegāla, toties pagrīdes darbība nav apturēta. Studentu un pilsētas strādnieku starpā nenogurstoši strādā komūnistu aģenti, un jaunā Panamas valdība baidās, ka aģenti strādā ar ievērojamiem panākumiem.

UZBRUKUMS TAČENAI

KOMŪNISTU ĶĪNA KĻŪST AKTĪVĀKA

Nacionālistiem nodarīti smagi materiāli zaudējumi

NACIONĀLISTI BOMBARDĒ TIEANO

Formozā. Ķīnas nacionalistu rokās esošai Tačenas salai, 200 jūdzes ziemeļos no Formozas, kā jau iepriekšējā n-rā ziņojām, šī gada 10. janvārī nācās piedzīvot smagus komūnistu gaisa uzbrukumus. Militārie novērotāji paskaidro, ka komūnistu aviācijas uzbrukumi bijuši smagākie pēdējo piecu gadu laikā, pārspējot pat Korejas kaŗa laikā pieredzētos.

No Tačenas ziņo, ka 66 komūnistu Ķīnas lidmašīnas uzbrukušas četros viļņos, atkārtojot savus uzbrukumus 34 reizes. Komūnistu gaisa uzbrukums, kuŗa laikā nomestas vairāk kā simts bumbu, ildzis septiņas stundas. Tačenas salas pretgaisa aizsardzības spēkiem izdevies noskaidrot, ka Ķīnas komūnisti uzbrukuši Padomju Savienībā būvētās lidmašīnās — vieglos bumbvežos MiG'u apsardzībā. Cik zināms, tad gaisa uzbrukums nodarījis nacionālistiem ievērojamus zaudējumus, starp citu piekrastes tuvumā nogremdējot četrus kuģus. Tačenas pretgaisa artilerija notriekusi vienu komūnistu lidaparātu. Nezināmu iemeslu dēļ nacionālistu iznīcinātāji nepacēlās komūnistus sagaidīt.

Tačenas sala ir pirmais šīgada komūnistu upuris ilgajā pilsoņu kaŗā, kas no jauna sāka sprēgāt pagājušā gada septembrī, sākoties Kvēmojas apšaudei.

Tā kā komūnistu aviācijas uzbrukums tika vērsts ne vien pret pašu Tačenas salu, bet arī pret nacionālistu kuģniecību tuvākā salas apkārtnē, tad Formozas valdība pielaiž varbūtību, ka komūnisti nākotnē mēģinās izolēt Tačenas garnizonu no pārējām nacionālistu pārvaldītām salām. Zināmam izolācijas laikam, domā nacionālisti, sekos komūnistu invāzija.

Ja arī uzbrukuma dienā Čangkaišeka lidmašīnas gaisā neparādījās, tad tikai 24 stundas pēc Tačenas bumbošanas komūnistu Tieano sala, 15 jūdzes ziemeļos no Tačenas, dabūja izbaudīt nacionālistu atmaksu. Čangkaišeka četrmotorīgie bumbvedēji vairākkārt uzlidoja Tieano salai, kā arī bombardēja komūnistu kaŗa kuģus Čekiangas provinces piekrastē. Par uzbrukuma rezultātiem nacionālisti līdz šim vēl neko neziņo.

HAMMERŠILDS KLUSĒ

Hongkongā. — Pēc 8 dienu ilgas uzturēšanās komūnistu Ķīnas galvaspilsētā Pekingā Honkongā ieradās Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds. Bet arī tas vēl nenozīmē, ka pasaule zinātu ko vairāk par sarunu rezultātiem ar komūnistu Ķīnas ministru prezidentu Ču En Laju. Tas, ko nolēma Pekingā, vēl joprojām ir Hammeršilda portfeļa noslēpums.

Koulunas dzelzceļa stacijā Honkongā Hammeršīldu sagaidīt bija ieradies vismaz kāds simts žurnālistu un preses fotografu, kas visi gribēja atbildi tikai uz vienu jautājumu: „Vai sarunas bija sekmīgas?" „Tas ir jautājums, uz kuŗu atbildi dabūt nav ne mazāko cerību," sacīja Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs, paskaidrodams, ka sarunu rezultātu atklāšanai īstais laiks vēl nav pienācis. Tas tiks izdarīts Ņujorkā, Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, kuŗas uzdevumā Hammeršilds mēroja tālo ceļu uz komūnistu Ķīnu, lai mēģinātu panākt spiegošanā apvainoto amerikāņu lidotāju atbrīvošanu.

Pēc 4 dienu ilgām sarunām Pekingā Hammeršilds un Ču En Lajs izdeva kopēju komūnikē, kurā paziņoja, ka formālās sarunas izrādījās vērtīgas. Starp citu, pārrunātas arī iespējas saspīlējuma mazināšanai pasaulē. Komūnikē beigās izteikta cerība, ka sarunu laikā nodibinātais kontakts var izrādīties noderīgs arī nākotnē.

Jauns rusifikācijas paņēmiens Latvijā

Pēc saņemtām ziņām no dzimtenes krievu okupanti ar visādiem līdzekļiem cenšas panākt Baltijas tautu izkliedēšanu pa visu Padomju Savienību ar acīm redzamu nolūku rusificēt Baltijas valstis. Šim nolūkam radīta kāda jauna iestāde — Pārvietošanas pārvalde, kuŗas priekšgalā ir Semjons Čeremuškins. Pārvaldei ir nodaļas Baltijas valstīs, Rietumukrainā un Rietumbaltkrievijā. Pārvaldes uzdevums ir veicināt šo territoriju iedzīvotāju „brīvprātīgu" pārcelšanos uz dzīvi Sibirijā.

Šī pārvalde vispirms nodarbināta ar armijā iesaukto kaŗavīru ģimeņu pārvietošanu. Kaŗadienestā iesauktos Baltijas valstu iedzīvotājus parasti nosūta uz Tālo Austrumu, ziemeļu vai dienvidu kaŗa apgabaliem. Daudzi no tiem iedalīti inženieŗu daļās, kuŗas nodarbinātas pie stratēģisko dzelzceļu un pazemes aerodromu būvēm. Pēc dienesta beigām šiem kaŗavīriem neatļauj atgriezties dzimtenē, bet spiež tos palikt svešumā. Pārvietošanas pārvalde tad rūpējas par kaŗavīra ģimenes locekļu pārvietošanu uz šiem apgabaliem.

Padomju Savienība atbrīvos amerikāņus

Berlīnē. — Pēc daudzu gadu pavadīšanas Sibirijas darbu nometnēs Padomju Savienība atbrīvoja divus amerikāņus. Viens no viņiem, 31 gadu vecais detroitietis Džons Noble, komūnistu rokās atradās jau kopš 1945. gada. Otrs, Viljams Marčuks, tai laikā kaŗavīrs amerikāņu armijā, pārgāja brīvprātīgi pie komūnistiem Berlīnē 1949. gadā un pašreiz atrodas apcietinājumā, lai tiktu tiesāts par dezertēšanu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KĀ PALĪDZĒT JAUNIEŠIEM?

P. DREIMANIS

Jaunībā cilvēks nobriest un sagatavojas darbam un dzīvei nākotnē. Brieduma sākumā viņā dzīmst dažādas ilgas, tieksmes, iekāres. Viņš arī sajūt sevī spēku pārpilnību, kas laužas uz āru, pamudina darboties, pakalpot, cīnīties.

Organisma pārveidošanās ieved it kā viņu jaunā pasaulē un attīsta centienus, kuru reālizēšanā viņš uzdurās uz dažādām grūtībām zināšanu un pieredzējumu trūkuma dēļ. Bez tam pats jaunietis šinī vecumā ir neatminama mīkla, lielu savādnieku, kas bieži vien pats par sevi nevalda, bet grib būt patstāvīgs savā spriešanā un rīcībā. Tāpēc viņam grūti noskaidrot savas spējas un intereses, lai izraudzītu sev speciālitāti un sagatavotos tai. Tagad gan visās kultūrālās valstīs ir padomdošanas institūti, kas jauniešiem palīdz atrast sevi jeb noskaidrot, ko katrs no viņiem spēj un var vislabāk veikt. Ikviens jaunietis arī pats var sevi novērot un zināmā mērā noskaidrot, kādi ir viņa pārdzīvojumi un kā viņš vieglāk var veikt savus uzdevumus. Tas sevišķi iespējams briešanas posma beigās, kad jaunietis kļūst nosvērtāks un sāk iekļauties reālajā dzīvē.

Zinātne ir noskaidrojusi no iedzimtības atkarīgos cilvēka jūtu un aktīvitātes norises veidus. Ikvienam jaunietim vispirms jāpārliecinās, kāda temperamenta pazīmes viņā vērojamas.

Ir cilvēki, kas nopietni iedziļinās savos uzdevumos un lēni tos atrisina, nesteidzas, būdami pārliecināti, ka nepabeigto turpinās cīti, un kādreiz attiecīgais jautājums tiks noskaidrots vai darbs padarīts. Tādas dabas personas sauc par melancholiķiem. Viņi ir labi zinātnieki, kas nosvērti darbojas, kālab lēti neapsolās un citiem viegli neuzticas.

Citi atkal dzīļi un ātri aptver un darbojas. Tie ir choleriķi, kas veikli sabiedriskā darbā un brīvajās profesijās, piem., advokātūrā. Choleriķiem ir patmīlības tieksmes; savus sarūgtinājumus un naidu viņi bieži pārspīlē.

Pārējiem individiem iedziļināšanās sevī un uzdevumos nedodas. Viņu vidū ir tādi, kas dzīvē priecīgi un rosīgi. Tie ir sangvīniķi. Viņi savā jautrā un bezrūpīgā noskaņojumā dēļ loti ieredzēti, viesībās un vispāri sabiedrībā. Sangvīniķi viegli dod solījumus, bet ātri tos aizmirst. Patstāvīgi viņiem grūti velkt uzdevumus, bet, izvēloties tādu darbu, kas neprasa nopietņu iedziļināšanos, viņi sasniedz labus rezultātus, piem., birojos.

Beidzot jāmin tādi individi, kas domā, lemj un darbojas gausi. Tie ir flegmātiķi, kuŗus grūti savilņot, bet tomēr viņi patur ilgāk jūtu siltumu un darba izturību. Flegmatiķiem vispiemērotākais ir zemāko ierēdņu darbs, kas jāveic pēc citu norādījumiem.

Pats vai ar padomdevēju palīdzību noskaidrojis savus iedzimtos dotumus jūtu un aktīvitātes norises veidā, jaunietis vēl nav atradis sevi, jo vēl nav skaidrs, kā viņš var visvieglāk velkt savus uzdevumus; citiem vārdiem — kā viņš iegaumē un patur pārdzīvojumus atmiņā; piem., choleriķis var būt labs ārsts, bet medika šaurākās speciālitātes izvēlē viņam jānoskaidro, kāds viņam atmiņas tips — redzes, dzirdes vai kustību. Tie gan tīrā veidā reti sastopami, bet gan jaukti; piem., dzirdes un kustību, redzes un kustību, redzes un dzirdes vai pat redzes, dzirdes un kustību. Pēdējais tā saucamais neitrālais tips puslīdz vienmērīgi iegaumē un patur tiklab redzes, kā arī dzirdes un kustību priekšstatus.

Kad atmiņas tips noskaidrots, tad jaunietim iespējams izvēlēties savai dabai piemērotu nodarbošanos, t. i. tādu darbu, kas viņam tīkams un viegli sokas, it kā rotaļājoties. Līdz ar to pats darbinieks ir nosvērts, mierīgs, atsaucīgs, un viņa darbā rezultāti iepriecina katru progresa cienītāju.

Šāda darbinieka labsajūta veicina sabiedrībā sadarbības, saticības un miermīlības gara attīstību un nostiprināšanos. Tāpēc, pētot un audzinot sevi ,nepagursim vingrināties tīkamā un veiklā, zinātniski pamatotā darbā.

Ainu Saulīti un Dzintaru Melnbārdi salaulājis Toronto sv. Jāņa b. māc. A. Lūsis. H. Kligera uzņ.

PASKAIDROJUMS

Ar redakcijas ievadu LA 18. dec. 1954. g. numurā ir ievietoti divi mums nezināmu autoru raksti, kuros sniegta nepareiza informācija par nesaskaņām starp MLP biedrības valdi un tās priekšsēdi K. Ozoliņu un par biedrības ārkārtējo biedru sapulci. 4. dec. 1954. g.

Pirmā raksta autors saka, ka „liela daļa klātesošo nebijusi pārliecībā, ka šāda ārkārtēja biedru sapulce būtu bijusi vajadzīga." — Balsojumā par kopsapulces vajadzību resp. pilnatiesību, nodotas 20 par, 6 pret balsis, divām atturoties.

Tālāk autors notikušo nesaskaņu starp b-bas valdi un tās priekšsēdi un šo nesaskaņu atrisinājumu kopsapulcē apgaismo kā „neiecietību" valdes un „sadarbību" priekšsēža pusē.

Tādā apgalvojumā ir tik daudz patiesības, ka priekšsēdis gribēja sadarboties tikai pats ar sevi, bet ne ar valdes locekļiem.

Balsošanas rezultāti presē paziņoti šādi: „Par nobalsoja 13, pret 11, 2 atturoties. Kopsapulces norises protokolā balsojums ir šāds: par 15, pret 8, atturas 3.

Otrā rakstā autors, atreferējot notikušo, nedibināti visus biedrības biedrus ieskaita „mirušās dvēseles." — „Mirušās dvēseles" ir jāmeklē nevis starp tiem, kas vēl kaut ko dara, bet gan starp malā stāvošajiem.

Autora aizdomas par Ziņotāja pāriešanu LNAK rokās ir un paliek tikai aizdomas, kam ar īstenību nav nekā kopīga.

Kas attiecas uz abu rakstu ievadā minēto „sarkano dzeguzi", tad paskaidrojam, ka tai nav nekāda sakar ar šo lietu. **MLPB valde**

SABIEDRISKĀ DZĪVE VENECUĒLĀ

Pagājušā gada nogale ienesa jau mūsu pagurušajā sabiedriskajā dzīvē jaunu dzīvību. Pirmais, kur piedalīšanās tiešām bija dzīva, atzīmējams 18. novembra sarīkojums. Tajā jaunais latviešu palīdzības b-bas priekšnieks Andrejs Lazdiņš īsā ievadrunā pieskārās Latvijas dzimšanai, tās likteņa gaitām, kārī izsacija visu cerības — tā celsies atkal, lai sagaidītu mūs mājās! Bija arī apsveikumi no igauņu un lietuviešu pārstāvjiem. Kopējā maltīte ievilkās līdz vēlai vakara stundai, kad spīdīgās vaboles tropu nakts gaisā radīja iluminā-ciju.

26. decembrī Latviešu palīdzības biedrība bija atvēlējusi prāvus līdzekļus eglītes dedzināšanai visiem latviešu bērniem Valensijā. Bija bagātīgi dāvanu saiņi, tikai, kā jau biedrības priekšnieks Lazdiņš atvainojās bērnu pulkam, svētku vecītis nebija varējis ierasties, kaut dāvanu saiņus atsūtījis. Mazie, kaut daudzi no tiem dzimuši Venecuēlā, dzidrās, tīrās balstiņās noskaitīja piemērotas dziesmiņas. It sevišķi atzīmējams, kāda mūsu bijušā karavīra, kam liktenis piešķīris sievu vācieti, bērni tekoši runā latviski un pantiņus noskaitīja latviešu valodā.

Skaists un neaizmirstams bija Vecgada izvadīšanas un Jaunā sagaidīšanas sarīkojums emigrācijas zālē Valensijā. Pirmoreiz to kupli apmeklējuši mūsu kaimiņi igauņi, lietuvieši un ukraiņi. Gadu mijā sajuka visi vienā kamolā, lai viens otram novēlētu drīzu atgriešanos dzimtajās zemēs, un pacietībā iztu-rētu trimdas laiku. Igauņu un lietuviešu novēlējumos izpaudās cerības, ka atgriežoties varēs nojaukt kādreizējās robežas. Nepārtraukto deju virpuli iegāja tālu jaunajā gadā. Dažs labs alus kauss, gaisā celts, dziesmu skaņās parādīja jauno cerību un ticību 1955. gadam!

Nobeidzot savu rakstu par mūsu ikdienu, gribētos atsevišķi pieminēt jauno Latviešu palīdzības b-bas valdi, kas jaunā sastāvā mēģina mūsu miegainību izklaidēt un rast jaunus ceļus sabiedriskā darbā. Lai pateicība b-bas priekšniekam A. Lazdiņam un sekretāram P. Batorinam, kuŗi lielāko smagumu iznesuši uz saviem pleciem. Labākā pateicība viņu darbam ir daudzie apmeklētāji un mazo paldies.

J. Jukuzens, Valensijā

SLIDENO CEĻU UPURI

Slidenie ziemas ceļi Kanadā prasa aizvien jaunus upurus un izsauc smagas satiksmes nelaimes. Pagājušās svētdienas rītā smagu katastrofu cietis arī nekustamu īpašumu pirkšanas — pārdošanas biroja īpašnieks Bruno Puriņš, kuŗš ievietots Hamiltonas slimnīcā.

B. Puriņš svētdienas rītā 7 kopā ar savas firmas pārdevēju P. Galvānu atgriezušies no Bufalo, kad pie Burlingtonas tilta pretim braucošā smagā mašīna apžilbinājusi auto vadītāja acis, un Puriņa automašīna iedrāzusies tilta dzelzs stabā. Puriņa Monarcha firmas auto cietis tik smagi, ka to neatmaksājas vairs labot, bet abi braucēji nogādāti slimnīcā. P. Galvāns ticis cauri ar viegliem ievainojumiem, bet B. Puriņš cietis smagākus iekšējus satricinājumus un ļoprojām atrodas slimnīcā. Laimīgā kārtā aiz Puriņa notikumu brīdī braukusi kāda policijas automašīna, kas apliecina, ka cietušās mašīnas vadītājs nav pārsniedzis 25 jūdžu st. ātrumu un klizma notikusi smagās mašīnas vainas dēļ.

Atgriežoties no Ņujorkas, katastrofu cietis arī Saimnieciskō darbinieku apvienības valdes pr-sēdis būvuzņēmējs P. Rasiņš, kuŗa mašīna uz ceļa sākusi slīdēt un draudējusi iegāzties dziļajā gravā. Pateicoties tam, ka P. Rasiņš pa jauno Bufalo — Ņujorkas lielceļu braucis tikai ar 50 jūdžu stundas ātrumu, viņam izdevies mašīnu novadīt uz pretējo ceļa pusi un tā ieslidējusi starpceļa sniega kaudzē. Braucēji klizmā nav cietuši, bet nedaudz tālāk aizā ceļa pusē atrasta iegāzusies kāda cita mašīna.

Gadu mijā auto sadursmē uz Kingston Rd. cietis arī būvuzņēmējs K. Balgalvis. Viņa mašīnā iebrāzies kāds pretimbraucējs, kas, zaudēdams kontroli par saņu vāgi, šķērsojis ielu pāri uz pretējo pusi. Sadursmē cietuši abi K. Balgalvja dēli un līdzbraucējs Dambergs, kas ievietots slimnīcā.

Lietpratēji ieteic autobraucējiem padomāt par drošības jostu iegādi, kādas lieto lidmašīnās, un ko ar labiem panākumiem izmantojuši arī autobraucēji. Tās izglābušas dzīvību un pasargājušas no smagiem ievainojumiem jau daudzus braucējus.

Toronto pilsētas valdes locekļa priekšlasījums latviešiem

Jaunievēlētais Toronto pilsētas valdes loceklis J. Korniss, kas ir liberāļu partijas pārstāvis, svētdien, 16. janvārī, sv. Andreja baznīcas zālē notures priekšlasījumu latviešiem par saimnieciskiem un politiskiem jautājumiem, kas skar pilsētas dzīvi un jaunkanadiešu intereses. Priekšlasījums notiks angļu valodā un tā sākums paredzēts precīzi pl. 2 pp. Ieeja priekšlasījumā brīva. 6. februārī paredzēta otra sapulce. Tanī runās kāds konservātīvo partijas pārstāvis.

TORONTO JAUNIEŠU PULCIŅŠ

23. janvārī TLB telpās, 198 Osler ielā pulciņš rīko biedru grozīņu vakaru. Paredzēts referāts, pēc tam saviesīga dzīve. Sākums plkst. 5.00, visi biedri laipni lūgti ierasties precīzi.

*

Moderno deju puduris atsāks darbību svētdien, 16. janvārī, plkst. 3 pp. pie deju skolotāja N. Švānebacha, 175 College St. Visi dejotāji lūgti ierasties, lai varētu izveidot darbības plānu. Ja dejotāji vēlēsies un būs ieradušies pietiekamā skaitā, tiks izveidotas iesācēju, labpratēju un latiņu amerikāņu dejotāju grupas.

LIAA INŽENIERU UN TECHNIĶU KOPAS INFORMĀCIJA

Kopa jau trešo reizi izdarīja informācijas ievākšanu par izpelņu. Pēc tās latviešiem algas Montreālā 1954. gadā bija: inženieriem $436 mēn., $5200 gadā. Tehniķiem attiecīgie skaitļi ir $354 un $4125. Gada laikā vidējā alga cēlusies inženieriem par $18 un tehniķiem par $38 mēnesī.

Tecšnikas Apskata 4. nr. varēs izsūtīt abonentiem janvārī, vēlākais februāra sākumā.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798, MONTREAL, P. Q

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBILDE UZ DIVI JAUTĀJUMIEM

7. janvārī saņēmu Daina Press Ltd. aptaujas lapu, vai būtu izdodams jauns latviešu laikraksts. Jauna laikraksta izdošana tehniski esot iespējama, jo Latvija Amerikā tagad pārgājusi uz citu spiestuvi. Tas uzsita manā bālā ģīmī sārtumu. — —

Pēc tam, kad Amerikas kontinentā jau iznāk divi latviešu laikraksti, doma par trešā laikraksta izdošanu var rasties tikai aiz savtīga politiska vai komerciāla aprēķina. Arī pati Daina Press Ltd. nav drošs, ka tas būtu vajadzīgs, jo citādi tā neizsūtītu aptaujas lapas. Acīm redzams DPr. ar šādu aptauju grib nošaut divus zaķus reizā: 1) rast morālisku atbalstu izdošanas vajadzībai, un 2) nomedīt arī pa abonentam, jo aptaujas lapas beigās ir pasūtinājuma kupons.

Tā kā man adresētā aploksnē nebija apmaksātas aploksnes atbildei (kā tas parasti mēdz būt šādos gadījumos), tad domāju atbildēt caur šo laikrakstu.

Mana atbilde ir: uz 1. jautājumu (Vai ir vēlama jauna laikraksta izdošana) — nē, uz 6. jaut. (Vai ar līdzšinējo Kanadas latviešu laikrakstu jūs esat apmierināti?) —jā! Citi jautājumi atkrīt.

V. Spornieks, Hamiltonā

KĀDAM JĀBŪT LAIKRASTAM?

Latviju Amerikā sāku abonēt tūlīt pec ierasanas Amerika, pa daļai simpatizejot DV, jo arī pats esmu bij. karavīrs, pa daļai lai velak iegutu abpuseju informaciju Kanadas un Ņujorkas DV disputa. Iepriecināja dazs atklats varus un svaiga doma, kas paradīja laikraksta siejas, un manuprat arī tas, ka dazreiz vieta bija arī pretiniekiem viedokļim, ko par otru partu ne katreiz varēja teikt. Tapat arī lasamvielas bija bagātīgi un diezgan laimīgi izvēleta.

Pēc Kanadas un Ņujorkas disputa izbeigsanas laikr. seja ir radusas, gan ne pēkšņi, bet ilgāka laika sprūdi parmaiņas, kuŗas pamudināja sīs rindiņas rakstīt. Laikraksta seja ir palikusi balaka, jaunu domu ne parak daudz, un liekas, ka laikrakstam butu uzspiesta kada noteikta seja, kas uzliek pienakumu visu pakļaut kadam noteiktam viedoklim arī individualu domu, par pretrunām nemaz neru-nājot.

Dazs labs ierosinājums var izkristallizeties divu dazadu uzskatu sadursmē, un kamēr šī divkauja tiek izcīnīta tikai ar spalvu, nekļūstot par ķengāsanos, pret to iebildumu nevar būt. Arī kritika, ja tā ir objektīva, ir veselīga un tikai veicina vienas vai otras organizācijas vai personas darbu.

Ir vairāk nekā apsveicami, ja kādai personai ir noteikts viedoklis kādā zināma jautājumā, un tas pats jāsaka arī, par sabiedrisku organizāciju. Bet nez' vai būs pareizi deklarēt, ka šāds uzskats ir tikai vienam individam vai organizācijai. Nedrīkst aizmirst, ka sabiedriska organizācija ir kādu zināmu apstākļu vienota ļaužu kopa, kam dažos jautājumos domas var dalīties, bet kas, neskatoties uz šīm individuālajām domstarpībām, tomēr domā un darbojas vienā zināmā virzienā. LA, paužot DV viedokli, tomēr nedrīkstētu atstāt ņēvērotu domu, ka, neskatoties uz lielo darbu, ko veikuši DV un par ko visi trimdas latvieši var teikt tikai paldies, pastāv arī vēl citas trimdas organizācijas, kuŗas katra gan mazāk, gan vairāk sekmīgi un objektīvi, cenšas darboties sabiedriskā laukā un risināt mūsu — trimdas latviešu — problēmas. Neviena no šīm organizācijām nav monopoltiesību. Viņu tiesības nosaka vienīgi paveiktais, un te DV nestāv pēdējā vietā. Bet no otras puses ir skaidrs, ka mūsu trimdas problēmas pastāvēs arī uz priekšu, neskatoties uz viedokli kādu pret tām ieņem viena vai otra sabiedriska organizācija. Vai tamdēļ dažreiz nebūtu vēlams uzklausīt arī citu balsis, kaut arī tās nesaskan ar oficiālo viedokli un pēc tam jāsaka arī kāds stiprāks vārds. Ārkārtējos apstākļos paklausība ir nepieciešama, arī šeit var noiet galējībās, izpildot reglamentu burtiski.

Manuprāt laikraksts ir domāts plašākām tautas apridām, un tamdēļ tam ir jābūt objektīvam un vispusīgam, lai katrs lasītājs, kaut arī nesolidarizējoties ar katru rindiņu, tomēr atrastu tajā sev vēlamo un savām interesēm atbilstošo. Dabiski, ka arī šeit ir jānovelk robežas, bet tā, lai tajās ietvertu pēc iespējas lielāku lasītāju skaitu, reizē ar to, nenoietu galējībās ne pa labi, ne kreisi.

Ar augstāk minēto nebūt negribu teikt, ka LA slejās nebūtu nekā pozitīva, bet tikai mēģināt aprādīt dažas parādības, kuŗas varbūt ir vērts pārdomāt. To iemeslus, nezinot tuvākos apstākļus, ir grūti minēt. Vai tie ir saistīti ar t. s. „kuratorijas", iecelšanu LA vai citiem iemesliem, par to lai spriež redakcija. Lasītājs vērtē laikrakstu tādu, kādu viņš to savās rokās saņem.

J. C., Minneapolē

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TORONTO KANADĀ 1.9

DAUGAVAS VANAGI

ZIEDOJUMU AKCIJA HAMILTONĀ

DV Hamiltonas nodaļas Ziemassvētku palīdzības akcijas ziedojumu vākšana noslēgusies un devusi 421.50 dolarus.

DV Hamiltonas nodaļa noslēgusi ziedojumu vākšanu Ziemassvētkos trūkumcietējiem Vācijā. Sāvāktie 421.50 dolari iemaksāti DV Kanadas valdei nosūtīšanai uz Vāciju. 200 dol. jau nosūtīti pirms svētkiem, bet pārējā summa pēc Ziemassvētkiem. DV Hamiltonas nodaļas valde izsaka sirsnīgu paldies atsaucīgajiem ziedotājiem, bet jo sevišķi mīļš paldies visiem čaklajiem ziedojumu vācējiem, kas, netaupot laiku un pūles, ir darījuši visu, lai šī akcija godam izdotos. Tas arī ir noticis, par ko vēlreiz mīļš jo mīļš paldies.

Visrosīgākā ziedojumu vācēja arī šogad bija Marta Kuncāne, kas viena pati savākusi $120.25. Par ko viņai sevišķs paldies. Pēteris Pabērzs savācis $101, Paulīne Paulīte-Kuške $46.50, Voldemārs Elzenārms $26.00, Augusts Zelpe $21.50, Pēteris Immurs $20.00, Nora Pulciņa $18.00 un citi. Kopā bija izsūtīti pavisam 20 ziedojumu vākšanas saraksti, no kuriem gan dažī, diemžēl, ir atsūtīti atpakaļ tukši.

Ziemassvētku ārtavaļ ziedojuši

(Turpinājums)

$15.00 A. Vītols; $10,00 inž. A. Arājs, Toronto; $8.00 M. Zitmanis, Zilgmes ģimene; $5.00 V. Zilgme, V. Alksnis, Latv. korporāciju kopa Hamiltonā, T. Frišenfelds; $3,00 E. Kuncāns, S. Brencāns, B. Belārs, V. A. Kārkliņš, J. Rinmanis, M. Jonass, P. Paulīte-Kuške, I. Andrejsons, M. J. Pričiņš.

(Nobeigums sekos)

ZIEDOJUMI

DV Sadberijas nodaļā Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijā ziedojuši:

J. Roze $5,00; J. Sproģis $5,00; Nezināms $5,00; E. Zemītis $5,00.

A. Landsbergs, T. Krivoguzovs, R. Benefelds, E. Kerģis, V. Kics, E. Balulis, A. Siņķis, A. Ansons, O. Broks, Nezināms, B. Bartaševics, C Bartaševics, E. Treilons, J. Zariņš un V. Šilinskis katrs $2,00.

A. Mietiņš, G. Janitens, J. Janitens, E. Zariņš, V. Reisons, E. Segliņš, G. Apars, A. Dinbiers, O. Plaviņš, K. Ungurs, E. Vildbergs, V. Kārkliņš, M. Ozoliņš, L. Putniņš, J. Bērziņš, A. Neimanis, R. Freimanis, J. Borovejs un J. Kalvāns $1.00 katrs. A. Žirbulis $1.50 un V. Plūdons 50c. Kopsummā savākts $71.

Nodaļas valde atsaucīgajiem ziedotājiem izsaka vissirsnīgāko pateicību.

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību sv. Jāņa draudzes Dāmu komitejai par manis atcerēšanos Ziemassvētkos, kā arī sirsnīgs paldies DV Toronto nodaļai par piesūtīto laikrakstu Latvija.

K. Grekers

ZIEMAS PRIEKI SĀKUSIES
Uzņēmumā Juris Niagāras parka dīķi uz ledus rāda savu māku lēkšanā ar slīdām. J. Liģera foto

latviešiem Toronto savs nams ir nepieciešams un jāpūlas, lai visi latvieši un organizācijas šo ideju atbalstītu. Līdzekļu vākšana jādibina uz paju vai akciju principa, piesaistot akciju turētājus kā garantus. Ziedojumus, pēc valdes domām, labāk vākt organizāciju ietvaros, lai tad uz organizāciju vārda iegādātos attiecīgu skaitu akciju. Protams, tas neizslēgtu arī tiešos ziedojumus nama fondam. Saimniecisko darbinieku apvienība sakarā ar nama iegādāšanas plāniem, ir sākusi domāt arī par veidu, kā ciešāk sabiedrisko dzīvi Toronto. Šo jautājumu tuvākā nākotnē iztirzās un eventuāli nāks ar priekšlikumu LNAK, lai tā uzņemtos iniciātīvu projekta apspriešanai organizācijās.

VANKUVERĀ

Māc. K. Avotiņš kristījis Emanuēlu Ernestu Leimani, Eižena un Zigrīdas dēlu.

NIAGĀRĀ

Pēc rūpīga 6 mēnešu darba Niagāras DV dramatiskā kopa 1. janvārī vēra priekšaru skatītājiem. Režisorei N. Pļavinskai bija izdevies veiksmīgs lomu sadalījums, bez tam vēl papildinājumam — galvenās lomas — Trīnes — tēlošanai bija aicināta Bufalo latv. dramatiskās kopas režisore Elza Vīka, kuŗa ar savu skatuves pieredzi un māku iznesa lugas „smagumu" uz saviem pleciem, dodot izrādei vajadzīgo spriegumu un lauļot labi iejusties arī pārējiem tēlotājiem. Drošu un pārdomātu tēlojumu sniedza M. Bukulte — saimnieces lomā, ne brīdi neļaujot skatītājiem šaubīties par viņas spējām. Mazbērzu lēnīgo puisi Brenci tēloja J. Reinis, veiksmīgāki nekā ar savu iepriekšējo precinieka lomu Zagļos, Mazbērzu saimnieka dēla Juŗa lomā redzējām Viesturu Bērziņu, bet Ansis Bērziņš bez liekiem efektiem notēloja medicīnas studentu Ati. Vēl jāmin Rasmas Sakares un E. Zvauņa tēlojumi.

Diemžēl, Dāvja atnesto „ciema kukuli" — lielo šņabja pudeli, kuŗas saturs tiešām bija īsts, tad nu „nesmādēja" vīriešu kārtas laudis, un šķiet, ka tas bija par iemeslu, ka pēdējā cēlienā vidū Mazbērzu saimniekam un arī Brencim sāka ķerties teksti, līdz ar to arī sufliera rei bija jāpaliek skaļākai, tā kā to varēja dzirdēt līdz zāles vidum.

Patīkams jaunatklājums bija Smaida Kalniņa. Labs bija arī žīda Ābrama tēlotājs R. Kalniņš. Atzinība jāizteic grimētājam Hermanim Menskam par viņa darbu. Vēl uzvedumā piedalījās D. Treijere, G. Vītola un I. Brūklis. Vērtējot un salīdzinot šo izrādi ar profesionālo aktieŗu sniegumu, jāsaka, ka Niagāras drāmatiskajai kopai izdevies veiksmīgs Jaunā gada sākums.

Izrādi noslēdzot DV Niagāras nodaļas pr-ks K. Sisenis pateicās režisorei un tēlotājiem par pūlēm un ziedoto laiku DV mērķu sekmēšanai.

Nākošie tuvākie sarīkojumi Niagārā būs 15. janvārī DV rīkotais bazārs ar deju. Bazāra sākums pl. 12. bet deja sāksies pl. 19.00.

5. februārī notiks Niagāras lielais karnevāls ar pārsteigumiem un labāko kostīmu godalgošanu. Sākums plkst. 19.00.

Abi sarīkojumi notiks Dunn St. ugunsdzēsēju zālē. **J. Liģers**

MONTREĀLĀ

MLPB palīdzības daļa nosūtījusi pabalstu invalidam D. Badunam Vācijā — $13.00.

Latviešu skolas jaunatnes pulciņš savu darbību atsāka š. g. 8. janv., pl. 1.45 skolas telpās. Laipni lūgti piedalīties arī tie jaunieši, kuŗi līdz šim bija ārpus pulciņa.

Latviešu Skolai vēl vajadzīgi 2 skolotāji-jas. Interesentus laipni lūdzu zvanīt pa tel. RE 3-5511.

Aicinu visus vecākus, kuŗi vēlētos savus bērnus šovasar novietot latviešu bērnu vasaras nometnē, ierasties 15. janvārī, plkst. 5.00 pp. Latviešu skolas telpās, 1220 Mountain St. Dažu loti svarīgu jautājumu pārrunāšanai un lēmumu pieņemšanai.

Ja kādi bērnu vecāki īpašu apstākļu dēļ minētajā sanāksmē nevarētu būt klāt, laipni lūdzu to iepriekš pieteikt pa tel. RE 3-5511.

Em. Mazutis

Montreālas latviešu palīdzības biedrības 7 gadu jubilejas sarīkojums, apvienots ar strēlnieku atceri, notiks sestdien, 15. janvārī, pl. 7 vak., Barbeque telpās, 400 Sherbrooke St. W. Atmiņas par strēlnieku gaitām referēs plkv. R. Veckalniņš.

ST. KATARINES

Savu gadskārtjo draudzības vakaru latvieši, lietuvieši un igauņi šogad, kā iepriekšējos gados, atzīmēja Queensway'a viesnīcas Spoguļu zālē. Vakaru ievadīja Baltiešu komitejas pr-ka Dr. V. Tammemegi īsa uzruna. Sekoja tautību priekšnesumi, kuŗos dzirdējām Borgstromas skaņīgi dziedātās operu ārijas un igauņu tautas dziesmas. Klaviera pavadījumus korekti veica apdāvinātā pianiste L. Albertiņa. Vakaru noslēdza kopīga deja un pārrunas.

Pagājušās nedēļas nogale katrīniešiem bija notikumiem bagāta biedrību dzīvē. Vietējai Medniekumakšķernieku biedrībai notika pilnsapulce, kuŗā ievēlēja jaunu valdi un revīzijas komisiju. Valdē ievēlēja: J. Jundzi, O. Kārkliņu, Fr. Konrādu, K. Freimani un G. Bērziņu, bet revīzijas komisijā: Al. Sprūdžu, V. Zvejnieku un J. Strautmani.

Vienā darbības gadā min. b-ba apvienojusi 60 biedru, noorganizējusi vairākus medību un zvejas izbraukumus uz attālākām vietām.

Svētdien notika vietējo latviešu organizāciju pārstāvju apspriede, kuŗā piedalījās: H. Greble(ev.-lut. draudze), G. Bērziņš (Medn.-makšķernieku b-ba), E. Sakss (Vīru koris Viesturs), R. Vītols (Jauniešu kopa), P. Vītols (DV nodaļa), Dz. Sprūdža (DV Vanadžu kopa), M. Dālberga (Dāmu klubs). Sanāksmi vadīja E. Sakss un protokolēja M. Dālberga. Paredzētajā darba kārtībā sekoja organizāciju pārstāvja L. Līduma ziņojums par darbību aizvadītajā gadā. Tālāk apspriesta latviešu pārstāvja darbības instrukciju, kuŗu pieņēma ar maziem labojumiem. Vienojās pārstāvi nākošam darbības gadam ievēlēt atsevišķi, bet divus vietniekus dos ik gadus no vietējām organizācijām alfabētiskā kārtībā. Pārstāvja darbība paklauta revīzijai, ko izdara viena no esošām b-bu revīzijas komisijām.

Tālāk sastādīja sarīkojumu kalendāru pirmajam pusgadam: 12. februārī — Vīru kora Viesturs — tautas dziesmu vakars, 20. februārī Nujorkas — Bostonas apvienotā teātŗa izrādē — V. Kārkliņa Indīgā ēfeja, 26. februārī DV nodaļas karnevāls, marta mēneša sākumā Osk. Kalpaka vakars ar DV KV teātŗa izrādi, 23. aprīlī Dāmu kluba balle. Maija mēnesī paredzēta Mednieku-makšķernieku b-bas, Vīru kora Viesturs un Jauniešu kopas sarīkojumi. Aizvesto piemiņas dienu rīkos baltieši kopīgi. Sarīkojumu kalendārā pusgadu noslēdza ar DV nodaļas Jāņu dienas sarīkojumu.

Stājoties pie latviešu pārstāvju vēlēšanām no uzstādītiem 4 kandidātiem, nekandidējot līdzšinējam pārstāvim, ievēlēja Voldemāru Zvejnieku, kandidātos G. Bērziņš.

Dažādos jautājumos pārrunāja latviešu nama iegādes vai celšanas lietas, kad šī jautājuma risināšanai un iedzīvināšanai nolēma sasaukt speciālu sēdi jau tuvākā laikā, lai pētītu un apsvērtu dotās iespējas.

Sanāksme bija lietiška un saskaņīga.

Rosīga gatavošanās notiek DV nodaļas gadskārtējam karnevālam, masku ballei, kas šogad notiks 26. februārī Slovaku b-bas telpās. Saistošo programmu apsolījusies iestudēt L. Albertiņa, mēģinājumi šim sarīkojumam jau norit pilnā sparā, bet informāciju par uzvedumu nebija iespējams iegūt, to katrs varēšot redzēt min. vakarā. Lai laba sekmes.

L. L.

KULTŪRAS NEDĒĻA ČIKĀGĀ

SKOLU DARBINIEKU KONFERENCE 22.—23. JANVĀRĪ

Čikāgā viesosies Latvijas sūtnis prof. Arnolds Spekke ar kundzi. Viesus stacijā sagaidīs 21. janv. ČLO pr-ks inž. A. Būmanis ar prezidija locekļiem

Sestdien, 22. janvārī, plkst. 10.00 notiks Rīgas pulvertorņa akmens iemūrēšana Tribune Town ēkas sienā. Ceremonijā piedalīsies sūtnis A. Spekke; pl. 11 notiks skolotāju konference 800 S. Halsted St. Hull House, kuŗu atklās sūtnis A. Spekke; pl. 6 vakarā ČLOA kultūras nedēļas atklāšanas akts notiks Lane technikuma zālē, Western un Adoson ielu stūrī, kur notiks 18. nov. svinības. Piedalīsies sūtnis A. Spekke. Aktā Čikāgas Latviešu b-bai pasniegs karogu un sūtnis uzrunās visu čikāgliešus. Ieeja brīva.

Svētdien, 23. janvārī skolotāju konferences turpinājums (pl. 9 no rīta) un noslēgums 800 S. Halsted St. Hull House.

Svētdien, 23. janv., pl. 11 svinīgs dievkalpojums Ciānas draudzes baznīcā, 5015 W. Ferdinand St. Dievkalpojumu vadīs māc. Rautenšilds. Dievkalpojumā piedalīsies sūtnis A. Spekke ar kundzi; plkst. 2 pp. par godu sūtnim A. Spekkem rīko ČLOA, piedaloties organizāciju pārstāvjiem, sabiedriskiem darbiniekiem un Baltijas valstu oficiālām personām.

Svētdienas pēcpusdienā sūtņa izvadīšana.

Otrdien, 25. janv., plkst. 7.30 vakarā Hull House, 800 S. Halsted St. O. Krolla mākslas aģentūras lekcijā runās Dr. A. Karps par demokratiju un vadoņību psiholoģiskā skatījumā. Lekcijai sekos pārrunas. Ieeja pret ziedojumiem. Atlikums par labu rakstniekam Dambergam Dānijā.

Sestdien, 29. janv., pl. 7 vakarā, latviešu skolā ČL b-bas lekcijā runās Dr. phil. N. Vīksniņš par Latvijas kultūras nākotni. Ieeja brīva.

Svētdien, 30. janv., pl. 5 pp. 241 N. Central Ave, kultūras nedēļas noslēgumā latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma koncerts. Ieeja pret ziedojumiem no $0.99. Skolēniem 50c. Laipns lūgums koncertu kupli apmeklēt un atbalstīt latviešu skolu.

O. Krs

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Jaunā gada dienā klusi sēdēju pie galda. Skati slīdēja pāri aizgājušā gada dienām, un domās kavējās pie tām, kas ar Jauno gadu mums tiek dāvinātas. Sirdī divi jautājumi: vai aiztecējušās dienās ir paveikts viss, ko vajadzēja, un nekas netika aizmirsts vai nokavēts, un kā šī gada dienās visu labāki veikt? Paņēmu jaunu burtnīcu un pildāmspalvu un, brīdi padomājis, uzrakstīju virskrakstu — Rītdiena, un tad zem tā vēl otru — Nealzmirsti, kas šodien jāizdara.

Pirmajā lapas pusē ierakstīju sekojošus vārdus:

Nealzmirsti izdarīt, ko apņēmies, nosolījies un kas nepieciešams. Katrai dienai daudz pašai savu rūpju, darbu un uzdevumu. Ja arī šīs dienas nastas pārliksi uz rītdienu, tad ne viena, ne otra nelzskanēs spēcīgās skaņās, un nenesīs sirdī prieku, bet gan neapmierinātību, nemieru un pagurumu.

Tāpēc atzīmē katru vakaru, kādi ir rītdienas uzdevumi, un, rītā ceļoties, priecīgu sirdi sāc veikt, kas velcams.

Bet lai spētu visu piepildīt, atceries, ka dienai ir ierožobots stundu un minūšu skaits, un tāpēc nepārslogo to, jo katrā dienā jāatrod arī laiks skaistām domām, lūgšanu brīžiem un draudzības skatiem;

Arī labai grāmatai, siltai sarunai ar savējiem un arī ar tiem, kas nejauši pie tevis iegriezīsies. Jāatceras, ka neviens no viņiem nedrīkst tevi „traucēt," jo katru no viņiem varbūt sūta pats Dievs, vai nu lai viņam kalpotu, vai arī lai caur viņu pārbaudītu tavu mīlestības, pazemības un kalpošanas lielumu.

A. Skrodelis

BRIDINĀJUMA SIGNĀLI

Reiz iedevu kādam Valsts departamenta lietpratējam koloniju jautājumos Mr. C. Dr. A. Bilmaņa grāmatu Latvia as Independent State. Nupat viņš atgriezās no ilgāka studiju ceļojuma pa Āziju un Tuvajiem Austrumiem. Viņš bija paņēmis grāmatu līdz un izlasījis. Par Baltijas valstīm viņu jau iepriekš bija ieinteresējis kāds nacionālās Igaunijas armijas virsnieks.

Sarunā amerikānis atzina, ka mazā neatkarīgā Latvija bijusi izcila valsts. Sevišķi viņu iespaidojusi Latvijas agrārā reforma, no kā varot mācīties koloniju tautas, kas pašreiz mostas nacionālai neatkarībai. Viņu satriecot nežēlīgais fakts, ka pēc tik spožas augšupejas Baltijas valstis krītušas koloniju tautu stāvoklī Padomju Savienības varā. Tas esot traģiski, ka, kādam koloniālisma laikmetam tuvojoties beigām, sācies jauns, vēl briesmīgāks kolonialisms — komūnisms, kas aprij brīvību un cilvēku laimi. Pie šīs milzu problēmas Amerikā strādājot daudzi lietpratēji un studiju grupas.

Minētais amerikānis norādīja, ka 9 no desmit gadījumiem ministriju kabinetos atzītie pieņēmumi un teorijas izrādoties nepareizas. Tādēļ arī viņš bijis komandējumā, lai pētītu kādu problēmu uz vietas.

Kā tas ir ar apspiesto tautu, arī Baltijas valstu problēmu zem padomju kolonialisma nežēlīgās varas? Sadzīvošanas teorija taču ir liela kļūda! Tā es saciju, kā būtu teicis katrs no mums. Bet uz Latviju nevar aizbraukt un nebrauc neviens brīvo valstu lietpratējs. Ja tagad kāds aizbrauktu uz Latviju un papētītu apspiestās tautas domas un noskaņojumu, tad aizbraucējs ar pārsteigumu redzētu, ka tur aug vilšanās par rietumu valstu „sadzīvošanas" politiku. Šī vilšanās ir ļoti bīstama psiholoģiskajā karā pret komūnismu.

Kāds no mūsu dzejniekiem domā, ka apspiesto tautu liktenis no atbrīvošanas problēmas rietumu ministrijās sāks tagad pārvērsties par — hobiju.

Ģenerālis — J. Lavenieks šajās dienās Nujorkā teica, ka „sadzīvošanas politika varētu būt par iemeslu tam, ka sašaurināti līdzekļi apspiesto tautu brīvības centienu atbalstīšanai. Tas prasīs lielāku pašu piepūli un — lielāku ticības spēku.

Visi šie norādījumi ir brīdinājuma signāli, ka tuvojas šaubu plūdi apspiestajās tautās. Pirmā kārtā palīdzēt vajadzēs mums pašiem sev.

Saturns

VĒSTULE BOSTONIEŠIEM

Sveiki, tautieši, dāmas un kungi!

Man sleva šorīt izstāstīja šādu savu sapni.

„Mēs abi bijām izgājuši ārpus pilsētas pastaigāties. Tur bija upe, un tās krastā ganījās liels bars melnu aitu, varēja būt tā ap 300. Un starp melnajām aitām bija viena baltā. Tu tūliņ sāki rakstīt, kā vienmēr, kad, kā tu saki, acu priekšā esot kas interesants. Bet es teicu: „Neraksti!" kā vienmēr, jo zinu, ka rakstīšana tevi nevelk vis dzīvē uz priekšu, bet atpakaļ. Tā bija toreiz, kad tu Vācijā rakstīji nometnes biletenā par kalorijām, tā toreiz, kad šai krastā tu sāki rakstīt par asimilāciju. Un sapni tu rakstīji par aitām. „Neraksti!" es atkal teicu, bet tu jau manis neklausīji, kā vienmēr." Tad baltā aita pacēlās uz pakaļkājām un tuvojās mums. Tai bija cilvēka galva, to es skaidri redzēju. Bet tu tikai rakstīji..."

„Neraksti, baltā aita tevi saplosīs!" es klusu. Un tad jau tā bija mums klāt. Bet notika tas, ko es negad nebūtu no tevis gaidījusi: pirmoreiz visā mūsu laulības dzīvē tu izspēlēji varoni, iepilināji no pildāmspalvas uzbrucējai aci tinti! Un baltā aita ar cilvēka galvu, neredzēdama vairs, kur iet — iegāzās upē (mēs stāvējām uz paša upes krasta). Kad tas bija notiecis, tad viss lielais aitu bars sāka nejauki blēt, un es atmodos... Celies un augšā un noskaiti rīta lūgšanu."

Tā tas iet visu laiku, kamēr esam precējušies: katru rītu viņa vispirms izstāsta savu sapni, pēc tam man jāskaita rīta pātari. Nekad viņas sapņiem neesmu piešķīris nekādas vērības, bet šoreiz sapnis ir tik neparasts, tik oriģināls, ka tam, man liekas, vajadzētu meklēt kādu izskaidrojumu. Esmu dzirdējis, ka Bostonā dzīvojot viena sapņu izstāstītāja, tikai nezinu, kā viņu sauc. Ja nu jūs paši arī nezināt, tad, lūdzu, darīet tā: nolasiet šo manas sievas sapni visās sanāksmēs, visās biedrībās un kopā, visos svētkos un svinībās. Vai tad šī sapņu izstāstītāja kādreiz tur negadīsies? Un tad viņas izstāstījumu man paziņojiet.

Jānis Porietis reiz rakstīja avizē, ka jums tur esot piecas draudzes un tās visas draudzīgi sadzīvojot. Tas nav labi, mīļie bostonieši, draudzēm un biedrībām savā starpā jārīvējas, lai izšķiļas dzirksteles. Tad ir interesanti. Mums ir tikai viena draudze, bet mēs, lai iznāktu rīvēšanās, esam saškēlušies divās daļās, un ja tikai laimētos atrast vienu labu mācītāju, tad tūliņ būtu otra draudze. Esam domājuši par Albertu Galiņu, ja tikai jūs viņu laistu un viņš pats gribētu nākt. Te ir labs gaiss, nav tik tuvu ple jūras, baznīcā gājēju nav daudz, tik ir kā tās iesvētīšanas. Nekādas vēlēšanas nedomājam sarīkot, provspredīkļis viņam nebūs jāsaka, tāpat kā toreiz Bostonā, visi jau zina, ka viņš ir liels runātājs, bet jārunā jau nekas nebūs, ka tik nodzied kādu dziesmu, kam tad nu patīk tās garās runas klausīties, un vai mēs varam saprast, ko viņi runā? Mūsējais reiz teica, ka debesis tur augšā vairs neesot, kā agrāk, bet nonākušas zemē, un elle no apakšas uznākusi augšā, un abas esot kopā, tepat zemes virsū. Engeļi un velna kalpi draudzīgi sadzīvojot, tāpat kā jūsu piecas draudzes, un tikai neliels pulciņš cīnoties par talsnību, tā mūsu draudze. Ja Alberts Galiņš šo mācību mums varētu izskaidrot, tad mēs viņam maksātu arī algu — gadījumā, ja viņš pārnāktu uz mūsu jaundibināmo draudzi, un viņam fabrikā nebūtu jāstrādā. Mēs labprāt vēlētos, ka arī jaunatnes darbiniece un studente Valda Dreimane pārnāktu pie mums dzīvot. Domāju, ka arī planistēm māsām Gutbergām vajadzētu pārcelties uz šejieni, jo mēs esam lieli mūzikas mīlotāji. Jums jau tad tur vēl paliks dzejnieks Fr. Freidenfelds, dubultkvartets Tēvija un teātra ansamblis. Kultūras faktori trimdā jāsadala, mīļie bostonieši, lai tiek visiem. Kādēļ jūs cenšaties savilkt visus labākos spēkus tikai savās mājās? Tas ir lokālpatriotisms!

Tad nu paliek 4 jautājumi, uz kuŗiem es gaidīšu no jums atbildi visdrīzākā laikā: sievas sapnis, mācītājs, mūsu jaunatne un skaņu māksla.

Sveiciniet Amerikas Vēstneša redaktoru Olgertu Liepiņu.

Jūsu Alumsalnms

PATEICIBA

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem tautiešiem, kas piedalījušies DV Toronto nod. Aprūpes komitejas Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijā gan ziedojot, gan ziedojumus vācot, ar ko skola ieguvusi $101.69 lielu materiālu atbalstu.

TLBS skolas padome

DIVI KONGRESI 104 GRĀDU KARSTUMĀ

Latvieši Austrālijā jauno gadu iesāka ar divām sanāksmēm Sidnejā. Abas tās pretendēja pārstāvēt plašākas latviešu aprindas Austrālijā, un abām tām raksturīgs mazais dalībnieku skaits ar daudz pilnvarām. 2. janvārī Sidnejā notika DV Austrālijas nodaļu delegātu pilnsapulce (salidojums). Ap 1000 biedru lielo Austrālijas DV saimi pārstāvēja 12 balstiesīgi delegāti (5 no tiem no Sidnejas) ar 25 mandātiem — balsīm. Sanāksmi vadīja Melburnas DV nodaļu valdes pr-sēdis A. Bagun-Bērziņš. Austrālijas latviešu organizāciju apvienības (LAA) delegātu kongresu Sidnejā 3. janvārī atklāja apvienības prezidija priekšsēdis A. Krīpens. Sanāksme turpinājās 2 dienas un tajā piedalījās 22 delegāti, kas reprezentēja 31 no apvienībā ietilpstošām 33 organizācijām, ar kopsummā 48 mandātiem.

Austrālijas zemes valdes un vietējo nodaļu ziņojumi rādīja, ka notecējušā darbības laikā lielākā vērība piešķirta materiālās aprūpes darbam. Noslēgta vienošanās ar Latviešu apvienību Austrālijā, aicinot aprūpes darbā visas latviešu organizācijas Austrālijā. Šādā ceļā kopīgā akcijā savākti 1500 mārciņas, no kuŗm 400 nosūtītas uz Vāciju un 50 uz Austriju. Atbalstīti kultūrāli pasākumi un skolas (Augustdorfas ģimnazijai Vācijā nosūtītas pāri par 100 mārciņas).

DV Austrālijas zemes valdes pienākumus notecējušā gadā izpildījusi Sidnejas nodaļas valde. Tās darbība sekmējusies nevien aprūpes laukā, bet noorganizējot arī DV priekšnieka vēlēšanas ar samērā augstu (70%) piedalījušos procentu. Nodaļu ziņojumi rādīja, ka biedru skaits ir nostabilizējies. Vairojušies gadījumi, kad atbalstāmi vietējie tautieši, kas nonākuši materiālās grūtībās.

Par veiksmīgu darbu un DV mērķu sekmēšanu DV Austrālijas valde piespriedusi atzinības rakstus Norai Strautai, Haraldam Vītolam un Jānim Liepiņam. Pēdējam piešķirto DV nozīmi zeltā tam pasniedza sanāksmes vadītājs A. Bagun-Bērziņš.

Zemes valdes izstrādāto projektu par Brīvās pasaules latviešu apvienības mērķiem un uzbūves principiem nolēma iesniegt LAA kongresam. Pēc projekta apvienbas valde sastāv no 11 locekļiem, no kuriem 5 dod ASV, 1 Kanada, 3 Eiropa un 2 Austrālija, Valdes priekšsēdis un tās sēdeklis atrodas ASV, bet pilnvarotie — šo zemju centrālās latviešu organizācijas Amerikā, Eiropā un Austrālijā.

Pārrunājot turpmāko darbību, sanāksme konstatēja, ka, uzticot zemes valdes funkcijas kādai no DV nodaļām, pēdējā tiek pārāk apkrauta darbiem, kāpēc cieš kā zemes valdes, tā attiecīgās nodaļas darbs. Lai to novērstu, sanāksme nolēma turpmāk ievēlēt patstāvīgu zemes valdi. Noraidīja priekšlikumu valdes amatos ievēlēt tikai bij. karavīrus — frontes cīnītājus.

Turpmākiem 3 gadiem DV Austrālijas valdi ievēlēja šādā sastāvā: J. Liepiņš, V. Ādminis, J. Masulāns, J. Niedre un A. Brūveris. Zemes valdei sēdekli noteica Sidnejā.

LAA PREZIDIJA DARBIBAS PĀRSKATS

Austrālijas latviešu organizāciju apvienības (LAA) delegātu kongresā gandrīz pusi no visām balsīm reprezentēja 3 kongresa delegāti — J. Liepiņš (10 balsis), V. Dulmanis (7 b.) un Z. Bārda (5 b.).

Par sanāksmes vadītāju ievēlēja prof. Dr. J. Muižnieku (14 b.), pretkandidātam J. Liepiņam 8 balsis, bet prezidijā J. Liepiņu, Raiskumu, H. Vītolu un Panderu. Mandātu komisijā ievēlēja V. Dulmani, A. Gāršu, J. Masulānu.

(Nobeigums 8. lpp.)

KAS VIŅŠ IR UN KO VIŅŠ DARA?

Sacensības šaržs 3. n-rs.

**Dīpīšus ar kuģiem staltiem
Vilcis pāri viņiem baltiem,
Nu viņš gaisa viļņos karu
Sācis ir pret jaunu varu.**

DARBA KĀRTĪBA SKOLOTĀJU KONFERENCĒ

Konferencē lūgti piedalīties arī mācītāji un draudžu darbinieki, sabiedriski darbinieki, vecāki un visi citi interesenti.

Paredzamā konferences norise būs šāda:

1. Atklāšana pulkst. 9.30 (svētbrīdis, sūtņa prof. A. Spekkes uzruna, konferences prezidija vēlēšana).
2. REFERĀTI AR PĀRRUNĀM.
   Progresīvā paidagoģija (ALA's kultūras biroja Izglītības sekcijas vadītājs M. Celms).
   Fakti, vērtības, vērtējumi (Prof. Dr. T. Celms).
   Ticības mācības trimdas skolā (māc. G. Straumanis).
   Skolas klēts (skol. J. Zariņš).
   Grāmatnīca trimdas skolā (skol. M. Gaide).
   Lasīšanas mācība zemākās klasēs (skol. Ed. Avots).
   Lasāmvielas apdare.
   Rakstu darbi trimdas skolā.
   Tēvzemes mācība (vēsture un ģeogrāfija) trimdas skolā.
   Uzvedība un kārtība trimdas skolā.
   Trimdas skolas programma.
   Čikāgas Latviešu skola (īss ziņojums — skol. H. Kreicers).
   Kā referāti, tā pārrunas domātas skaidras, lietiškas un praktiskas. Ja nebūs citu referentu, tad par „neaizņemtām temām referēs Čikāgas L. sk. skolotāji.
3. 22. janvāra vakarā konferences dalībnieki varēs piedalīties Kultūras nedēļas atklāšanas aktā, kur tautiešus uzrunās sūtnis prof. A. Spekke, un sekojošā Čikāgas Latviešu biedrības 20 gadu atceres sarīkojumā.

Lai taupītu laiku un novērstu neērtības, konferences dalībnieki varēs dabūt pusdienas turpat konferences namā.

Iebraucējus, kam Čikāgā nav pazīstamu, novietos pie Čikāgas tautiešiem. Tie lūgti pieteikties Čikāgas Latviešu skolas prezidija locekļim V. Pavasaram 2047 N. Racine Ave., Ch-go 14, tālr. EA 7-2306.

Lai kaut aptuveni apzinātu iebraucēju skaitu, arī pārējie iebraucēji lūgti, ja iespējams, pieteikties Čikāgas Latv. sk. pārz. H. Kreicieram 3232 W. Crystal St., Ch-go 51, tālr. HU 9-1089.

Rīkotāji būs gandarīti par jo kuplu dalībnieku skaitu. Uz redzēšanos konferencē!

Čikāgas Latviešu skolas prezidijs.

KĀDAS IR POPULĀRĀKĀS 1954. GADA PERSONAS?

Franču laikraksts "La Presse" sniedz 10 pasaules apbrīnojamāko personu vārdus. Šo personu vārdi laikraksta slejās ievietoti secības kārtībā. Pirmās un otrās vietas dalītāji ir mums tik labi pazīstamie valstsvīri: prezidents Eizenhauers un angļu ministru prezidents Čerčils.

Tālāk seko E. Stīvensons, senātors Džozeps Mekkartijs, ģenerālis D. Mekartūrs, eksprezidents Trūmens, pāvests Pijs 12., ekspreziden ts H. Hūvers un Dr. Alberts Šveicers.

I. S.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Daudzajo sarīkojumu virknē, kas risinājās Grand Rapidos ap Ziemassvētkiem un Jaungadu, dziļāku ieskaņu skatītājos viesa Strēlnieku kopas rīkotās Ziemassvētku kauju atceres vakars 8. janvārī latviešu biedrības telpās. Sadarbībā ar vecajiem karavīriem, tagadējo jaunatni — skautiem un gaidām — vecie strēlnieki prata uzburt ainavas no senajām cīņu dienām. Vakaru ar īsām uzrunām atklāja strēlnieku kopas vecākais J. Bole un skautu novada priekšnieks A. Grigors. Skauti un gaidas aizdedzināja pa sveciņai arī vecajiem strēlniekiem, atbrīvotājiem, leģionāriem un Mātei — Latvijai. Kad eglītes zaros atmirdzēja pārējās svētku ugunis un pie karoga stāvēja skautu un gaidu goda sardze, aina bija jauka un iespaidīga. Svētrunu tēlīca veco strēlnieku godā biedrs prāvests J. Ozols, bet atmiņu ceļos ar savu stāstījumu nostaigāja agr. K. V. Liepiņš, dedzīgos vārdos pasvītrojot strēlnieku cīņu jēgu un nozīmi. Strēlnieku tēvs J. Goldmanis, kuŗš bija viesu vidū, savukārt lika atcerēties notikumus, kam dzīļa nozīme mūsu dienās un kas reāli varētu ietekmēt nākotnes izredzes. A. Eversons noslēgumā pateicās visiem, kas atraduši iespēju pavadīt kopā ar vecajiem strēlniekiem, izdalot skautiem un gaidām grāmatiņu — Ģenerālis Auzāns. Priekšnesumos bija deklamācijas un mūzikāli gabali skautu un gaidu sniegumā. Pie kopējā azaida galda risinājās dziesmas un kopēju atmiņu tēlojumi, pie kam daudz cildinājumu tagadējai jaunatnei un toreizējam laikmetam teica K. Liepiņš, J. Goldmanis, A. Eversons, H. Ezītis u. c. Cildenu žestu parādīja vakara dalībnieki un saziedoja sirmajam ģenerālim Dankeram Vācijā 22 dolarus. Atzīmējams, ka šejienes strēlnieku kopa atbalstījusi ne vienu vien veco karavīru.

● Skrundas skautu vienība nosūtījusi 10 dol. uz Austrāliju Skautu palīdzības fondam, kāda smagi slima skautu vadītāja atbalstam. Tam pašam nolūkam Grand Rapidos dzīvojošie skautu vadītāji pievienojuši 5 dolarus, bet daži skauti un 1 vadītājs nosūtījuši uz Vāciju latviešu skautu vienību atbalstam $7. Gaidu vienības vecāku padome savukārt nosūtīs uz Vāciju Augustdorfā gaidu vienībai 10 dol. ziedojumu. Bez tam skauti un gaidas iepriecinājuši slimos tautiešus ar saviem apciemojumiem uz vietas, tādējādi veicot savus labos darbus.

● Grand Rapidu latviešu biedrības teātra kopas dalībnieki bija pulcējušies biedrības telpās intīmā saņāksmē pie svētku eglītes. Teātra laudis bija rūpējušies par priekšnesumiem. Netrūka oriģinālu izdomu, un no daža šķiltin šķilās asprātību dzirkstis. Interesantu kopas chroniku vecajā valodas stilā lasīja Vanlentīns Mežulis. Klātesošie skuma, ka viņu vidū nebija vareīis ierasties režisors Arn. Štams. Noslēgumā bija kopējs azaids un deja.

● Dziedones Emmas Reinvaldes tautas dziesmu vakars Grand Rapidu latviešu biedrības namā 16. janvārī, plkst. 5 pp. Pie klavierēm būs Ed. Grīnvalds.

V. Z.

KALAMAZU

● Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes palīdzības fonda rīkotais latviešu veco strēlnieku atceres vakars notika sestdien, 8. janv., Recretion Park zālē. Vakaru ar uzrunu atklāja fonda pr-ks A. Krūmiņš. Garīgo aktu vadīja draudzes mācītājs J. Turks. Rakstnieks, vecais strēlnieks J. Veselis nolasīja vakaram piemērotu referātu. Pēc tam sekoja solo dziesmas, deklamācijas un deja.

Sv. Jāņa ev-lut. latviešu draudzes padomes vēlēšanas notika korespondences ceļā. No 394 balstiesīgiem vēlētājiem piedalījušies 300, jeb 76,1 proc. t. i. par 3.27 proc. mazāk kā 1952. gadā. Balsu skaitīšana notika svētdien, 9. janv. No 23 kandidātiem bija jāievēl 15. Par ievēlētiem skaitās: Dundurs Jānis, Klungsts Otto, Kinēns Jānis, Brože Ernests, Grotēns Jēkabs, Krūmiņš Alfrēds, Ozols Roberts, Dr. Kažmers Nikolajs, Vasers Jānis, Balks Arturs, Grīnbergs Valters, Daulbergs Nikolajs, Pone Kārlis, Vīgants Valters, Šults Eriks.

Ievēlētie padomes locekļi uz kopējo sēdi, lai izvēlētu draudzes valdi, sanāks šinī mēnesī.

Labojums: LA 1. n-rā Kalamazū chronikā ievietoto ziņojumu attiecībā uz decembrī mirušo Kārli Vīgantu, jālasa: miris ir 49 g. v. Kārlis Valteris.

ČIKĀGAS CHRONIKA

● Kā brīvprātīgais ASV armijā iestājies Egīls Krolls, kas kā pirmais latvietis pavasarī saņēma Illinoisā augstskolas līdotāja apliecību. Viņš bija arī pazīstams kā labs volejbolists DV Čikāgas komandā. Eg. Krolls ir O. Krolla jaunākais dēls, tikai 19 g. vecs.

● DV Apvienība Čikāgā sestdien noturēja savu kārtējo sanāksmi, kuŗā pr-ks A. Vanags sniedza pārskatu par līdzšinējo darbību. Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcija pārsniegusi cerēto. Pag. gadā tā devusi apm. $500, bet šogad līdz šai dienai jau ienākuši $1.050, un ziedojumi turpina vēl ienākt. Viņš izteica pateicību Krollam, kas saviem apkārtrakstiem pievienojis DV ziedojumu vākšanas lapas un tā lielā mērā veicinājis šo diženo darbu. Tālāk Vanags ziņoja par Latvijas sūtņa prof. Spekkes viesošanos Čikāgā. Jautājumā par pievienošanos kādai jau pastāvošai biedrībai, visi bija vienis prātis, ka vispasaules-organizācija nevar pievienoties biedrībai ne kā sekcija, ne arī kā biedrene, turpretim pret sadarbību nav iebildumu. Pieskaņoties latviešu nama jautājumam, vairāki biedri izteica savas domas, bet nekādu lēmumu nepieņēma, jo nebija ienācis no Latv. apv. organizācijas projekts. Visnotaļ ir apsveicami DV valdes spertie soļi farmas iegūšanai, kur varētu vasarā iekārtot bērnu koloniju un biedri to izmantos atpūtai. Apsaimniekojot farmu, rastu ienākumus. Varētu arī domāt par nespējnieku novietošanos farmā utt. Farmas pirkšanā pieaicinās arī apkārtējo pilsētu DV apvienības, piem., Milvoku Grand Rapidu, Kalamazū. Pēc sanāksmes DV biedri un viesi kavējās pie azaida, kuŗu svinīgi ievadīja vecais strēlnieku mācītājs Kalngars ar svētrunu. Ar šo sanāksmi DV atzīmēja notikušās Ziemassvētku kaujas dzimtenē. Pr-ks A. Vanags un viesi suminăja atnākušos vecos strēlniekus, no kuŗiem pateicības vārdus teica plkv. Dardzāns. Vakars liecināja, cik nepieciešama un laba ir šāda sanāksme, kad atkal var satikties gan vecie kaujas vilki, gan arī jaunie un nodibināt draudzību.

B.

— Strādāt? Kādēļ man jāstrādā? — Lai nopelnītu naudu. Un kad tu būsi to sapelnījis pietiekami daudz, tu varēsi nedarīt neko un atpūsties. — Bet tas jau ir tieši tas, ko es tagad daru?

DIVAS PASAULES

JAUNO ĻAUŽU EGLĪTE ČIKĀGĀ

Tur grācijas dejo, tur mūzas čukst, tur sirdis priekš
daiļa un dižena pukst...
Vilis Plūdonis

Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņš un studentu kopa dedzināja eglīti 1. janvārī Hull House lielajā Boven zālē. Svētrunu teica teoloģijas stud. Vilis Vārsbergs. Sekoja programmas daļa, kuŗā deklamēja Ruta Hincenberga un Olģerts Čakars, Kārļa Skalbes Jaungadu pasaku labi stāstīja Silvija Bērziņa un klavieru solo — L. Bēthovena Allegro no 3. sonātas — labā izpildījumā sniedza Maija Jēkabsone. Ziemassvētku vecītim maisā bija tik daudz dāvanu, ka iznāca visiem sarīkojuma dalībniekiem, un to nebija neko mazāk par 200. Sekoja saviesīga dzīve.

Atrasties mūsu jauniešu sabiedrībā — tā ir laime, varbūt arī privilēģija. Saruna ar viņiem izgaist visas šaubas, ka viņi būtu mums zuduši vai varētu zust.

SILVIJA BĒRZIŅA ILGOJAS PEC EIROPAS

Silvija Bērziņa studē šeit glezniecību, bet ilgojas pēc dzimtenes. — Kaut vai tiktu atpakaļ uz Eiropu, padzīvotu kādu laiku Francijā — viņa saka — šai zemē iedzīvoties nevaru.

Uz Eiropu tikt viņai izredzes ir lielas, jo, studijas beidzot, 5 vai 6 absolventi saņems celojuma stipendiju, kas nav nekāda mazā — 10 tūkst. dolaru, bet gan tikai vislabākie, kas uzvarēs īpašā konkursā. Viņa par to cīnīsies, un kad tiks pāri okeanam, gan tad tur iekārtosies, par atgriešanos nebūs vairs nekāda runa.

— Kā ir ar Ausekli un citiem latvju motīviem?

— Tos visus mēs, latviešu studenti, pieņemam klāt; mūsu bibliotēkā ir Latvju raksti, visi sējumi.

— Kā tas nāk, ka jūs, atstājusi dzimteni, vēl būdama maza meitene, varat tik ļoti pēc tās ilgoties?

—To izdarīja latviešu skolas Vācijas nometnēs: mēs tur ieaugām savā zemē un savā tautā... Latviešu skolotāji var būt lepni: mēs neasimilējamies. No sākuma gan daļu jauniešu aizrāva šīs zemes raibais karuselis, bet tagad jau atkal visi ir atpakaļ. Pavisam citādi ir ar tiem, kas latviešu skolās nav gājuši.

PRIEKSNIEKS VALDIS MUIŽNIEKS DUSMIGS

Jaunatnes pulciņa priekšnieks Valdis Muižnieks visu vakaru ir ļoti aizņemts, bet kad nu reiz viņu esmu notvēris, tad viņš tik drīz no manis vaļā netiek. Vispirms viņš

AUGKOPĪBA LATVIJĀ

Britu lauksaimniecības birojs, kuŗš publicē zinātnisku rakstu izvilkumus no dažādu zemju apm. 250 lauksaimniecības žurnāliem, savā publicējumā Field Crop Abstracts sniedz ziņojumu par sasniegumiem augkopībā Latvijā. Īsumā publicēts Jelgavas lauksaimniecības akadēmijas rektora J. Peives raksts par zinātniskiem pētījumiem Latvijas lauksaimniecībā.

Esot izaudzētas jaunas ziemas kviešu šķirnes — „Priekuļu 481", „118" un „22625", kas esot augstražīgi, ziemcietīgi un izturīgi pret veldri. Priekuļu „22625" esot arī izturīgi pret rūsu. Jauna vasaras kviešu šķirne — „Priekuļu 260" uzrādot izturību pret rūsu, melnplauku un veldri.

Stendes selekcijas stacijā audzētie kombaiņa (Combiner bred) miežī uzrādījuši izturību pret melnplauku un veldri un devuši 42.4 centnerus ražu no hektāra.

Vēl ziņots, ka jauna kartupeļu šķirne „3797 (vidēji agra) uzrādot izturību pret lakstu puvi.

Jaunā šķirne Zīle dodot ļoti augstu kartupeļu ražu — 73 tonnas no hektāra.

A. V.

CEĻA VĀRDI

Grāmatā teikumiem jāvirmo kā lapām mežā, visiem savā līdzīgumā tomēr atšķirīgi. **Gustavs Flobērs**

❄

„Gars" šodien ir tirgus prece. Tomēr patiesi pirmreiziga doma vēl vienmēr ir tikpat reti atrodamas kā zelta gabals smiltīs. **Dēmels**

❄

Lielākā bagātība ir trūkums un cenšanās ko sasniegt. **Fr. Verfels**

❄

Kas īsti ir tas, ko tu nevari piedot otram cilvēkam? Parasti — ka viņš nespēj izkāpt no savas ādas. Tādēļ mēģini izkāpt vispirms pats no savas. **Raabe**

OSKARS PERRO REAL ESTATE BROKER
AKTĪVĀKAIS LATVIEŠU NEKUSTAMU IPAŠUMU BIROJS KANADĀ
Bezmaksas aizdevumu sagāde un padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā
1597 BLOOR ST. W. (pie Indian Rd.) LL 5555
Māja, kas nevar nepatikt — HIGH PARK rajonā, jauna 8 istabu labāko dubultķieģeļu bagātnieku savrupmāja, 160 pēdu dārzs, 2 garāžas, 2 gaišas modernas virtuves, 2 vannas ist. ar dušām, skaista viesību telpa pagrabā, ūdens-eļļas apkure, cena tikai $20,000.
DANFORTH — PAPE 5 lielas modernas istabas, dubultķieģeļu mājā, liela moderna virtuve, ļoti plats ceļš un garāža, iemaksa apm. $1,500. Zvaniet ātri!
LOGAN — GERRARD skaista 8 ist. māja, 2 virtuves, gāzes vads 3. stāvā, 3 garāžu iespējas, 2 izbūvētas apsildāmas telpas pagrabā. Prasītā cena $12,500, zema iemaksa.

ZIEMASSVĒTKI LATVIEŠU SKOLĀ

TLBS skolas eglītes vakarā audzēkni A. Mārtiņsones vadībā uzveda bērnu ludziņu. J. Kreiļa uzņ.

AKVĀRIJĀ NEDRĪKST MAZGĀT PILDĀMSPALVU

Antona Dziedzeŗa padomi zelta zivtiņu audzētājiem

Pēdējā laikā pēc aizvadītājiem svētkiem un Jaunā gada, man daudzi rakstījuši un lūguši padomus sakarā ar zelta zivtiņu audzēšanu. Nevarēdams katram atsevišķi atbildēt, es te atļaušos atbildēt pāris smagākiem gadījumiem.

Zivis vienmēr bijusi mana sirdslieta, tāpēc savus padomus dodu ar prieku.

Tā tas laikam ir visā manā ģimenē — arī manai tantei Centrāltirgū kādreiz piederēja zivju stends.

Kāds tautietis, starp citu, man raksta:

„Zivis manā akvārijā sprāgst regulāri, un es neti tur redzu kādu dzīvu zivi, lai gan katru nedēļu pērku apmēram 2 mārciņas pirmā labuma dzīvas zelta zivtiņas."

Jā, 2 mārciņas nedēļā ir tiešām augsts patēriņš. Es, piemēram, kādreiz pazinu kādu cilvēku, kas regulāri pirka 4 zivtiņas ir pa trim dienām — trešā dienā beigtās zivis sāk smirdēt pavisam nepanesami—, un arī tad mēs visi brīnījāmies par ļoti augsto patēriņu, bet 2 mārciņas nedēļā, tas ir vēl kaut kas pavisam nedzirdēts!

Ja tas tiešām ir tā, kā jūs to rakstāt, tad kāpēc jūs, kā blakus rodarbošanos, nesākat audzēt sudrablapsas? Tādos apstākļos barības viņām netrūks.

Bet ziniet ko? Labāk tomēr ar sudrablapsām nesākt. Ja arī tās sāks sprāgt tikpat regulāri, tad izdevumi būs daudz lielāki un kur nu vēl tā briesmīgā smaka!

Labi, atgriezīsimies atkal pie jūsu ļoti smagā gadījuma.

Jūs rakstāt, ka par barības trūkumu nevarot būt runa, jo akvārijā parasti peldot maizes šķēles, desu ripiņas un ābolu serdes.

Ja tas ir tā, tad jau par nabaga zivtiņu mērdēšanu badā nevar būt nekādas runas. Ābolu serdes ir sevišķi labas, jo viņās ir vitamīni!

Jūs vēl rakstāt, ka jūsu Džerijs, no skolas pārnākot, parasti akvārijā sametot savas neapēstās sviestmaizes.

Tas ir tieši tas, ko vienmēr esmu apgalvojis, ka tādai zivtiņu audzēšanai ir liela nozīme audzināšanas ziņā, — bērns jau no mazotnes tiek pieradināts pie kārtības.

Tas gan man nemaz nepatīk — jūs rakstāt, ka daži jūsu draugi pasākuši akvārija liet viskiju un sarkano košervīnu, tā ka ūdens svētdienas rītos, izskatoties pilnīgi nepazīstams. Ja jau kāds no jūsu ļoti godātiem viesiem nevarētu atteikties no sava ieraduma, tad jums neatlīks nekas cits, kā servēt viņiem balto šņabi vai džinu. Tiem vismaz nav savas specifiskās krāsas, un zivis to varbūt nemaz nemanīs.

Paņemiet kādreiz spirtometru un izmēriet, cik liels alkohola procents ir tādās reizēs jūsu akvārijā. Ja gadījumā tas ir vairāk kā 25 gr., tad jums atliek tikai tur iemest piparus un dažas lozberlapas, un jums būs zivis marinādē.

Man personiski liekas, ka nav labi, ja jūsu Mikelis tur šad tad mazgā savu pildāmspalvu. Zelta zivtiņas beidzot tomēr nav nekādas tintes zivis, vai ne?

Arī tas man neliekas pareizi, ja jūs saviem vismazākiem ļaujiet paņemt, pa zivtiņai un iet ar tām laukā spēlēties smiltīs.

Smiltis zivīm pazūd viņu spožās zvīņas, un zivis zaudē daudz no sava dabiskā skaistuma.

Kā būtu, ja jūs mainītu savu vecu zivju piegādātāju un ļautu arī citiem nopelnīt? Pagaidām tas ir mans vienīgais padoms.

Protams, jums derētu varbūt arī iegādāties labu pavāra grāmatu, teiksim ar savām 113 dažādām receptēm zivju sagatavošanai.

Jūsu Antons Dziedzeris

DIVAS PASAULES

(Pārnesums no 3. lpp.)

— Mēs jau nezinām, cik mūsu jauniešu te dzīvo, tāpat kā — cik vispār latviešu... Ja es teiktu 95 proc. — varbūt ir, varbūt nav, bet melot es negribu. Apmēram tā būs gan. Un 5 proc. mums pazudīs..

PIENĀK SEKRETĀRE ILZE PULIŅA

Ir pienākusi pulciņa sekretāre Ilze Pūliņa, un tā priekšnieks tiek vaļā, atstājot viņu savā vietā.

— Vai jums daudz jāraksta? — jautāju sekretārei.

— Nekas liels nav... Pa svētkiem gan bija jāizsūta apsveikumi citiem jaunatnes pulciņiem, un tie ir tie, ko esam saņēmuši — viņa saka un sniedz man arī apskatīt bildītes.

— Varbūt vairāk rakstāt privātas vēstules?

— Jā, tās gan... līgavainim... viņš ir iesaukts armijā, atrodas Filadelfijā, bet tiek jau arī kādreiz mājā, tā par pusgadu... Vairāk gan neko neteikšu: viņš lasīs un būs dusmīgs.

Man būtu vēl kas ko jautāt, bet spēlē valsi, un sekretāre ar kādu jaunieti, pazūd maniem skatiem dejas virpulī.

VECO ĻAUŽU EGLĪTE ČIKĀGĀ

Rudens un vecums — mūža gals, cik jūs esat līdzīgi!
Apsīšu Jēkabs

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē pastāv skaista tradicija — ik gadu nākamajā svētdienā pēc Ziemassvētkiem dedzināt eglīti draudzes vecajiem ļaudīm. Tad viņiem ir klāts galds, viņus uzrunā draudzes priekšnieks un mācītājs, svētdienas skolas skolnieki viņiem sniedz kādus priekšnesumus, draudzes koris nodzied kādu dziesmu. Tad viņi uzkavējas pie tases kafijas, pārrunā savā starpā senos laikus — kā toreiz ļaudis dzīvoja dzimtenē, kā Amerikā, kāds bija krievu ķeizars, kāds Latvijas prezidents, kāda brīvība šai kontinentā. Viņu skaits katru gadu ir gandrīz vienāds — tā ap 20. Ar lielu interesi var paklausīties viņu galda runās. Šogad runātāja bija Minna Sēja, 70 g. veca, no Ēveles pagasta.

— Man bija astoņi gadi, kad sāku ict ganos — viņa iesāka — un es redzēju, ka muižas „preilenes" brauca karietē. „Kaut arī es tā kādreiz varētu pavizināties karietē," nodomāju, „kādēļ tikai viņām tāda laime ir piešķirta?" Un pienāca laiks, kad mums pašiem bija savs automobilis — tā nu bija — bet kariete un „preilenes" man ir dzīvā atmiņā vēl šodien. Tad man ļoti gribējās iet skolā, bet tēvs nevarēja sūtīt, nebija līdzekļu, vajadzēja taupīt un krāt naudu, lai varētu izpirkt māju.

KRISTUS TĒLS PAR 100 LATIEM

Sarkanā Krusta loterijā krita Ls 100, tad es nezināju, ko aiz prieka darīt, kur to naudu likt; ko pirkt. Izstaigāju vai visus Rīgas veikalus, apskatīju visādas mantas, gribēju atrast visvērtīgāko. Un gadījās ieiet vienā vietā, kur pārdošanai bija izlikts Kristus tēls, apzeltīts; viņi teica, ka esot atsūtīts no Vācijas, un prasīja 100 latu — tieši tik daudz, cik Sārkanajā Krustā biju saņēmusi. „Ko nu vēl citu meklēs," nodomāju, nopirku un pārvedu mājā. Un tad pie šī tēla es aizlūdzu katru dienu par mūsu tautu, lai tā paliktu kopā. Bet, redziet, Viņš ir lēmis citādi...

Jānis Boks, 71 g. v. vadakstietis atceļojis uz šejieni 1908. gadā, pastāstas arī savas atmiņas, gan ne galda runas, bet intervijas veidā.

KAD NEVAR DEDZINĀT MUIŽU, DEDZINA VAKZĀLES

— Tai laikā, kad Latvijā bija revolūcija — 1905. gadā — es atrados Mandžūrijā, mēs karojām ar japāņiem. Kad kārš beidzās un es atgriezos dzimtenē, tad dabūju zināt, kā vācu muižnieki piemuļķojuši latviešu revolūcionārus. Kad tie ielenkuši Bukaišu muižu un pieprasījuši, lai kungs padodas, šis šiem baltu vien virsū. Bet kad redzējis, ka glābiņa nebūs, tad kāpis zemē un teicis: „Es esmu ar jums un stāvu par jums. Tikai — kādēļ jūs dedzināt muižas? Jums jāķeras pie kroņa īpašumiem... Dedziniet vagzāles!"

Emīlija Purgaile

BARONA VIETĀ ZĀRKĀ MALKĀ

Kad revolūcionāri gājuši gūstīt Vadakstes muižas baronu, viņiem teikts, ka kungs miris, un rādījuši zārku. Tūliņ paglābāšot. Un tas arī darīts. Bet šiem jau tā šaubīgi licies, un — kā tad: zārkā bijusi malka. Bet barons pa to laiku aizbēdzis.

— Kādēļ braucāt uz Ameriku, kad kārš un revolūcija bija pāri?

— Latvijā nebija ko darīt. Draugam Amerikā bija brālis, viņš brauca — es līdzi. No sākuma te maksāja 10 centu par stundu, neviens tagad netic. Bet bija darbs, un es tiku uz dzelzceļa Nickel Plate Road par inspektoru, nokalpoju 40 gadu, tagad jau 6 gadus esmu pensijā, saņemu 3 dol. dienā. Man ir meita un dēls, abi nav vēl precējušies. Kas man vainas?

DZĪVE IR SKAISTA, JA MIERS DVESELE

Kad apjautājos, kuram no vecajiem ļaudīm visvairāk gadu, tad atsaucas Olga Lerke. Viņai 76. Viņa ir rīdziniece, piederējusi pie Mārtiņa draudzes, palīdzējusi mācītājam Stangem noturēt bērnu dievkalpojumus. Vai viņa būtu visvecākā? Citi arī labprāt savus gadus uzdod, bet viņiem ir mazāk: Mālei Lepiņai 70, Kristīnei Pujiņai 74. Ilze Rudzīte atbraukusi no Saginavas. Viņa nav tik veca, atnākusi tāpat draudzenei līdzi.

Aprunājos vēl ar vienu māmuļu, kas sēd galda otrā galā. Viņa gan neizskatās vecāka par seškesmit, bet... — 77 un jau stipri iekšā astotajā — viņa saka. Tā ir Emīlija Purgaile no Skujenes draudzes.

— Ko jūs varētu paciekt par savu dzīvi?

— Dzīve ir skaista — viņa atbild: — Ja miers mīt tavā dvēselē, tad jauka dzīve pasaulē — viņa nodeklamē un tad sirsnīgi spiež manu r ku, it kā viņa būtu mana īstā māte. — Man ir jūsu fotografija — viņa vēl saka — neviens nezina, kur es to dabūju. Un viņas acīs mirdz asaras... **K-rs**

SKAUTU UN GAIDU EGLĪTES VAKARĀ TORONTO

Septiņi kazlēni skautu eglītes vakarā. Vidū vad. B. Jirgensone. J. Kreiļa uzņ.

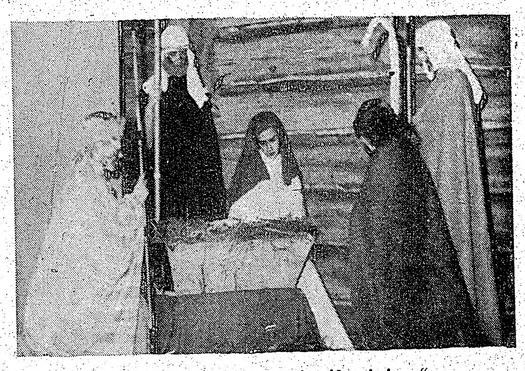

„Kristus ir dzimis, viss ienaids rimis..."

Toronto gaidu un skautu vecāku padomes rīkotais eglīes vakars bija labi apmeklēts. Sevišķi lielu prieku sagādāja tālais viesis prāvests J. Kuļlītis no ASV, kurš nodeva mūsu sirmā archibīskapa tēva sveicienus. Starp pārējiem goda viesiem bija ieradies arī Kanadas skautu apgabala priekšnieks F. Mortons, kurš izsniedza meža zīmes vadītājiem Z. Šuriņam un V. Bemberim.

Pēc māc. A. Čopa svētrunas un Ziemassvētku dziesmām sekoja gaidu un skautu vienību priekšnesumi.

Sevišķi starp tiem izcēlās Gaujas gaidu pulciņa uzvedums „Kristus ir dzimis, viss ienaids rimis" un „Vilks un septiņi kazlēni." Ko iespaidīgi notēloja mazās, spriganās guntiņas.

Arī mazskautu uzvedums Zaķu medības bija ļoti iespaidīgs un pat nobaidīja mazos skatītājus.

Brašais skautu pulciņš izcēlās arī ar patriotiskiem dzejoļiem — deklamācijām.

Uzvedumā Modernais Ziemassvētku vecītis bija laba izdoma un tēlojums, bet tēlotāji skauti no dienas labā darba bija tā noguruši, kā spēja runāt vienīgi čukstus.

Tāds pats liktenis bija piemeklējis mūsu brašos nodaļas roverus — viņu uzvedumā Švābija (Anšī. Eglītis).

Pēc priekšnesumiem visi sēdās pie bagātīgi klātā svētku mielasta galda, par ko bija gādājusi gaidu un skautu vecāku padome. Un šeit gaidām un skautiem lielu prieku sagādāja no tālā ceļa piekusušais, bet runīgais Ziemassvētku vecītis, atnezdams plašajai saimei gaidītas un negaidītas dāvanas.

Sekoja dejas, rotaļas, dziesmas, attapības spēles, kas negribēja rimties, kaut pusnakts stunda tuvojās lieliem soļiem. **A.**

Džems Istvūds

TRAUKSME REDAKCIJĀ

ROMĀNS PAR AVĪŽNIEKU DZĪVI

Tulkojis I. F.

Vīrieši stāvēja atspiedušies pret bāru. Ar vienu kāju atbalstīdamies pret krēslu spraišļiem, tie tikko pieskārās glāzēm un aizmirsa aizdedzināt apdzisušās cigaretes, sasprindzinātā uzmanībā vērojot televīzijas ekrānu. Bārmenim nebija nekā ko darīt, tā arī viņš vēroja raidījumu. Bet šad un tad viņš uzmeta pa skatam bāra viesiem. Viņš vēroja tos ar sava aroda lietpratēja skatu, labi apzinādmies, ka viņa uzdevums nav tikai nepārtraukti pasniegt dzērienus. Tie bija parastie lielpilsētas laudis, nopietnām sejām. Neviena dienas zagla. Tie nopelnīja labi, kaut arī viņu ienākumi turējās zināmās robežās. Bet rūpes — ak kungs! Izdevumi priekš šā un tā. Piemēram — ceļojums uz Miami, kas bija apsolīts slevai vai arī kādai meitenei, tad nodokļi. Viens ar savām rūpēm gāja pie mācītāja, cits pie ārsta — bet lielākā daļa uzmeklēja savu ierasto bāru, lai pasūtinātu pa glāzītei, un vērotu televīzijas programmu — kādu futbola sacīksti vai jaunšanos, kur divi vīri ringā grūsta viens otru.

Bet šodien viss bija citādi. Jo šodien Rijencijs stājās Ņujorkas izmeklēšanas komisijas priekšā, lai nodotu savu liecību — ja to tā varēja nosaukt. Un visa pilsēta to gribēja noskatīties un noklausīties.

Un ko tā redzēja? Neliela auguma vīru divi simti dolaru uzvalkā, sēdam pie galda, un pulciņu senātoru, kas apbēra viņu ar jautājumiem, kamēr foto kameru spuldzes zibināja ugunis viņa sejā.

Viņa mazās, dzīvīgās acis ievēroja visu, kas notika apkārt, it kā viņš pats šai notikumā būtu tikai skatītājs, turklāt ļoti apmierināts. Viņš bija vīrs, kas zināja atbildi — bet to neteica. Un ko gan tie domāja par viņu, šie vidusmēra amerikāņi, kas stāvēja pārpildītajā Sama bārā? Ko viņi domāja par šo pirātu, šo dēkaini, šo ģimenes tēvu un pilsoni?

Vai tas bija naids, ko tie juta? Vai satrauktas bija viņu morālisķās jūtas? Varbūt. Vai tie domāja, ka viņš ir it kā vēzis sabiedrības ķermenī, nāvīgs drauds demokratijas vitālajiem spēkiem? Sams labi pazina savus viesus. Bez tam viņš bija mazliet filozofs. Varbūt tas bija kaut kas cits, ko viņš redzēja sejās sev visapkārt? Skaudība? Apbrīna? Apbrīna pret šo nelielo vīru, kas iespēja satricināt pat valdības sēdeklus. Kurš ar diezgan lielu drošību bieži varēja teikt: „Neaiztiksim privātas lietas. Likums — tas esmu es."

„Kādu lomu jūs spēlējāt pēdējās pašvaldības vēlēšanās, mister Rijenci?" jautāja viens no senātoriem.

Rijencija sejā paspīdēja kaut kas līdzīgs vieglai izbrīnai.

„Jūs samainât mani ar kādu citu, senātora kungs. Es strādāju cementa un būvniecības nozarē."

Tā bija asa, uzmācīga balss — un arī naidīga.

Šī atbilde izraisīja smieklus — tiesas zālē, Sama bārā, un visur, kur vien bija televīzijas aparāti.

Bet senātors tikai saknieba lūpas. Viņš teica:

„Cik augstu jūs novērtējat savus gada ienākumus?"

Rijencijs brīdi pārdomāja.

„Kādu divdesmit, trīsdesmit tūkstošu apmērā," viņš atbildēja ar maigu, apmierinātu smaidienu, kāds varētu būt cilvēkam, kuŗam pēc gadiem ilga godīga un pašaizliedzīga darba izdevies sasniegt direktora posteni kādā solīdā firmā.

„Jūs sakāt trīsdesmit tūkstoši," teica kāds cits senātors, uzmezdams skatu papīra lapai sev priekšā. „Jums šeit ir māja sešdesmit tūkstoš dolaru vērtībā. — Ziemas rezidence Miami — vasaras mītne Mainā — divas automašīnas — jachta piecu tūkstošu vērtībā. Un viss tas no trīsdesmit tūkstošu ienākuma gadā?" Ar pārsteigtu skatu viņš raudzījās tieši lieciniekam sejā.

„Kā jūs to varat izskaidrot, Rijencī?"

Rijencijs izvilka no sava divi simti dolaru uzvalka kabatas nevainojami tīru zīda kabatas drāniņu, noņēma savas acenes un sāka tās rūpīgi tīrīt.

„Dažreiz es pats par to brīnos, senātora kungs."

Rūpīgi izstrādāta replika no kāda piedzīvojuša radio komentātora mutes nebūtu varējusi izsaukt lielāku smieklu vētru. Sēdes vadītājs nepacietīgi daužīja ar āmuriņu pa galdu. Rijencijs izlikās gluži pārsteigts — pārsteigts par to, ka šis viņa nevainīgais komentārs bija varējis iztraucēt svinīgo sēdi. Īsu sekundi viņa skats pārskrēja žurnālistu galdam. Viņš cerēja, ka avīžnieki būs uztvēruši šo repliku. Tā bija laba. Un viņš necieta, ka viņa izteicienus citēja nepareizi...

„Vakar mēs dzirdējām liecību, kā jūsu rīcībā bijis divi tūkstoši dolaru skaidrā naudā, kas izlietoti, lai ietekmētu pašvaldības vēlēšanas," turpināja senātors.

Rijencijs izlikās reizē pārsteigts un aizkarts.

„Jāāā — es par to lasīju laikrakstos. Ja tikai kāds spētu man pateikt, kur visa šī nauda atrodas..."

„Tātad jūs noliedzat, ka būtu interesējies par vēlēšanām?" turpināja senātors.

Cementa fabrikants un būvuzņēmējs patētiski pacēla rokas.

„Vai jums tas šķiet neticami? Bet lai nu kā" — un viņš dažas sekundes klusēja, neraugoties uz to, ka viņa sejā šķīda fotografu zibeņspuldžu uguņi — „jūs taču tomēr ievēlēja, vai ne, senātora kungs?"

Un tā pratināšana turpināja savu gaitu televīzijas nejūtīgās, bet visu redzīgās acs priekšā. Jaunākie notikumi nepārtrauktā secībā visu skatītāju acu priekšā. Bārmens Sams bieži brīnījās, kādēļ gan cilvēki vispār apgrūtina sevi ar laikrakstu lasīšanu? Jaunumi bija jau novecojušies, kad laikrakstus pārdeva uz ielu stūriem. Likās pilnīgi muļķīgi lasīt par to, kas sen jau bija zināms.

Bet šai ziņā Sams, filozofs, bija kļūdījies. Pūliņš bija ieinteresēts lasīt jaunumus — tāpat kā tos noskatīties televīzijas raidījumā. Tas gribēja uzzināt visu lietu sakarību, tas gribēja zināt, kas noticis, pirms jaunumi parādījušies uz televīzijas ekrāna, tie gribēja zināt, kas notiks pēc tam, kad uzņēmums bija jau izdzisis. Un tas gribēja lasīt komentārus.

Tādēļ arī visi pilsētas laikraksti — arī Dienas ziņas — varēja atzīmēt ļoti jūtamu tirāžas augšanu šai laikā, kad pirmajās laikrakstu lapas pusēs parādījās milzīgie virsraksti, kas vēstīja par Rijencija „pratināšanu."

Dienas ziņu lasītāji nebija pilsētas iedzīvotāju vairums, bet tie bija uzticīgākie laikrakstam. Savu 35 pastāvēšanas gadu laikā Dienas ziņas bija iekarojušas sev pilsētā īpašu vietu — jā, varbūt pat visās Savienotajās Valstīs. Dibinātas ar nolūku, lai apkarotu korrupciju un aizstāvētu labu valsts vadību, un ar godīgumu, korrektu informāciju un objektīviem komentāriem kā pirmajiem ieročiem laikraksts bija izkarojis sev vārdu, ko pieminēja ar cieņu kā mājās, tā pāri robežām, — tā bija slava, kas tomēr nebūt nebija proporcionāla laikraksta samērā nelielajam metienam. Dienas ziņas nemeklēja sensācijas sensāciju dēļ. Nekad tās nerībināja reklāmas bungas. Tanīs nevarēja arī atrast joku serijas. Tās reizes, kad Dienas ziņās bija parādījušies pārsteidzošāki raksti, varēja saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Viena daļa lasītāju atzina arī Dienas ziņu tipografisko iekārtojumu par mazliet vecmodīgu, un daļa lasītāju gribēja redzēt to tādu, kāds bija pārējām avīzēm. Bet Dienas ziņas bija tīri vienkārši — laba avīze. Tieši tas, un nekas cits. Bet ar to pietika. Ja kāds reportieris teica, ka viņš strādā Dienas ziņās, viņa balsī varēja saklausīt apslēptu lepnumu — un šim lepnumam bija noteikts pamats.

Georgs Burovs, jauns cilvēks ap 30 gadiem, bija tas Dienas ziņu līdzstrādnieks, kas rakstīja reportāžu par Rijencija pratināšanu. Viņš bija spējīgs avīznieks un bija uzrakstījis lielisku reportāžu, korrektu, izsmejošu tiesas sēdes gaitas aprakstu, turklāt pievienodams īstos komentārus un zīmīgus novērojumus, kas visu sacerējumu padarīja baudāmu kā interesantu romāna nodaļu.

Nelaime bija vienīgi tā, ka šī nodaļa šķita būt arī pēdējā — kaut arī notikumi tikko bija sākuši risināties. Jo līdz ar Rijencija nopratināšanu, kas faktiski bija izvērtusies par noliedzošu un izvairīgu atbilžu seriju, komisija tālāko izmeklēšanu bija atlikusi uz nākošo gadu. Likums bija saglābis savu cieņu. Lielāku un mazāku noziedznieku bandas atvieglot uzelpoja. Un kas attiecas uz noziedzīgajām izdarībām, kuŗas kontrolēja Rijencijs, ta tās varēja turpināties kā allaž.

Georgs Burovs to necieta. Viņš atgriezās redakcijā, uzrakstīja savu ziņojumu, un iesniedza to galvenajam redaktoram. — bet viņš jutās neapmierināts par visu un visiem. Viņš nespēja aizmirst šo pašapmierināto un vīzdegunīgo izteiksmi Rijencija sejā: „Lai nu kā, bet jūs taču ievēlēja, senātora kungs, vai ne?" Vīrs, kuŗš šādas lietas varēja pateikt nesodīts, bija lielāks nekā politiķi, lielāks arī kā konstitūcijas spēks. Demokratiju viņš padarīja par apsmieklu. Un ļaudis acīmredzot nebija nespēcīgi pret viņu. Viņš varēja tos apklusināt, un viņam palīdzēja un viņu balstīja likums, kas aizliedza goda aizskaršanu. Ko gan vērta bija preses brīvība? Jā, pat viņa paša laikraksts?

Burovs jāva mašīnu duņonai un graboņai trīcināt ausis. Rakstāmmašīnas, telefoni, balsis. Ziņojumi, kas ienāca pa tālruni turpat pāri pretī galdam. „Tātad jūs apgalvojat, ka vīrietis pāri pretī ielai mēdz noģērbties, nenolaidis aizkarus?" Īss starpbrīdis un uztraukta seja. „Bet par ko tad jūs īsti sūdzaties, kundze?"

Ko gan nozīmēja vispār avīžnieka darbs? Tūkstošiem rullu papīra, drukas krāsas kalni — un ienākums? Vai tas bija darbs, lai apmierinātu pūļa ziņkārību, lai dotu saturu neproduktīvajam brīdim, kas pagāja aulojot pazemes vilcienā? Kas notika ar laikrakstu, kad tas bija izlasīts? Jā. — Un tas bija apmēram viss, kur tās noderēja. Varbūt man vajadzēja kļūst par chirurgu kā mans tēvs, domāja Burovs ar rūgtumu. Tad es varētu amputēt slimus locekļus. Bet tagad es to nevaru darīt ar bīstamiem sabiedrības locekļiem, kāds ir Rijencijs.

Tad viņš dzirdēja pēkšņi Villenbrandes balsi. Villebrandē bija laikraksta īpašā cietumu un morgu reportiere, drošsirdīga gaišmate, kas aukstasinīgi aprakstīja dzīves vistumšākās puses.

Viņa bija uzmetusies uz krēsla sakrustotām kājām, rādīja savus glītos ceļgalus un vicināja kādu fotogrifiju. Ap viņu bija salasījušies daži skrejpuikas, kam pašreiz nekā cita nebija ko darīt.

„Kažoks ir tas, kas rada aizdomas," viņa teica savā skaļajā, enerģiskajā balsī, kas parasti kļuva spalga, kad bija jaužams kāds skandāls (tieši tāpat kā viņas rakstos, domāja Burovs). „Kažoks bija vienīgais, kas viņai bija mugurā."

„Varbūt, ka viņa ir bijusi kāda bagāta veča mīļākā," piebilda kāds no zēniem.

„Minka kažoks vēl nenosaka sabiedrisko stāvokli," piebilda Villebrande pašapzinīgi. Viņa bija sajūsmināta par situāciju. Iedomājieties — nekāda cita apģērba, nekādas identifikācijas!

„Villebrande," pie sevis klusu domāja Burovs, „strādā nepareizā avīzē. Viņai vajadzēja pāriet pie Vēstneša, pilsētas smirdīgākās skandālu lapas.

„Hučesona kungs lūdz jūs ienākt, sēr," sacīja viens no izsūtāmajiem zēniem. Edis Hučesons bija izskatījis viņa reportāžu par Rijencija lietu. Nu viņš, saprotams, saņems parasto draudzīgo uzsitienu uz pleca un jaunu uzdevumu. It kā būtu vēl kas svarīgāks veicams, kamēr šis liela stila gangsters staigāja apkārt brīvs un mierīgs, — turklāt kā apmierināts un cienījams pilsonis!

Viņš atstāja lielo redakcijas telpu. Aiz viņa sāka nepacietīgi klabēt kāds tālrakstītāja aparāts. Tas nebija nekas neparasts. Tas notika simtām reižu dienā, kad vien Centrālajam ziņu birojam bija kas jauns sakāms. Neviens to neievēroja, izņemot vīru, kas apkalpoja aparātu. Viņš noplēsa lentu, izlasīja to, un tad ar manāmu apjukumu sejā devās pie Allena. Allens bija jaunāko notikumu nodaļas redaktors, paresns, tumšmatains vīrs 50-tajos gados, kas pie Dienas ziņām piederējās jau divdesmit piecus gadus. Allens bija apveltīts asu prātu, veikls visās izrīcībās un nekad nesamulsināms — vienmēr lietas kursā, sākot ar slepkavību Harlemā līdz ziņām par jauna kara izcelšanos.

(Turpinājums sekos)

MĀSAS GUTBERGAS SPĒLĒ TORONTO

Māsas Gūtbergas pieder pie spilgtākajām, daudzsološākām parādībām latviešu mākslas dzīvē. Ar katru koncertu abu klavierniecēju spēlē vērojami jauni sasniegumi un arī ieguvumi kā technikas, tā interpretācijas plāksnē, kas jauno mūziķu mūzicēšanu dara ne tikvien gaumīgu un tīkamu, bet piešķir tai arī dziļāku vērtības raksturu.

Izvēlētā koncerta programma visnotaļ bija saturīga, mūzikāli izsvērta un ierosinoša, kuŗā vieta bija ierādīta gan Bacham — Sicilijāna un Korāļu prelīde (Meijera apdarē), gan romantiskiem un pēcromantiķiem (Šopēna Rondo, Sen-Sansa Skerco, Rachmāņinova Svīta), gan tagadējās paaudzes skaņražiem — Stravinskim (Koncerts divi klavierēm) un Mediņam (Rapsodijas pirmatskaņojums).

Ievadā nospēlētajam Bacham gan šoreiz piemita tikai uvertīras tiesa, un ne atskaņojuma daiļuma ziņā ne arī garīgās noskaņas plāksnē šo divu aranžējumu iespējas netika izsmeltas. Arī reti dzirdētais Stravinska koncerts māksliniecu interpretācijā vēl pilnībā neatplauka, kaut arī Gūtbergu spēlē netrūkst virilitātes, spēka. Jāteic, ka Stravinska perkutējošās, ritmiski asās akordu agrekācijas likās prasām no pianistēm vēl manāmu lieku piepūli. No otras puses — vidējām daļām (Noktirnē un Variācijās) būtu derējis vairāk toņu kvalitātes maiņu, kolorita, kas Stravinska agresīvo opusu padarītu krāšņāku un kontrastiem bagātāku.

Bet slavējami, ka mākslinieces šo reti atbildīgo un sarežģīto darbu ņēmušās izlobīt un saspēles technikā demonstrēja jo ievērojamu precizitāti.

Sen-Sansa labskanīgais Skerco pirmajam posmam bija briljants noslēgums un rādīja, ka Gūtbergu temperamentam un mūzikālajai gatavībai pagaidām vislabāk padodas 19. gs. skaņdarbi.

Otro koncerta posmu ievadīja Jāņa Mediņa jaundarbs divi klavierēm, pirmais šajā formā. Jānis Mediņš savā ziņā pielīdzināms Stravinskim, jo katrs viņa jaundarbs pārsteidz ar ko oriģinālu, nedzirdētu viņa līdzšinējā mūzikā, piešķiroť mūsu ievērojamā komponista iedvesmes un technikas aspektam jaununs vaibstus. Rapsodijai, kuŗa Kanadā piedzīvoja pirmatskaņojumu, piemīt daudz teicamu kvalitāšu. Pirmām kārtām — ritmisks spraigums un saistoša dinamika, kas šo skaņdarbu padara zināmā mērā par Jāņa Mediņa vistuvāko gara bērnu 20. g.s trauksmīgam, garīgi nervozam laikmetam.

Bet. J. Mediņš nepazūd šī laikmeta mūzikas nepārredzamās konjunktūrās. Viņš patur savu skaisto, mūzikālā stāstītāja talantu, un cauri komplicēto akordu kombinācijām aizvijas skaidra mūzikālā doma ar dabiski plūstošu, melodisku izdomu. Pāris izmantotie tautas dziesmu motīvi gan dažkārt kā melodiskā, tā ritmiskā ziņā tā pārveidoti, ka latviskām folklorām kā tādām šajā skaņdarbā piešķirta tikai epizodiska nozīme.

Ingrida un Karina pēc koncerta ar ziedu veltēm

J. Kreiļa uzņ.

Šopēna Rondo tika atskaņots labā gaumē un raitā techniskā uztverē, kas gan visaugstāko vilni sita Rachmāņinova svītā, kuŗas dažādo posmu veidojumi var tikt atzīmēti jau par īsti briljantiem kā pasāžu, tā oktāvu technikā. Šajā ziņā māsas Gūtbergas progresējušas visvairāk, un tas ir kardinālais priekšnoteikums katram lielam skaņu mākslinieka starptautiskas karjēras uzsākšanai.

Saspēles kopiespaids nepiespiesti, dabiski izriet no abu mākslinieču mūzikālās dzirksts; arī techniski tās centušās vēl tālāk saskaņoties, kaut vienai no pianistēm jānovērš zināms toņa plīkums, kas vietumis kavē frazējumā panākt vijīgāku slīpējumu.

Dažreiz iebildumi jācel arī pret pedalizācijas neskaidrībām, sevišķi disonantākās harmonijās (Stravinskis, Mediņš).

Mākslinieces saņēma daudz skaistu ziedu, un klausītāji — ap pus tūkstoti — izprasījās arī vairākas piedevas.

Beigās jāpiemin mākslinieču un rīkotāju (DV Toronto nod.) uzņēmība, pat drošsirdība, šo māksliniecisko notikumu aranžēt skaistajā Ītona auditorijā. Šis ārējais logāts ne tikai kāpina snieguma akustiski -instrumentālo kopiespaidu, ietekmē psiholoģiski labvēlīgi klausītāju spējas koncertā baudīt mūziku, bet pacel arī latviešu mūzikas dzīvi uz augstāka pjedestāla, no kuŗa mēs ar dibinātu līdzvērtības sajūtu varam pašapzinīgi raudzīties uz pārējo tautu mākslas dzīves parādībām un sasniegumiem.

Tālivaldis Ķeniņš

Zināda Lazda

CEĻINIEKS

Vai tu pazaudēji ceļu? —
Vai tu apmaldījies viens? —
Gaisi pilni baltu veļu,
Debess plavās nepļauts siens.

Tavu kvēlo sapņu elpa
Sasalusi balta krīt.
Svešā, bezgalīgā telpa,
Asus nažus nebeidz trīt.

Varbūt pamodusies tāli
Kaut kur laipna doma kust.
— Aiznes, aprok sniega vāli,
Nespēj samanīt, ne just.

Vai tu pazaudēji ceļu?
Vai tu nezini kur iet? —
Gaisi pilni baltu veļu,
Visas durvis vērtas ciet.

TOMS TOMSONS — MEŽONĪGĀS KANADAS DABAS GLEZNOTĀJS

Tikai nedaudziem māksliniekiem ir bijusi lielākā ietekme Kanadas gleznieciībā, kā T. Tomsonam, kas mira mistiskos apstākļos mežonīgā zemē, ko viņš tā mīlēja gleznot. Pašā Ziemeļontario malā, Algonkvinas parkā viņa biedri — mākslinieki, uzposuši mazu kapa vietu ar šādu uzrakstu:

„Toma Tomsona piemiņai. Viņš bija mākslinieks, mežinieks un ceļa vadonis, kas 1917. gada 18. jūlijā noslīka Kanu ezerā. Viņš dzīvoja necilī, bet kaisli mīlēja mežonīgo dabu, kas viņu padarīja par visu dabas nepieradināto lietu brāli. No mežiem viņš devās ārā tikai tad, kad gribēja izcelt šīs parādības savā mākslā, un beidzot šī mežonīgā daba paņēma viņu pašu.“

Toms Tomsons dzimis 1877. gadā kādā Ovensaundas lauksaimnieka ģimenē. No saviem vecākiem viņš bija mantojis pētnieka prātu un vēlēšanos saglabāt ainas, kas viņu bija ietekmējušas. Pašmācības ceļā viņš iemācījās dažus mākslas techņikas paņēmienus, un būdams vēl jaunekļa gados, dabūja darbu kādā Toronto grezieŗa firmā. Ziemas viņš nostrādāja pilsētā, lai sapelnītu naudu saviem vasaras ceļojumiem uz mežonīgajiem apvidiem.

Lai piepildītu savas tieksmes, strādāja Algonkvinas parka mežā un kalpoja kā pavadonis sportistiem, kas atbrauca zvejot un medīt šī lielā rezervāta ezeros un mežos. Lielākā daļa viņa agrāko darbu ir gleznoti uz bērza paneļiem, kuŗus viņš nēsāja līdz savā mugursomā.

Progresējot savā mākslā, viņš sadraudzējās ar A. Y. Džeksonu, ar kuŗu kopā vēlāk kļuva par „Septiņu grupas“ locekli, kas tai laikā bija Kanadas mākslas avangards. Džeksonam bija vairāk akadēmiskās izglītības nekā Tomsonam, un viņš ar lielu prieku ziedoja savas zināšanas arī draugam.

Šad un tad Tomsonam bija iespējams visu savu laiku veltīt gleznicībai, kaut gan viņš nekad nebija naudas ziņā bagāts vīrs. Kad viņam bija nauda, viņš nomāja mazas studijas telpas Toronto pilsētā, bet daudz vairāk laika pavadīja provinces ziemeļos vai kabīnēs Muskokas ezera malā.

Viņš mira kanu laiviņu ceļojuma laikā, dodamies cauri Algonkvinas parkam. Šai ceļojumā viņš pazuda, un viņa ķermeni atrada tikai 8 dienas vēlāk. Draugi paskaidroja, ka tie nav raizējušies, kad Tomsons neieradies nometnē paredzētā laikā, jo bijuši pārliecināti, ka viņš atradis kādu skatu, kuŗu vēlējies noskicēt. Tomsons bijis spēcīgs peldētājs un piedzīvojis mežinieks, un nevienam nenācis ne prātā, ka viņš nevarētu pats par sevi parūpēties.

Kad atrada viņa ķermeni, radās tomēr aizdomas, ka viņš bija kritis par upuri noziedzīgai spēlei, jo viņam bija nobrāzta galva un plaušās neatrada ūdeni, bet bija jau pagājis tik ilgs laiks, ka vairs nevarēja noorganizēt sekmīgu izmeklēšanu.

Kanadas mākslas kritiķis mēdz augstāk par viņa gleznām vērtēt T. Tomsona skices, bet tādas gleznas kā Pavasaŗa ledus, Brauciens un Pionieŗi, ir pazīstami tūkstošiem kanadiešu. „Braucienā“ attēlota plostu pludināšana no meža uz papīra fabrikām, „Pionieŗi“ rāda apkalpes, kas stumj divgalvainās laivas, ko lieto baļķu vadīšanai uz lejupa upēm caur kanaliem. Spēcīgs un vēl jauns būdams, Tomsons būtu varējis dot vēl simtiem vērtīgu darbu, ja to nebūtu pieņēmējusi traģiska un vientuļa nāve tās zemes sirdī, kuŗu viņš tā mīlēja.

CS

DARBS UN NODOMI LATVIEŠU KULTŪRAI

Ļausim Zelta ābelei ziedēt arī šogad un atbalstīsim Kultūras fondu

Ir pavisam dabiski, ka ikvienam, kas latviešu kultūras darba atbalstam ALA's Kultūras fondam ziedojis kaut centu, ir plīnīgas tiesības zināt, kas ar šiem līdzekļiem darīts un ko domāts darīt nākotnē, ja atkal sabiedrība šais kultūras dienās tiek aicināta atcerēties Kultūras fondu, aicināta ziedot līdzekļus latviešu kultūras pasākumu veicināšanai.

Ir jau pašā sākumā jāpasaka, ka pagājušā gada kultūras dienās latviešu sabiedrība Amerikas kontinentā bija atsaucīga un Kultūras fondam saziedoja turpat $4000. Kas ar šo naudu darīts?

Vispirms jāpasaka, ka par Kultūras fondam ziedoto līdzekļu izlietošanu lemj Kultūras fonda valde, kuŗas pašreizējā sastāvā darbojas: priekšsēdis — prof. P. Lejiņš, vicepriekšsēdis — Ev. Freivalds, valdes locekļi — J. Kadilis (literātūrā) ar referentiem J. Bičoli un Knutu Lesiņu; Erasts Sveics (tēlotājā mākslā) ar referentiem prof. J. Siliņu un M. Mitrēviču; J. Poruks (mūzikā) ar referentiem prof. Ā. Abeli un Br. Skulti; prof. J. Primanis (zinātnē) ar referentiem doc. B. Aberu un Dr. J. Volmāru; J. Lejiņš (teātŗa mākslā) ar referentiem J. Zaķi un P. Ozolu.

Jau no pirmās dienas, kopš nodibinājās ALA, un kopš pastāv Kultūras birojs un Kultūras fonds, par vienu no pašiem galveniem uzdevumiem ALA ir uzskatījusi darbu latviešu jaunatnei. Te jārunā kā par darbu latviešu svētdienas skolās, tā arī par darbu jaunatnes organizācijās. ALA ir centusies sagādāt mācības līdzekļus svētdienas skolu darbam un tur arī aizgājusi daļa no ALA's Kultūras darbam saziedotiem līdzekļiem. „Jaunatnes pūru“ vajadzēja publicēt otrā izdevumā, Skolām sagādātas uzskates tabulas-grafikas par seno latviešu lauku sētu, lai illustrētu latviešu literātūrā tik daudz pieminētos priekšmetus. Skolotāju vajadzībām kopā ar citu zemju latviešu organizācijām tiek izdots žurnāls „Trimdas skola“, lai apmainītos ar pieredzi un rastu labākos ceļus un veidus latviešu svētdienas skolu darbam. Sagatavošanā jauna Latvijas vēstures grāmata, kas nepieciešama, lai latviešu bērnus svešos apstākļos vislabāk varētu iepazīstināt ar latviešu tautas un Latvijas valsts pagātni, mācītu to mīlēt un cienīt. Lai sagādātu jaunatnei lasāmvielu, izsludināta un jau noslēgusies sacensība jaunatnes stāstiem un romāniem. Tuvākā laikā godalgotie darbi tiks paziņoti. Iespējamību robežās sniegts atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai.

Nevar nepieminēt divus jaunus ALAs pasākumus, kas sākti un izveidojušies tikai pagājušā gadā. Latviešu mūzikas skaņu plates un latviešu teātŗa ceļojošais ansamblis. ALA jau izdevusi pirmo latviešu skaņu plašu seriju. Sagatavošanā pašreiz jau otra sērija, kas iznāks uz pavasaŗa pusi. Ar Kultūras fonda atbalstu radušās vairāksa jaunas latviešu kantātes.

Ceļojumu pa visu Amerikas kontinentu sāk Teātŗa draugu biedrības organizētais ceļojošais teātŗa ansamblis, kuŗa izveidošanā ieguldīti arī Kultūras fonda līdzekļi. Ceļojošais teātŗa ansamblis jau ar pirmo lugu apceļos četrdesmit latviešu kolonijas un, kur nealzsniegs pirmā izrāde, tur ceļojošais ansamblis iegriezīsies ar otru lugu, pie kuŗas arī jau tiek strādāts.

Protams, nevar neminēt arī Kultūras fonda gadskārtējo pasākumu, godalgojot aizvadītā gada labākos sasniegumus latviešu mākslās un zinātnē. Latviešu mākslinieķam un latviešu zinātniekam tas devis jaunus impulsus, darot bagātāku latviešu gara pūru.

Līdz šim Kultūras fonda balvas ir saņēmuši — literātūrā: Jānis Jaunsudrabiņš, Jānis Veselis un Andrejs Eglītis; zinātnē: prof. Arnolds Spekke, prof. Kārlis Straubergs un prof. Kārlis Kundziņš; tēlotājā mākslā: prof. Ludolfs Liberts un Sigismunds Vidbergs; mūzikā: Bruno Skulte, Volfgangs Dārziņš, Jānis Mediņš un Tālivaldis Ķeniņš.

Tie ir daži no pasākumiem, ko Kultūras fonds veicis ar latviešu sabiedrības saziedotiem līdzekļiem latviešu kultūras darbam. Un būs lieki teikt, ka šis darbs ne tikai turpināms, bet arī padziļināms. Bet tas prasa līdzekļus. Un tāpēc arī šogad, 1955. gada Kultūras dienās, ikviens latvietis Savienotajās Valstīs aicināts ziedot Kultūras fondam. Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šogad latviešu organizācijas aicinātas Kultūras dienu sarīkojumu atlikumu novēlēt Kultūras fondam. Ikviens, kas to vēlas, savu ārtavu var nosūtīt tieši ALA's Kultūras fondam: 1727 Kenyon Street, Washington 10, D.C.

Tāpat ikviens latvietis mīļi lūgts neliegt savu atsaucību, kad pēc tā griezīsies ar ziedojumu lapu, vai arī kad pastnieks tam atnesīs kādu vēstuli, kuŗā jau atradīsies aploksne nosūtīšanai Kultūras Fondam, ieliekot tikai savu ārtavu, kādu to ziedot atļauj apstākļi, vai arī kā to prasa latviskā sirds.

Šogad jauns būs tas, ka ikviens, kas kaut centu vai dolaru ziedojis Kultūras fondam, saņems latviešu Kultūras drauga karti par 1955. gadu. Tāpat uz īpašām aptaujas lapām ikvienam ziedotājam būs iespēja izteikt savu kritiku par līdzšinējo ALA's darbu latviešu kultūrai, kā arī vēlamības nākotnei.

Latviešu Kultūras dienas Amerikā ir atkal klāt. Nelausim Zelta ābelei nokalst, un un ja ikviens Amerikas kontinenta latvietis šais kultūras dienās Kultūras fondu atcerētos tikai ar 25 centiem, jau tad par visiem kopā sanāktu tāda summa, kas no mūsu puses būtu ne tikai spēcīgs atbalsts latviešu kultūras vērtību saglabāšanai, bet arī dzīvības avots jaunradei, kas taču ir pašā pamatā mūsu galvenajam mērķim un uzdevumam latviešu tautas un Latvijas brīvībai un tās pastāvēšanai.

Ev. Freivalds,
ALA's Kultūras fonda vicepriekšsēdis.

Miris Emīls Melngailis

No Latvijas saņemta vēsts, ka veļu laukiem piepulcējies lielākais no dzīvi palikušajiem vecās paaudzes komponistiem — Emīls Melngailis. Viņš miris pagājušā mēnesī Latvijā, nesen nosvinējis savu 80. dzimšanas dienu, pēc tam sekodams Alfrēdam Kalniņam un Jāzepam Vītolam mūžībā.

Būdams liels savrupceļa gājējs, viņš it kā atturējās biedroties ar pārējiem latviešu skaņražiem. Likās arī, ka viņš izjūt, ka netiek pietiekami novērtēts. Tā tas tomēr nebija, un Melngailis kā komponists un dirigents allaž stāvēja mūsu Dziesmu svētku centrā. Viņa tautas dziesmu sabalsojumi pieder pie savdabīgākajiem un skaņīgākajiem mūsu folkloras apstrādājumiem. Arī viņa oriģinālzdziesmas kā Senatne, Jāņu nakts u. c. iegājušas jau vispopulārākajā repertuārā.

Pēc kaŗa palicis Latvijā, apbalvots ar vairākām boļševiku augstākām atzinības zīmēm, Melngailis it kā aizrāvās no viņam piešķirtā goda un cītīgi centās piemērot mūsu tautas mūziku okupantu politiskajiem mērķiem.

Tak klausoties viņa labākajos darbos jāatzīst, ka viņa mūzika gan visnotaļ izteic mūsu tautas dvēseli, dziļi nacionālās izjūtas un pārdzīvojumus spilgti tautiskā garā. Tādeļ arī Melngailis iemantos paliekošu un neaizstājamu vietu mūsu skaņu mākslas vēsturē.

Vērtīgs lietuviešu koncerts

Pazīstamais lietuviešu baritons Vaklovas Verikaitis, kas dziedājis jau arī radiofonā un latviešu sarīkojumos, dos savu patstāvīgo koncertu Karaliskās konservātorijas zālē otrdien, 25. janvārī, plkst. 8.00 vakarā. Pie klavierēm būs Edīte Mik. Ieeja uz koncertu brīva.

KULTŪRAS APSKATS

Amerikāņu prese cildina Ludmilu Sepi

Ludmila Sepe sniedza savu pirmo koncertu Nujorkā 9. janvārī Carnegie Recital Hal telpās. Zāle bija pilnīgi izpārdota un daudzi apmeklētāji, kas nebija parūpējušies iepriekš iegādāties biļetes, vairs netika iekšā. Sepe dziedāja A. Kalniņa, J. Vītola, J. Mediņa, B. Skultes, J. Brāmsa un c. darbus. Pie klavierēm bija A. Bērzkalns. Publika veltīja viņai sirsnīgus aplausus.

NYT ievietojis atzinīgu atsauksmi par šo koncertu, pieminot, ka Sepe ir piedzīvojusi dziedātāja ar labi skolotu patīkamas kvalitātes balsi. „Viņa dziedāja ar gaumi un izjūtu. Viņai ir melodiskās līnijas plūsmes izjūta,“ raksta NYT.

DZIEDĀTĀJU SKAITS PĀRSNIEGS 300

Dziedātāju skaits novada dziesmu svētkos Milvokos 29. maijā par vairākiem desmitiem dziedātāju pārsniegs trīs simtus, jo savu līdzdalību šai lielajā vidējo rietumu tautiešu sarīkojumā vēl pieteikuši sekojoši koŗi: Čikāgas latviešu ev.-lut. draudzes koris (dirigents Ed. Strautmanis) un Linkolnas latviešu koris (K. Āboliņš). Bez tam Aijovas latviešu biedrības pr-ks Elm. Dzenītis pieteicis prāvāku turienes dziedātāju grupu. Ar to nu pieteikušos koŗu skaits sasniedz — 13.

Solo Jurjāna kantātē Tēvija dziedās Adele Pulciņa-Karpa.

Novada dziesmu svētkos dziedāmo dziesmu notis jau iespiestas un piesūtītas koŗiem, bet pārējie dziesmu mīļotāji un interesenti tās var iegādāties pie J. Vilciņa, 1302 Garfield Ave, Milwaukee, Wis. Krājums maksā 1.50 dol. -ak-

A. Priednieks - Kavara turnejā

Operdziedonis Arturs Priednieks—Kavara šinī gadā iecerējis doties plašā koncertturnejā pa Dienvidameriku. Iespējams, ka viņš koncertēs arī Austrālijā un Jaunzēlandē.

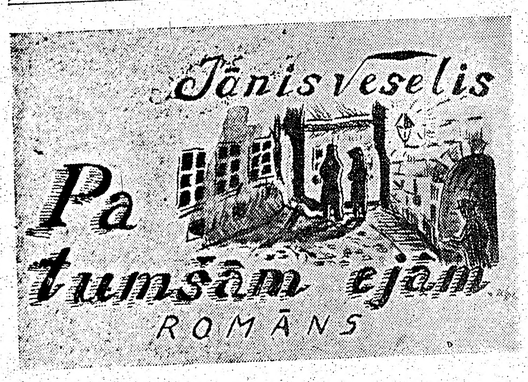

REDZĒJUMI UN BRIESMAS

(21. turpinājums)

Ar brūno pieglaudīgo bereti savaldītie mežonīgie mati krita tikamās sprogās gar viegli sārtajām ausīm, gar ziedošajiem vaigiem. Viņa tā bija iegrimusi savās satikšanās gaidās, savos sapņos par Pēteri, ka nemanīja smagās mašīnas, kas bieži auļoja pa tukšo bulvāri gan uz Iekšrīgu, gan uz Ārrīgu. Krievi jau pēdējās dienās šaudījās kā sadeguši, bet viņai šai vakarā likās, ka nav vairs svešās briesmīgās varas, ka ir tāds pats pavasaŗa rīts, kā tad, kad viņa kā maza knīpa bija beigusi pirmo gadu ģimnazijā, kad viņai vēl nestāvēja prātā zēni un mazās nedienas ar tiem. Viss šai sajūtā likās jauns, nebijis, it kā pasaulē būtu tikko piedzimusi. Viņa vairs nevarēja saprast, kā bija ziemas vidū bijusi ļauna uz Veltu, Zelmu, kā bija tās nodevusi, kaut arī neapzinoties, krievu mokām, spīdzināšanai, nekad viņa tā nedarīs, labāk pati cietīs. Cik niecīgs, zems bija naids, cik jauka mīlestība! Viņa bija šai vakarā kā skaistas aizgrābjošas dzejas salasījusies: liepas gar ielu, ceriņu krūmi bija noslēpumaino šalcošu ritmu pilni, tie skanēja vēsmās, tie skanēja viņas dvēselē.

Ierastais sols vēl bija tukšs. Bet arī gaidīšana viņai likās brīnišķīga. Viņa pastaigājās pa celiņiem, nekur tālu neaizdama. Aiz pilsētas namiem kvēloja riets, būdams kā pasarkans ieapaļš logs, kuŗā salijušas asinis. Tad tas lēnām bālēja, ēnu tēli izkāpa no zemes, ēnas kā putni gulēja apstādījumu krūmu lapainajos zaros. Pilsētas mūzejs ziemeļos pret zaļgano nekad vasarā nedziestošo blāzmu izskatījās pelēks, drūms, valdzinošs. Gaismas logs ziemeļos bija gluži zaļgans, pretējs rieta kvēlei, kas — nūle nodzisusi — lēnām pagriezās pret pusnakti, tad tālāk pret rītiem.

Ieva atkal bija sēdējusi uz zināmā sola, savos mīlestības sapņos grimusi. Viņai likās, ka gaidītais zēns bija nosēdies viņai blakus, apņēmis viņu ar roku, silti pievilcis sev klāt, viņas galva uzticīgi dusēja uz viņa pleca. Tad viņš skūpstīja viņu, pieliedams ar laimes izjūtu, bet tad šis skūpsts kļuva neizsakāmi sāpīgs, tā bija atraušanās ar varu, tā plosīja viņas miesu, dvēseli ar asu mocošu šķiršanos Iekliegdamās viņa izkrita no sava sapņa. Vai viņa tiešām gaidīdama bija aizsnaudusies? Vai tikai, savas apmātības pārņemta, nebija jutusi laika tecēšanu? Lielais blāzmas logs bija stipri pagriezies uz rītiem, tā apakšējā maliņa atkal sāka sārtoties, ielas atkal bija gandrīz gaišas kā dienā. Ievai blakus nebija neviena. Tātad tiešām sapņojusi, velti gaidījusi meiteņu aplidoto Pēteri Vildavu. Taču pēdējās saskaršanās izjūta vēl sāpēja ar asu, neizdzēšamu smeldzi. Ieva pietrūkās kājās, skrēja uz Brīvības ielas pusi. Pēkšņi atgriezās viss pēdējo dienu baigums, dvēsele vairs nevarēja dusēt savā mākslīgajā mierā, varmācīgi tā tika izrauta no sava laimes klusuma: pa ielu auļoja, latviešiem pierautas, smagas mašīnas, kuŗās stāvēja pa četri zillokainām cepurēm čekisti, ar iesmaini durkļotām šautenēm rokā. Bālas, iztrūcinātas bija aizvedamo latviešu sejas, dažs nepilnīgi apģērbies, izrauts no gultas.

Plati ieplētās agrīnās meitenes acis, kad viņa redzēja šo posta braucienu, uzreiz sajuzdama pēdējā sapņu skūpsta dzēlīgās skumjas. Viņa sāka skriet cauri apstādījumiem uz Vildavu dzīvokli. Ieiedama lielā nama kāpnēs, viņa atkal sastinga baigās nojautās. Sirds smagi, dobji pukstēja. Viņa bija gaidījusi velti visu nakti. Viņš nebija varējis ierasties, ar viņu bija kaut kas noticis. Ieva lēnām kāpa uz augšu. Vildavu dzīvokļa durvis bija līdz kājām vaļā. Viņa nedrīkstēja ieiet vaļējās durvīs, juta, ka tur vairs neviena nav. Atslēgas caurums bija saskrambāts, tur bija šauts ar revolveri vai lauzts. Viņa stāvēja brītiņu mierā. Tad no gaŗā koridora, kas atvērās viņas acu priekšā, iznira pelēks stāvs gaŗā krievu kreklā, drusku sakumis, glūnēdams viņš piegāja Ievai klāt, greizi smīkņādams. Viņš paskatījās uz skaisto meiteni, muti pavēris ar aptrupējušiem, tabakas virā apdzeltējušiem zobiem.

„Vildavi nav šeit, nekad nebūs. Barišņa var iet mājās.“

Viņš izskatījās negulējis, ar aizpampušiem plakstiem. Pirms Ieva kaut ko jautāja, viņš jau vēra apskrambātās durvis cieti. Drīz viņas izbiedēto acu priekšā bija tikai durvju vienaldzīgie, brūnie dēļi. Viņa neredzēdama lūkojās tajos, tad kā iekšēji sastingusi lēnām kāpa lejup. Visa pasaule likās pēkšņi izdzēsta. Tur vairs nebija nekā. Ja arī putni vēl likās dziedam gatves kokos, tad tie bija atlidojuši no veļu valsts.

CILVĒKU GŪSTĪŠANA

Meiklis pacēla rokas. Viņš bija ielenkts. Durkļi stiepās pret viņu. Viņš bija pārāk aizsapņojies brīnišķīgās pils mirdzumā. Kāds puļkis iegāza viņam pa sprandu ar šautenes laidi. Viņu veda projām, grūstīja, lamāja nekrietniem vārdiem. Vējā drūmi šalca veci koki, pārdzīvojuši daudz cilvēku paaudžu. Priežu neredzamās šalkas pilnas sēru kā šmalka lietus pielijušas.

Meiklis negāja viens moku ceļu. Pie māju tekām viņam piedroja citus naktī sagrābtus latviešus, kas bija sapņojuši par savu Gaismas pili, par savu zemi, par savās tautas laimīgu nākotni. Viņus dzina puļki, ieročiem žvadzot. Runāt nedrīkstēja. Pazemīgas balsis, čuksti, vēsmaina čala pildīja tumsu, lāsti, sitieni tos pārmāca. Gāja drūmi. Lēnām it kā no pašas nakts atskanēja klusa dainēšana, ieplūda katra aizvedamā latvieša ausī. Krūtis neviļus pievienojās šim dainām, raidīja tumsā savas dvēseles kliedzienu. Velti lamājās, dauzījās puļki: dziesma nebija viegli apklusināma, pieauga, plētās plašumā. Rāma būdama, tā apņēma visus tumsā vedāmos. Dūca līdz nakts, dūca zeme, dūca ūdeņi, dūca pametamās mājas, kuŗu sienas piesūkušās dainām, paaudžu paaudzēs. Tā vairs nebija padevības, tā bija cīņas, brīvības dziesma, tā bija tērauda dvēseļu dziesma.

Ko tie ļaudis man darīs,
Ko manam augumam?
Dzelzīs kalta mana miesa,
Tēraudiņa dvēselīte.

Vedēji, gribēdami apklusināt lepno neatkarības dziesmu, izšķīra gūstekņus, ievirzīja tumsā pa dažādiem ceļiem, lai pat nāvē viņi neietu vienkopus. Ar šāvieniem, sitieniem, lamām viņiem tas izdevās. Dziesma izskanēja tālumā. Palika tikai sašauto vaidi ceīmalā. Meiklis bija atkal viens uz ceļa ar saviem vedējiem, kas viņu bija sadauzījuši. Viņš klausījās, vai vēl nedzirdēs dziesmu, taču tumšais ārs bija mēms. Tikai viņa paša dvēselē dūca lepnā melodija, veidojās par cietu gribu: karotāji mēs esam par savu dzimteni. „Paslēpiet savu dvēseli,“ bija teicis rēgonis pa pēdējo pils logu.

No vientuļām mājām ceļmalā iznāca cilvēks rīta krēslā, glūnīgu skatu pameta visapkārt, piegāja pie krieviem, čukstēja vecākājām ausī. Neviļus Meiklis dzirdēja dažus teicienus.

(Turpinājums sekos)

Bruno Šuriņš

REAL ESTATE BROKER
Active Member of Toronto Real Estate Board
PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO IPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PERKOT—
PARDODOT
FARMAS—
AIZDEVUMU SAGADE—

PIEDĀVĀJAM PLAŠA IZVELE MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

20 LABĀKIE AĢENTI JUSU RICĪBA

ORANGEVILLE, SHELLBOURNA UN DUNDALKAS APKĀRTNE

LĪDZ $2,500 PAR 3% GADĀ

PĀRSTĀVJI FIRMU LIETĀS
VALTERS GOBA. Tel. 9 4 J 1 3 Dundalk
NICK. BORISS, R.R.3. Waldemar, Ont.

GALVENAIS BIROJS **OL 7561**

1318 BLOOR ST. W. TORONTO. Birojs atvērts no pl. 10-10
Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

EGLINTON — OAKWOOD 4 istabu bungalovs ar visām lielas mājas ērtībām tikai par $10,000 ar $2,000 iemaksu. Ļoti izdevīgs pirkums vecākam pārim vai arī ģimenei ar tikai vienu peln ītāju.

DANFORTH — PAPE 6 istabu atsevišķa māja, ļoti tuvu satiksmei, veikaliem, skolām. Cietkoka grīdas, ūdens apkure. Iemaksa $3,500, pilna cena $13,300.

BLOOR — RUNNYMEDE 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens un ejlas apkure, dubultgarāža. Ļoti tīra un labi uzturēta māja. Pilna cena $16,000, iemaksa $6,000.

Pērkot un pārdodot īpašumus jums palīdzību vienmēr sniegs R. ŠILDERS un E. PŪĶĪTIS, tel. OL 7561

TEODORA KRINGELA CICERO HUDSON
ĀUTO PĀRSTĀVĪBA ČIKĀGĀ

5440 W. CERMAK RD., CICERO 50, Ill.,
tel. OLympic 2-0054

piedāvā 1955. g. Hudsona modeļus uz izdevīgiem maksāšanas noteikumiem. Hudsona „stēšenu" (redzams uzņēmumā), kurā ērti var braukt 9 personas, tautieši var dabūt par $2000 un lētāk, raugoties, kādus piederumus ņem klāt.

Citu firmu lietotas mašīnas. Visi remonti, krāsošana, eļļošana, mazgāšana

ĀTRA APKALPE GARANTĒTS DARBS

Labajā pusē Hudsona auto firmas pārstāvis T. Kriņģelis, kreisajā — viņa dēls Imants, vidū viņa darbinieki. Motora pārbaude

Pasūtiniet
ŽĀVĒTUS ZUSUS
65 mārciņā, arī konservētus
žāvētus zušus un zušu galertu
1 mārc. kārbās $1 ar piesūtīšanu.
EXCLUSIVE DELICATESSEN Co
10 Widmer St., Toronto, Canada

ATLAIDI
20%
skolēniem
un
studējošiem
Aleksandrs Kānbergs
596 Sherbourne St., Toronto
Tel. WA 1-7149

No dzimtenes saņemta vēsts, ka 1952. g. jūlijā Rīgā mirusi mūsu māsa

LIDIJA VERLIS,

dzim. 1898. gada 26. oktobrī

Viņu piemin brālis Jānis Verlis ar ģimeni
Kanadā, māsa Ella Andersone ar ģim. ASV

Mūsu Lidiju pieminot

Sirds laimes tvīkst, kā izslāpušais ūdens,
Kā ēnā plaucis zieds pēc saules skumst —
Sirds laimes tvīkst, kas mūžīga kā laikmets,
Kas nenobāl, kad dzīvē dienas tumst.

Sirds mīlas tvīkst, kā kvēlos saules starus,
Kas dzīvību un vaļarumu dod —
Sirds mīlas tvīkst! Lai dzīve tā kā austošs
Rīts galšas cerības ik dienai dod.

Sirds dzīvē tvīkst, kā kaijas jūras bangās
Ar sudrabu spārniem gavilējot nirt!
Sirds tvīkst... Bet nevar līdzi kaljām celties,
Var klusu ciešot dzīves viļņos mirt.

Ella A.

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA
Meteor, Mercury un Lincoln
vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle
PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā HU 8-1488

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5-7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no plkst. 9-11 un no 5-7, izņemot trešdienas. Tel. OL 1631
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. SILVIJA UZANS
BERNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS
No pl. 6-7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12-1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth),
tel. GL 2892, Toronto

Iris PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

Dr. ANNA LAUKS
86 BLOOR ST., WEST. TORONTO
Physicians un Surgenos Building, ieeja no sāniem, istaba 614,
Pirmdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 10-12 rītā,
pārējās dienās no pl. 6-8 vakarā.
Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349

Dr. Inese Ziedins
ĀRSTE ZOBU SLIMĪBĀS
218 Greenwood Ave, Toronto, Ont. RI 2922
Pieņem no 1-9 katru dienu, sestdienās no 9-1

MATINEE HATS
DĀMU CEPURU VEIKALS
850 Bloor St. W. (pie Ossington Ave),
tel. LO 7076, Toronto
Krājumā: velūra, filca un kokteiļa cepures
Pagatavo arī no pienestā materiāla un pārveido lietotas cepures.
Gatavojam kažokiem piemērotas cepures un uzročus
MARTA SVERNS

ZOBĀRSTE
NINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.
pieņem pirmdien un trešdien no 2-9 vakarā, otrdien un piektdien no 9-5 vakarā
660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

UZ PASUTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢERBUS
V KUČĀNS

387 Millverton Blvd., tel. GE 6813, Toronto
Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, katrai sezonai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satina oderes un labākos pārējos piederumus
10% atlalde pašreizējiem pasūtinājumiem
Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
105 Roncesvalles Ave,
TORONTO
Tel. OL 4645
Ziedu sakārtojumi kāzām un citiem gadījumiem, kā arī: griezti ziedi, podu puķes, greznuma stādi. Latviešiem atlaide

ASPHALT SERVICES LTD
1284 WESTON RD., Tel. JU 4734

RESILACKETE ASFALTA PRODUKTI:

20 dažādi asfalta kombinējumi katrs savai vajadzībai, piem.: nevienādu cementa grīdu izlīdzināšanai (izlietojams katrā biezumā), mitruma novēršanai pagrabos, bojātu jumtu labošanai, iebraucamo ceļu asfaltēšanai utt.

Sniedzam informāciju par šiem un citiem asfalta produktiem latviešu valodā, kā arī uzņemamies šo darbu veikšanu

GLIDDEN CASTLETONE	Krāsas, beices un krāsošanas piederumi
GUMIJAS LINOLEUMA KORKA PLASTIKAS ASFALTA	Grīdu tailes, cementi un grīdu kopšanas materiāli
ARBARITE DUROLAM SANDRAN	Virtuves galdu, plauktu virsmas
MIRAPLAS WINDSOR QUAKER BARKER	Sienu tailes virtuvēm un vannas istabām.

YONGSTOWN METALLA VIRTUVES

VAIRUMTIRDZNIECĪBAS CENAS BŪVUZŅĒMĒJIEM
ATLAIDE VISIEM LATVIEŠIEM

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1-2 EUCLID AVE, WA 1-6708
Toronto

Dr. S. V. Feinman
Vines universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739
Pieņem 6—9 vak., sestdienās no pl. 2—7 vakarā
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto
Runā vāciski un krieviski

Aiz dzelzs aizkara

Rīgas radiofons ziņo:

KOLCHOZNIEKI MEŽA DARBOS

20. decembrī. „Dundagas mežniecības kolchozā strādā Jelgavas, Daugavpils, Talsu un Rēzeknes rajonu kolchoznieki (ap 350 klm no mājām. Ref.). Kolchozs jau devis 10.000 kub. metru kokmateriālu vairāk nekā pag. gadā."

Protams, arī Latvijas kokus izved uz „brālīgajām republikām!"

VĒTRĀ JAZVEJO SILĶES

21. decembrī. „Ventspilī atgriezies silķu zvejas kuģis PP 1249. Kapt. Pučiņins stāsta, ka kuģis izbraucis uz silķu zveju jūnijā uz Islandes ūdeņiem aiz polārā loka. Virs plāna nozvejots 720 to silķu. Bieži bija tā, ka vētru laikā dāņu, norvēģu u. c. kuģi zvejā neieradās, bet padomju kuģi izmeta tīklus. Šis pašaizliedzīgais darbs deva labus panākumus."

Šī „pašaizliedzība" saprotama: aizmugurē stāvēja čekisti ar pistolēm!

MIRIS E. MELNGAILIS

„Vakar mira tautas mākslinieks — komponists Emīls Melngailis. Viņš apbalvots diviem Sarkanā karoga ordeņiem. Melngailis savācis 4500 tautas dziesmu, kas izdotas 3 sēj. „Latviešu tautas mūzika." Viņa vārdā tagad nosaukta Ķieģeļu iela (pēdējā laikā M. tur dzīvojis), Liepājas mūzikas skola un Republikas tautas mākslas nams. Leona Paegles ielā pie mājas 26 Melngailim piestiprināta piemiņas plāksne."

Naudas kārais komponists komūnistu kalpībā bija spiests par graušiem Rīgas radiofonā slavināt komūnismu.

ZIEMASSVĒTKU VECITIS AR „MIERA BALODI"

23. decembrī. „Rīgas pionieru pilī Jaungada brīvlaikā būs 25 priekšnesumi, kuŗus apmeklēs 12 tūkst. skolēnu. Telpas izgreznotas pasaku motīviem. Ziemassvētku vecim ir balta bārda un sarkana cepure, vienā rokā viņš tur miera balodi, bet otrā laternu."

Kā gan pēc šādas izrādes bērni un rietumnieki lai netic ētu, ka komūnisti „meklē mieru."

ATKAL NEBŪŠANAS KOLCHOZOS

24. decembrī. Republikā netiek īstenots salmu griešanas un plaucēšanas plāns. 1/5 kolchozos nav lopbarības pārziņu. MTS nav palīdzējušas rakt akas. Daudz vēl tādu MTS, kas lopkopību neatzīst par lauksaimniecības nozari. Pirms dažiem gadiem labākā slaucēja izslauca no katras govs 4000 l piena, bet pag. gadā tikai 2600 l., pie tam tas noticis vecākajā un labākajā — Madonas — lopkopības rajonā."

Komūnisti negrib saprast, ka no govs tesmeņa nevar izslaukt vairāk, kā tajā ir iekšā. Lopus baro ar plaucētiem sapuvušiem salmiem, bet vainīga „Grietiņa" — maz izslauc.

DAŽĀDI

25. decembrī Upenieku stacijā lekcija — Zinātne un reliģija. Jēkabpils audžu un sakņu apstr. fabr. nosūtījuši uz Maskavu, Vologdu u. c. pilsētām savas ražojumus. 25. dec., plkst. 3 v. Rīgas televizijas centra kārtējā mēģinājuma izrāde — Pad. Latvija.

ZIŅAS PRESĒ

LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTE

Prorektors A. Lejts SL 1954. g. 9. 6. raksta: „...Viena no lielākām katedrām ir **eksperimentālās fizikas** (vad. L. Jansons). Te ar zinātnisku darbu neviens nopietni nenodarbojas un ar to sen samierinājušies. Laborātoriju iekārtošanai izlietoti milzu līdzekļi, bet vērtīgo aparātūru faktiski neizlieto. Doc. Apinis šavu pēdējo zinātnisko darbu uzrakstījis 1944. g...

Atsevišķi lektori no gada gadā atliek kandidātu eksāmenu termiņus, piem., J. Alksnis (ģeogr. fak.), J. Tomsons, K. Viškints (fiz. un mat. fak.),

Ilgu laiku Latgosizdatā marinē filoloģijas fakultātes kollektīva vērtīgo darbu — krievu valodas mācība augstskolām.

Architektūras projektēšanas katedrā (vad. S. Antonovs) noklusē nopietnas katedras locekļu kļūdas. Jau sen vec. lekt. Birzīte propagandē buržuāzisku avotu uzskatus, it kā Rīgas un sevišķi vecpilsētas architektūrai nav nacionāla kolorīta, ka tā ir sveša latviešu architektūras garam, ka tā ir „vācu virsslānis." Tikai LPSR ZA paplašinātā sēdē b. Birzītes „teoriju" rūgti nokritizēja.

Jurid. fak. kat. vad. Jurkova lekcijas paviršas, metodiski nevarīgas un gandrīz pilnīgi norakstītas nepopulārām brošūrām un mācību grāmatām. Katedras un dekānāti izrāda mīkstčaulību un liberālismu tādu parādību novērtējumā.

Ārkārtīgi maz speciālistu aspirantūrā sagatavo mēchanikas un ķīmijas fakultātes; inženierceltniecības fakultātē nemaz nav aspirantu. Vajadzība pēc lektoriem ar zinātniskiem gradiem ir ļoti liela. PSRS augstākās izglītības ministrija, noteicot aspirantu kontingentu, nav ievērojusi mūsu republikas vajadzību pēc kvalificētiem speciālistiem. — Šogad pie ekonomikas fak. atvēra 2 jaunas nodaļas: lauksaimniecības ekonomikas un tirdzniecības ekonomikas, bet lektoru pamata speciālitātēm šinīs nodaļās nav.

No 1. 1. 1953. g. 17 LVU lektoru aizstāvējuši 17 kand. disertācijas, 76 LVU aspirantu gatavojas disertāciju aizstāvēšanai. — Sevišķi slikti sagatavo augstākās kvalifikācijas speciālistus: LVU tagad ir tikai 18 profesoru. Pēdējos gados aizstāvētas tikai 2 doktoru disertācijas.

Šis jautājums sevišķi ass sakarā ar priekšā stāvošo **Rīgas politehniskā institūta organizēšanu...**"

Salīdzinājumi un komentāri

1942./43. g. LU bija 119 profesori, no tiem 12 medicīnas fakultātē, kas tagad atdalīta. Daži gan pārcelti uz Zin. ak.

18 tagadējo profesoru skaitā, domājams, ir: **biol.** fak. Galenieks, **ekon.** Širons; **filol.** R. Pelše, Miške, J. Širokovs; **fiz. un mat.** Panovko, Miškis, Lūsis, Špitko; **inženierceltn.:** Štālbergs, Antonovs; **jurid.** Konoplins, Krugļevskis; **ķīmijas** — Liepiņa, Ieviņš; **mēch.** — Plaude; **inž. celtn.** — A. Krūmiņš.

Zinātņu kandidātu un doktoru gradus bez LVU piešķir arī Zinātņu akadēmija, Lauksmain. akadēmija, Medicīnas institūts. — Augstākā instance Maskavā gan ik gadus simtiem zin. gradu neapstiprina. — kā lasāms Cīņā 2. 8. 51. un 7. 8. 51., ekonomisk zinātņu kandidāta gradu (iespējams arī citus) iespējams Latvijā iegūt neklātienes ceļā dažos gados pēc vidusskolas beigšanas no PSKP CK Augstākās partijas skolas Maskavā.

Esam reģistrējuši šādas **LVU zin. kand. disertācijas** 1953. — 1954. gados (protams, tās nav visas): **filoloģijas** — M. Gaile (A. Upīša vēsturiskās traģēdijas); J. Kārkliņš (Galvenie vienkopas teikumu tipi mūsdienu latviešu literārajā valodā); V. Novicka (N. Nekrasova sabiedriski-politiskā leksika un frazeoloģija); K. Kundziņš (Latviešu teātŗu repertuārs līdz 1940. g.); M. Vecozola (Latviešu un angļu valodas patskaņu fonēmu sistēmas salīdzinājumos); vēstures — J. Rutmanis (Latvijas bolševiku cīņa ar likvidātorismu jauno revolūcijas uzplūdu gados 1912. — 1914.); D. Šmidre (Latvijas bolševiku cīņa pret vācu okupantiem un angļu—amerikāņu imperiālistiem 1918. g.). H. Strods (Kurzemes kroņa muižas klaušu saimniecības sairšanas periodā 19. g. s. 1. pusē); **filoloģijas** — M. Rudzīte (Ziemeļvidzemes izloksnes — Braslavas, Vecates, Bauņu, Vilzēnu); E. Stanke (A. N. Tolstojs — drāmaturgs).

Juridisko zin. kand. gradi: L. Andrejeva (Rīgas pilsētas d. j. dep. padomes loma saimniecības organizatoriskā un kultūrāli audzinošā darba vadīšanā no 1948. g. — 1952. g.); J. Sparinska (LPSR darba ļaužu ciema padomes); S. Grauzinis (ASV un Rietumeiropas valstu imperiālistu agresija Latvijā 1918. — 1920. g.); E. Stumbins (Pad. Latvijas tiesu vēsture); E. Jostsons (LPSR AP prezidija loma pad. varas nostiprināšanā pad. Latvijā 25. 8. 1940. g. 25. 8. 1952. g.); **vēstures** — Mironova — Špakovska (Latv. komūnisti 1941—45. g.); **ķīmijas:** V. Chadorčenko (Var. borātu sinteze un izpētīšana); A. Vaivads (ģipši); J. Bankovskis (8-merkaptochinolins); M. Mackanova (nitroindandions kā analītisks reaģents); B. Hofmanis (dolomitromancements); **tehnisko:** G. Kunnos (tīlti), J. Ulpe (Histerezes zudumi asimmetriskā ciklā koka siju svārstības); D. Dišler (materiālu pretestības uzdevumu risināšana); K. Kreismanis (koka būvelementu konstruktīvā aizsardzība pret trupēšanu).

Vilku briesmas Polijā

Polijā un tās pārvaldītajos vācu apgabalos šinī ziemā atkal sākusies īsta Krievijas vilku invāzija. Nepieredzētos apmēros. Polijā esot uzklīduši arī lūši. Medību ieroču trūkuma dēļ plēsoņas esot neiedomājami pārdroši.

TAUTIEŠI, NEMAKSĀJIET VELTI ĪRES!

Jo ar mūsu aizdevumu sagādi par 3 proc. gadā uz 2 gadiem tagad jums ir iespējams pašiem iegādāties savus īpašumus

V. PALMA

sniedz pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS-PĀRDOŠANAS LIETĀS

RI 3670

G. BATCHELLER, BROKER, 33 FAIRVIEW BLVD.

MŪSU REKLĀMA —

IZDEVĪGS TIRDZNIECISKS DARĪJUMS!

Šinī nedēļā labākais piedāvājums:

GREENWOOD — GERRARD rajonā 6 istabu ķieģeļu māja, 2 virtuves, ceļš, garāža. Kopējā cena $12.300, iemaksa $1.700. Ļoti izdevīgs darījums.

KOMP. T. KENIŅA KLAVIERU STUDIJAS

V. AUDZĒKŅU VAKARS

Svētdien, 16. janvārī, plkst. 6.00 vak. sv. Andreja baznīcas zālē

IZPILDU APMETUMA DARBUS

jaunus, kā arī laboju ikkatrā vietā. Ātrs darbs, mērenas cenas.

Zvanīt OL 8306, Toronto

TORONTO LATV. NAC. TEĀTRA IZRĀDE par labu TLA Sestdienas ģimnazijai uzvedīs:

1. Dz. FREIMAŅA — NODEVĒJS
2. R. BLAUMAŅA — PĒC PIRMĀ MĪTIŅA
3. I. VĪKSNAS — BRĀĻA ATGRIEŠANĀS

svētdien, 30. janvārī, plkst. 6 vak. sv. Andreja baznīcas zālē: Ieeja $1.50 un $1.00. Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, tel. KE 3884, un delikatesu veikalā Mazā Rīga, tel. OL 8974

LIELĀKAIS SEZONAS NOTIKUMS KANADĀ

LPB KANADAS KOPAS

PRESES BALLE

21. JANVĀRĪ, PLKST. 20 KOLUMBUS ZĀLĒ

- BOLES UN ŠAMPANIEŠA GALDS
- KLĀTI GALDIŅI
- LABA DEJU MŪZIKA, BALONI

PUSNAKTS IZDEVUMS — PRESES PĪLE UN DRUKAS KĻŪDU VELNIŅŠ IERADĪSIES BALLĒ PERSONISKI

Galdiņi piesakāmi pa tel. EM 8-0792, vakaros WA 1-4208

Ieejas biļetes kungiem $1.50, dāmām $1.00

Vieta pie klāta galdiņa $1.00 no personas

O. E. CARSON

Ltd., Realtor

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

O. INDZERS, 1318 Danforth, RI 7451

A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121

Sagādājam aizdevumus un sniedzam informāciju par nekustamiem īpašumiem

---

Mūsu speciālitāte — līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi dažādos stilos

Visplašākā izvēlē rozes, lilijas, kallas, tulpes, narcises, acālijas, Alpu vijolītes, hiacintes utt.

Kanadas latviešu daiļamatnieku s-bas salons

802 Bathurst ielā pie Bloor, KE 3884

LOTUS

DV HAMILTONAS NODAĻAS DRĀMATISKĀ ANSAMBLIS

Pirmizrāde: Alberta Galiņa drāma 3 cēlienos

DRUPAS

Sestdien, 1955. g. 15. janvārī, plkst. 19.00 Dalewood skolā — West Hamiltonā

Režisore — LIDIJA LAPSA, dekorātors — KĀRLIS BĒRZIŅŠ, apgaismotāji — EVALDS BRĪVKALNS un GUNĀRS SĪLIS. Administrātors — ERIKS MAURIŅŠ

Ieeja $1.25. Bērniem ieeja brīva

MAIJA PURENE II DAĻA

AIDAS NIEDRAS ROMĀNS

tikai iesieta $2.60

Šī grāmata izdota saskaņā ar līgumu un vienīgām izdošanas tiesībām līdz 1956. gada 4. martam, par ko rakstniece saņēmusi pilnu samaksu. Katrs cits izdevums ir rupja patvarība. Saskaņā ar rakstnieces piesūtīto eksemplāru un vēlējumu grāmatā ir izlaboti visi iepr. izdevuma sajaukumi.

Vēl krājumā MAIJA PURENE I, zīda sēj., cena $3.40

LATVJU GRĀMATA

P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

Pirms pērkat vai pārdodat nekustamus īpašumus, sazinieties ar mūsu latviešu pārstāvi

A W FARLINGER R.E., LTD.

587 BLOOR ST. W. (Bathurst-Bloor)

- Piedāvājam izdevīgākos īpašumus visos pilsētas rajonos
- Palīdzam obligāciju sagādē
- Palīdzam sagādāt aizdevumus iemaksām līdz $2.000 un vairāk par 3 proc. gadā.

L. VĒVERIS

Birojā OL 6357 Mājās JU 5049

LATVIEŠU PUKU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem eiropiešu un kanadiešu gaumē. Griezti ziedi, podu puķes, tropiskie stādi bagātā izvēlē.

Palmas dekorācijai.

Latviešiem atlaide.

Piegāde mājās

Aizvien, nakti un dienu

AMARYLLIS

sarga jūsu daiļumu. Pieprasiet mūsu cenrādi.

Kanadā: ELZA PĒRKONE, Amaryllis Cosmetological Institute, 61 Charles Street West, tel. WA 1-9011

ASV: Miss A. Matuzels, Greenwood Mountain, Maine

TORONTO LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS rīko

ZAĶU BALLI

š. g. 14. janvārī, 62 Claremont St., Toronto

Vakaram paredzēts groziņu vakara raksturs. Programmā: DV Dāmu komiteja uzvedīs — LINIS MURDĀ —

PILNA BUFETE Ieejas maksa $1.00 LABA DEJU MUZIKA

UZTICAMU UN DROŠU līdzgaitnieci dzīves cīņai svešumā

meklē izskatīgs latvietis, 45 g. vecs, nodrošinātu stāvokli.

Ofertes nopietnā precību nolūkā adresēt šī laikraksta kantorī

DRAUGAM

UZSKATA BĒRNU

pa dienu no 2 līdz 5 g. v. latviešu mājā, High Park rajonā

Zvanīt MU 9402, Toronto

DV NIAGARA FALLS NODAĻA rīko š. g. 15. janvārī Falls View Firemen Recrecional Hall, Dunn St., N.F., Ont.

BAZĀRU BALLI

Loterija alegri, laimes aka, laimīgais makšķernieks, bingo, noslēpumainā lelle u. c.

ATSPIRDZINĀJUMI

SPĒLĒS IECIENĪTAIS JAUTRĀ POLKA ORĶESTRIS

Bufete ar atspirdzinošiem un garu pacilājošiem dzērieniem un piemērotiem uzkožamiem

Ieejas maksa: bazārā brīva, ballē $1.00 no personas.

Viss atlikums — invalidu, bāreņu, veco ļaužu un trūkumcietēju aprūpei

Bazāra sākums plkst. 1 dienā. Balles sākums plkst. 8 vakarā

Apmeklēt līdz DV Niagara Falls nod. valde

ST. CLAIR — DUFFERIN — labā, satiksmes rajonā izīrējamas 3 istabas un virtuve bez mēbelēm. Garāža. Zvanīt pēc 6 vakarā. Tel. — ME 7715, Toronto. (767)

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas ar virtuvi, uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc 6 vakarā, sestdien un svētdien katrā laikā. Tel. JU 4531, Toronto. (765)

IZĪRĒJAMAS 2 lielas nemēbelētas istabas un mēbelēta virtuve. klusā rajonā. HA 6350, Toronto. (763)

HIGH PARK rajonā izīrējama nemēbelēta istaba ar virtuvi 2 personām. JU 3388, Toronto. (759)

LOGAN — DANFORTH tuvumā izīrējama mēbelēta istaba vienai personai ar vai bez pansijas. Garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā, tel. — HA 9937, Toronto. (758)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vienai vai divām personām Avenue Rd. — Dupont rajonā. Zvanīt pēc plkst. 5 vak. WA 3-4386, Toronto. (749)

GERRARD — GREENWOOD rajonā izīrējama nemēbelēta liela, gaiša istaba 2. stāvā ģimenei, lietošanā virtuve un ledusskapis, vienmēr silts ūdens. Tel. GL 7904, Toronto. (753)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

Zvanīt OL 1403, Toronto

RADIO UN TELEVĪZIJAS TECHN. A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Garantēts darbs

62 LANGLEY AVE, Toronto Tel. RI 6477

N. ŠVĀNEBACHA DEJU STUDIJA

175 COLLEGE ST.,

Tel. WA 1-4318, Toronto

FOKSTROTS — ANGLU VALSIS

VĪNES VALSIS u. c.

SAMBA — RUMBA — MAMBO

PRIVĀTSTUNDAS:

pieteikšanās un informācija katrā laikā

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latv. ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N.Y.

Nujorkā. 16. janv., pl. 3 p. p. Betlemes baznīcā regulārā dievkalpojuma vietā garīgs koncerts.

Pl. 2 dievkalpojums Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. F. Treu's.

Draudzes sapulce. Svētdien, 30. janvārī pēc dievkalpojuma pl. 4.30 Betlemes baznīcas apakš. zālē.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Svētdien, 23. janvārī, plkst. 6.30 vakarā dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiek Fort Williamā Trisvienības (Trinity) baznīcā, 560 May St.

Māc. V. Sēfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Velandā, 16. janvārī, plkst. 12.30 pp. Ungāru bazn. dievkalp.

St. Katarīnēs 16. janvārī, plkst. 2.30 pp. Kristus baznīcā dievkalp.

Londonā, 23. janvārī, plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, latviešu draudzē sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave So.) svētdien, 16. janvārī, pl. 3 pp. dievkalpojums bērniem, plkst. 4 pp., Zvaigznes dienas un veco strēlnieku atceres dievkalpojums.

Piektdien, 21. janvārī, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda 20 Carrick Street.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563).

Svētdien, 16. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

Svētdien, 23. janvārī, plkst. 11. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma, pl. 12.30 draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Svētdien, 30. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi sv. Jāņa Latviešu ev.-lut. draudzē Toronto 1955. gada janvāra mēnesī.

16. janvārī, plkst. 4 pp., dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Māc. A. Lūsis.

23. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Māc. A. Lūsis.

30. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Māc. A. Briedis.

Bramptonā Latviešu ev.-lut. dr. dievkalpojums 16. janvārī, pl. 1.30 pp. Grace United baznīcā. Māc. A. Briedis.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B.C.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Timminsā, svētdien, 16. janvārī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums ar sv. vakarēdienu. Bērniem mācības plkst. 10.

Māc. H. Kušlis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q. tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremount un Blair Ave stūrī.

23. janvārī — plkst. 1.30 pp. — dievkalpojums.

Bērnu dievkalpojumi — 9. un 23. janvārī, plkst. 12.30 pp.

Otavā — sv. Pāvila ev.-lut. baznīcā, 210 Wilbord St., 16. janvārī, plkst. 2 p. dievkalpojums.

30. janv. pl. 2 pp. dievkalpojums.

Ticības mācības stunda bērniem 16. un 23. janv., plkst. 1.30 pp. baznīcas zālē.

Kornvāllā — Anglikāņu baznīcā, 1st. St. un Morboro St. stūrī.

15. janvārī, (sestdien) — plkst. 7 vak. dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259

Kristus ev.-lut. latviešu draudzē dievkalpojums svētdien, 16. janvārī, plkst. 5.30 pp. Svētdienas skola pl. 4 pp.

TORONTO EVANĢELISTU TEMPLĪ

Latviešu dievkalpojums (latv. valodā) Dundas — Bond ielu stūrī, katru svētdienu plkst. 4 pēc pusdienas. Visi laipni ielūgti.

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St.E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

igauņu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

J. KREIĻA FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē

Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

Moderns delikatesu veikals

RIGHT WAY

1287 Gerrard St., E.

Toronto, tel. GL 9742

Lielākā izvēlē eiropiešu delikateses un plaša gaļas izstrādājumu — desu izvēle

Labākā maize

Dažādus elektriskos darbus veic

P. PURVS

Tel. MO 1640, Toronto

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS

634 Ontario St., Toronto

Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $35

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

.....abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONEŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCI, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A., tel. NI 8-9369

DIVI KONGRESI...

(Pārnesums no 3. lpp.)

Plašo dienas kārtību papildināja ar noteikumu par Austrālijas latviešu centrālo archīvu pieņemšanu, bet vispārējo vēlēšanu jautājumu pārcēla uz dienas kārtības beigu daļu.

Lielam karstumam valdot (104 gr. pēc F.), delegātiem pacietīgi bija jānoklausās organizācijām jau iepriekš piesūtīto LAA prezidija, Kultūras un Informācijas fondu darbības pārskatu nolasīšanā, kas jaunu neko nedeva. Nolasot Centrālās vēlēšanu komisijas demisijas rakstu, A. Krīpens paskaidroja, ka prezidijs ērtības labā no vēlēšanu jautājuma esot distancējies.

Prezidija darbības pārskatā atzīmējams mēģinājums uzzināt latviešu vārdus, kas strādājuši komūnistu uzdevumā, kādā nolūkā, laikā, kad karaliskā izmeklēšanas komisija pratināja A. Frīdenbergu, tai iesniegts attiecīgs pieprasījums.

Prezidija darbības plašumu raksturo sanāksmē nolasītais un pieņemtais ieņēmumu un izdevumu pārskats, kas divu gadu laikā uzrāda (skaitļi noapaļoti) 112 mārc. ienākumos un 63 mārc. izdevumos, ar atlikumu uz 1954. g. 1. novembri — 49 mārc..

Kultūras fonds daudz laika patērējis organizācijas darbā, komplektējot un papildinot gan savu, gan techniskās komisijas sastāvu. Beidzot atrasts par lietderīgu abām komisijām sēdes noturēt kopīgi. Lielākos ienākumus Kultūras fondam devušas Adelaidē rīkotās kultūras dienas, kas devušas 458 mārciņu skaidru atlikumu. Skolu atbalstam izmaksātas 108 mārc., mazpulku organizācijai 10, bet Sidnejas latviešu biedrībai klavieru iegādei 50 mārc. Latviešu mākslinieku atbalstam rīkota gleznu loterija.

Informācijas fonda darbu raksturoja nolasītā 2 gadu darbības pārskata pirmais teikums: „Informācijas fonds jau no savas darbības sākuma daudz enerģijas izšķiedis, lai viņa darbu atzītu un atbalstītu plašāka latviešu saime.“ Tā darbība izpaudusies galvenā kārtā propagandas literatūras izplatīšanā. Fonda darbību raksturoja izdevumu budžets — kancelejas un pasta izdevumiem 15 mārc., informācijas materiālu iegādei 25 m., dalības nauda Immigrantu apvienībā Austrālijā 5 m. Kopā 45 mārc.

Revīzijas komisija savā ziņojumā konstatēja, ka no 34 organizācijām, kas ietilpst LAA, dalības naudu par 1953. gadu nav samaksājušas 15, bet par 1954. gadu — 33 organizācijas. Prezidija darbība nav sekmējusies Brīvās pasaules latviešu apvienības organizēšanā, latviešu jaunatnes organizācijas izveidošanā Austrālijā un vispārēju vēlēšanu sarīkošanā. Labi rezultāti bijuši sadarbībai ar LAB Daugavas Vanagi zemes valdi aprūpes jautājumā.

Revīzijas komisijas darbība nav bijusi efektīva tāpēc, ka tai nav iesniegti svarīgi materiāli — LAA prezidija sarakste, Kultūras fonda kases grāmata, naudas dokumenti un sarakste, Informācijas fonda valdes sēžu protokoli un sarakste. No attiecīgām amata personām uz Rev. kom. sēdēm ieradušies tikai Informācijas fonda priekšsēdis A. Zariņš un prezidija kasieris A. Rolavs.

Vai nu lielā karstuma, vai delegātu noguruma iespaidā, plašākas debates pie nolasītiem pārskatiem neizraisījās. Gandrīz bez debatēm tika pieņemti ne tikai nolasītie pārskati, bet arī Centrālās vēlēšanu komisijas iesniegums un tam pievienotie atzinumi, kur, starp citu, konstatēts, ka vispārējas vēlēšanas Austrālijā nav izdevies sarīkot latviešu organizāciju vadītāju aktīvas un pasīvas pretestības dēļ un apšaubīta LAA tiesība runāt visu Austrālijas latviešu vārdā, kārtojot Brīvās pasaules latviešu apvienības jautājumus.

Tas tomēr delegātus nekavēja noklausīties un pārrunāt B. Strazdiņa priekšzīmīgi uzrakstīto ziņojumu par vispasaules organizācijas veidošanas darbā līdzšinējo nostāju un pieņemt rezolūciju, ar kuru LAA pilnvaro Amerikas latviešu apvienību runāt Austrālijas latviešu vārdā līdz pat Brīvās pasaules latviešu apvienības nodibināšanai. Rezolūcija tika motivēta ar nepieciešamību apvienību steidzoši nodibināt. Debatēs vienprātīgi tika izteikta doma, ka apvienības sēdeklim jāatrodas ASV.

Pārrunājot aprūpes problēmas, LAA prezidija locekļis A. Rolavs nolasīja vienošanās protokolu ar DV Austrālijas zemes valdi. Kongress to pieņēma lielā vienprātībā, debatēs atzīmējot par svarīgāko darbu, ko LAA prezidijs notecējušos 2 gados veicis.

Vispārējo vēlēšanu jautājumā neviens nevēlējās plašāk izteikties. CVK jautājumu bija vispusīgi apgaismojusi kongresā reprezentētām organizācijām iepriekš piesūtītā ziņojumā un atzinumos, kā arī savā iesniegumā kongresam. To pieņemot, kongress nostājās uz viedokļa līdz turpmākam vispārējas vēlēšanas nerīkot. Līdz ar to atkrita I. LAA kongresā 1951. gadā pieņemtais lēmums izveidot centrālu latviešu pārstāvniecību Austrālijā, paliekot pie praksē izveidotās organizāciju apvienības — LAA.

Par jaunā LAA prezidija priekšsēdi ievēlēja V. Dulmani, bet prezidijā V. Voitkusu, L. Ornicānu, E. Voitkusu, N. Strautu, Vītoliņu, A. Ķiploku, A. Kušķi. Visi ievēlētie bija vienīgie kandidāti uz attiecīgo posteni prezidijā.

Pēc sanāksmes savu personīgo nesaskaņu nokārtošanu paziņoja bij. prezidija locekļi A. Krīpens un V. Cīrulis, pēc kam Sidnejas latv. ev.-lut. draudze atsauca savu izstāšanos no LAA.

Sarakste jaunajam LAA prezidijam adresējama: Rev. V. Voitkus— 33 Miller St., North Unley, Adelaide S.A., Australia. E. L.

ALFREDS
MEIJERS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
191 St. Clair Ave, E.
Tel. HU 1-3212, Toronto
Mēs speciālizējam māju pārdošanu Toronto ziemeļu rajonā.
Jūsu priekšrocības:
- Jaunākas mājas ar apstādījumiem, tīras un klusas ielas
- Ērta pazemes dzelzceļa satiksme.

$16.000 PILNA CENA: Mt. Pleasant — Belsize rajonā 6 ist. atsevišķa kleģeļu māja, eļļas apkure, blakus lebraucamais ceļš un garāža, iemaksa pēc vienošanās.
$12.900 PILNA CENA: Eglinton — Yonge rajonā 6 ist. kleģeļu māja, eļļas apkure, garāža, izdevīgi maksāšanas noteikumi.
$12500 PILNA CENA: Willowdale 5 ist. kleģeļu māja, moderna eļļas apkure, privāts lebrauc. ceļš, liels gruntsgabals, tuvu autobusu pieturai, iemaksa pēc vienošanās.
$3.500 IEMAKSA: Bayview — Daviswille rajonā 6 ist. kleģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāžas iespējas, blakus lebraucamais ceļš. Tuvu skolai un satiksmei.
Toronto austrumu rajonā: ziemeļos no Danforth — 8 ist. atsevišķa kleģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāžas iespējas, lotī liels gruntsgabals, iemaksa tikai $2.500.
Nesaistošu informāciju par šiem objektiem jums sniedzam katrā laikā. Lūdz zvanīt
HU 1-3212

48 pudeles piena Mendesam-Frānsam

Eleonora Meleja no Sav. Valstīm devās uz Parīzi, lai franču premjēram Mendesam-Frānsam personiski pasniegtu 48 pudeles piena pie tam katra pudele reprezentē vienu no 48 Amerikas valstīm. E. Meleja uz Franciju dodas amerikāņu piena sabiedrības uzdevumā, sakarā ar franču premjēra publikāciju par piena vērtīgumu cilvēka uzturā. Bez tam „piena princesei“ dosies līdz amerikāņu piena sabiedrības aģents — publicists. „Piena princese“ cerot sastapt premjēru personiski, uzkāpt Eifeļa tornī, un apmeklēt Kristiana Diora plaši pazīstamo salonu. Skaistā Eleonora, ar brūnajām acīm, esot nopietna meitene un nedzerot cita kā tikai pienu. Starp citu Eleonora zvērējusi nepieskarties franču šampanietim.

Vai ar šo soli frančus grib atradināt no viņu nacionālā dzēriena vīna? Drīzāk gan suni atradinās no ēšanas nekā francūzi no vīna!

Ind. Sk.

VECIE KOKI LIECAS

Francijas jā vārdu Rietumvācijas apbruņošanai izspieda amerikāņu dolari

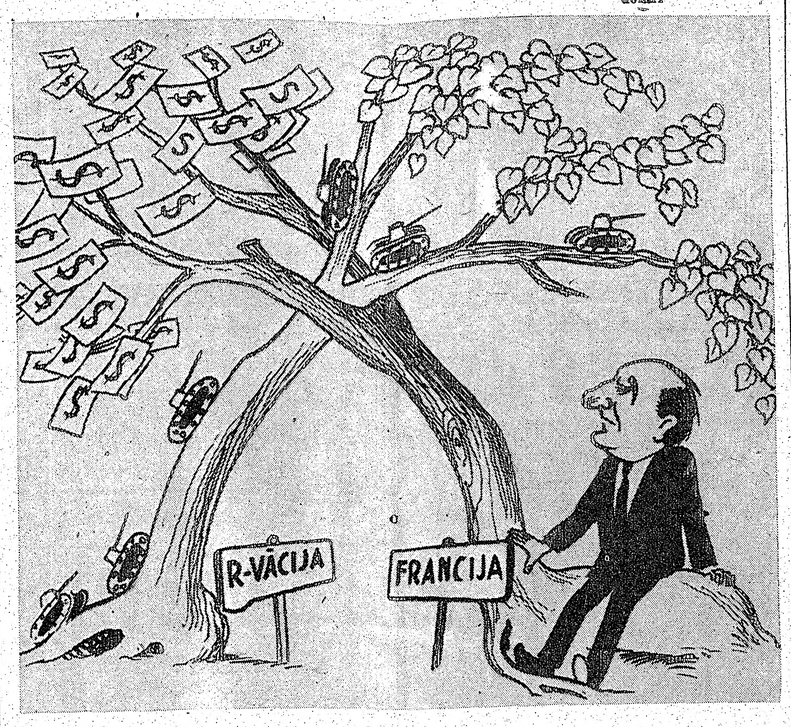

Mendess-Frānss: „Baidos, ka šīs vaboles ar laiku nepārnāk mūsu pusē!“ Ed. Keiša karikatūra

OPERĀCIJA AR KABATAS NAZI

Ar ātru operāciju, kuru izdarīja ar kabatas nazi čikāgā Rentgena istabā uz grīdas, slimnīcas ārstam izdevās glābt dzīvību 24 gadu vecam jauneklim no slimnīcas personāla.

Sirds trieka ķerts, Stanlejs Visinevskis,Rentgena staru techniķis, sabruka uz grīdas netālu no sava aparāta.

Uz darba biedra saucienu pēc palīdzības atsteidzās vairāki ārsti un ar stetoskopa palīdzību secināja, ka sirds pārtraukusi pukstēt. Arī mākslīgā elpināšana nedeva nekādus rezultātus. Tad visiem klātesošiem par lielu pārsteigumu kāds chirurgs izvilka savu vienkāršo kabatas nazi un ar tā palīdzību atvēra krūšu kurvi un sāka masēt apstājušos sirdi. Tūlīt piegādāja nepieciešamos instrumentus un lietoja skābekli. Tiklīdz nelaimīgo drīkstēja pārvietot, viņu tūdaļ nogādāja operācijas telpā, kur veica visu pārējo, ieskaitot mākslīgo elpināšanu.

Pēc 2 stundām un 15 minūtēm Visinevska sirds strādāja regulāri, un tagad viņa veselības stāvoklis ir normāls.

Ārsti, kuri glāba viņa dzīvību, pieprasīja, lai viņu vārdi netiktu izpausti. Ind.-Sk.

YMCAs VAIROGA IZCIŅA GALDA TENISĀ

Latviešu YMCAs vairoga izcīņa galda tenisā notiks piektdien, 21. janvārī, plkst. 8.00 vakarā sv. Andreja baznīcas telpās. Vairogs, kas dāvināts kā mūžīgi ceļojošais, tiks izcīnīts trešo reizi. Divus gadus pēc kārtas vairogu izcīnījusi Toronto Latviešu sporta kluba komanda. Latviešu YMCAs komandā šogad iedalīti: J. Kuga, V. Apsītis, A. Eglīte, O. Puķītis un J. Cīrulis. Sacensībās katrs ar katru spēlēs līdz 9 pirmām uzvarām. Neizšķirta rezultāta gadījumā uzvaru izšķir viena dubultspēle.

PATEICĪBA

Gaujas gaidu vienība un 72. Rīgas skautu vienība izsaka sirsnīgu paldies Toronto 1. latviešu ev.-lut. draudzes padomei un mācītājam A. Čopam par laipni atvēlētām telpām eglītes vakaram 8. janvārī.

SACENSĪBA LATVIJAS AMERIKĀ LASĪTĀJIEM

Vai esat jau padomājuši par mūsu jautro sacensību

„Kas viņš ir un ko viņš dara?“

Nenokavējiet tās sākumu, jo sacensības dalībniekiem jāiesūta visi publicētie šarži, pievienojot atmiņojumā šaržā minētās personas vārdu un amatu resp. nodarbošanos.

Iepriekšējie Latvijas Amerikā numuri pieprasāmi LA redakcijā, 123 Huron ielā; tos nekavējoties izsūtīsim.

Pareizu atbilžu iesūtītāji saņems šādas godalgas:
1. **godalga — 50 dolaru naudā.**
2. **godalga — latviešu grāmatas 20 dol. vērtībā.**
3. **godalga (2) — LATVIJAS AMERIKĀ gada abonements.**
4. **godalga (3) — LATVIJAS AMERIKĀ pusgada abonements.**

Sacensības noteikumi:

1) Sacensībā „Kas viņš ir un ko viņš dara?“ var piedalīties Latvijas Amerikā lasītāji visos kontinentos.
2) Sacensības dalībniekam jāizgriež attiecīgā Latvijas Amerikā numurā publicētais šaržs un tas jāuzglabā.
3) Sacensībai beidzoties, laikrakstā Latvija Amerikā tiks publicēts attiecīgs kupons, kuram būs jāpievieno visi šarži ar prasītajām atbildēm.
4) Sacensībai beidzoties, redakcija izziņos termiņus, līdz kādam jāiesūta kupons ar atbildēm, vadoties ar aprēķinu, lai atbildes varētu iesūtīt arī ārpus Amerikas kontinenta dzīvojošie laikraksta lasītāji.
5) Vienādo pareizo atbilžu iesūtītāju vārdus izšķirs ar lozi.
6) Sacensībā nevar piedalīties Latvijas Amerikā redakcijas, kantora un spiestuves darbinieki.

Sekojiet jautrajai sacensībai

„Kas viņš ir un ko viņš dara?“

mūsu laikraksta 3. lappusē .

Vēl viens paskaidrojums

Līdzīgi kā ar pirmo grāmatu, A. Niedra sava romāna Maija Purene otro grāmatu 1953. gada 4. martā pārdeva apgādam Latvju Grāmata ar vienīgām publicēšanas tiesībām uz 3 gadiem, saņemdama tūliņ samaksu, ko ar rakstu un parakstu personiski A. Nniedra pati apliecināja. Tādā pašā kārtā A. Niedra pārdeva romānu Pie Azandas upes.

Neskatoties uz to, A. Niedra slepeni Maijas Purenes 2. daļu ir pārdevusi otrreiz V. Ziediņam, Toronto. V. Ziediņš pats to vēlāk apliecināja (parakstoties — President, Daina Press), kaut pirms tam bija jau saņēmis samaksu no apgāda Latvju Grāmata par Maijas Purenes 2. daļas salikumu.

A. Niedra no apgāda Latvju Grāmata ir saņēmusi $940.00 un vairāk par nelielu grāmatiņu, kas salīdzinājumā ar amerikāņu honorāriem, kā to plašā rakstā publicē This Week, ir 800 reizes vairāk. Tas iespēts tamdēļ, ka apgāds Latvju Grāmata nav peļņas objekts. Bet šis gadījums arī rāda, kādiem līdzekļiem daži laudis vairo savus ienākumus.

A. Niedra savam patvarīgajam publicējumam nav ieguvusi Copyright tiesības ne Kanadā, ne arī Savienotajās Valstīs pateicoties viņas pašas rīcībai, tādēļ viņas biedinājums ir pavisam veltīgs un grāmata Maija Purene 2. iznāk tuvākās dienās, cena iesietai $2.60.

Ed. Dobelis, apgāds Latvju Grāmata

KRUSTVĀRDU MĪKLA Nr. 3.

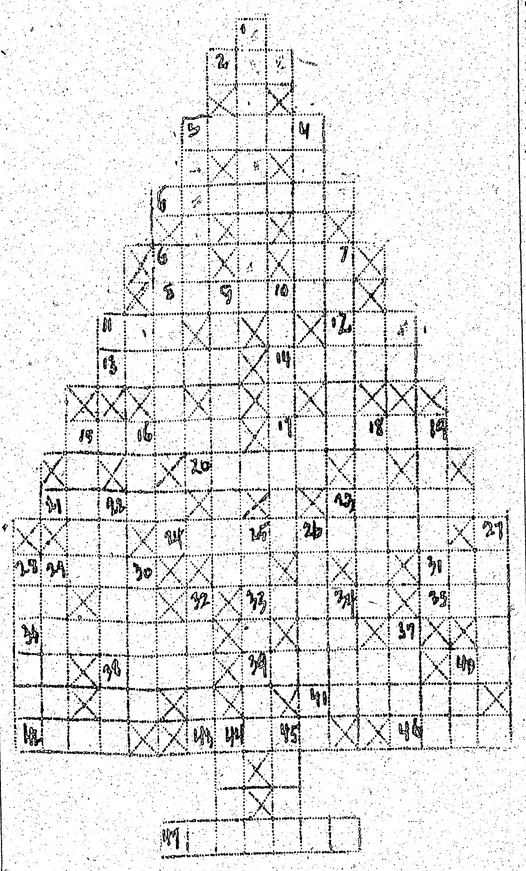

Līmeniski: 2. Tekoša ūdens straume. 3. Meža ceļš. 5. Neapbūvēta vieta. 8. Ādas strēmeles. 11. Kaisīt graudus. 12. Sviež. 13. Pilsēta Latvijā. 14. Labība. 15. Skārda trauki. 17. Kasīt matus. 20. Daugavas pieteka. 21. Izstāde. 23. Kārtas. 24. Svētki. 28. Stāds. 31. Nievā. 33. Meža zvērs. 35. Smeldz. 36. Slavens latviešu strēlnieku virsnieks. 38. Stāt. 39. Ogas. 41. Paka. 42. Garšviela. 43. Dievbijīgi. 46. Tvaiki. 47. Augs — lieto arī ēšanai.

Stateniski: 1. Nodalījums klētī labības novietošanai. 3. Braši. 4. Karaspēka vienība. 6. Skaitlis. 7. Naža sastāvdaļa. 9. Mūzikas instruments. 10. Senlatviešu virsaitis. 15. Nav dziļš. 16. Apstrādāt zemi. 18. Kaunīgs. 19. Netīrs plankums. 22. Tēlotājs. 25. Senlatviešu ēka. 26. Sveštautieši. 27. Uzņemt gaisu. 28. Īsts. 29. Kontinents. 30. Pārmācīt. 32. Ļipas. 34. Dusmīga. 37. Izdīdzis stāds. 40. Baroties. 44. Meitenes vārds. 45. Pūra lāde.

Kādam jābūt 1955. gada vīram, ja pasauli vadītu sievietes

Ja pasaulē sastopami vīrieši, kas vēl neapzinās, kādam vajadzētu būt 1955. gada vīram, tad lai šie kungi rūpīgi pārbauda 10 turpmākos norādījumus, ko viņiem sniedz pasaules pazīstamākās dāmas.

Šie padomi skaidri pasaka: ja vīri piešķirs vairāk vērības savai sievai un ne tik daudz savai bikšu vīlei, tad 1955. gadā tie būšot daudz laimīgāki. —

1. Lai vīrs nes sievai dāvanu tad, kad viņa to vismazāk gaida, un lai dāvāna nebūtu nepieciešamība, bet uzmanība.

2. Lai vīram būtu pacietība noklausīties sievas sakāmo.

3. Lai vīrieši mazliet vairāk vērības piešķirtu savam darbam valsts vadošos posteņos, un lai šais atbildīgajās vietās tik daudz nebūtu jādarbojas sievietēm.

4. Lai vīrieši būtu atturīgāki pret citām sievietēm.

5. Lai vīrs negaida neko vairāk kā tikai savu mazo sieviņu — vīra aprūpētāju, kaut gan īstenībā vīrs ir sievas apgādnieks.

6. Lai vīrs labāk apietos ar savu sievu jeb savu mazo draudziņu.

7. Lai vīrieši vairāk vērības piešķirtu dabai, putnu krāšņumam, viņu skaistajām spalvām un lai mazāk uzmanības veltī savam „pelēkajam“ mētelim un „neitrālas“ krāsas uzvalkiem.

8. Lai vīri nekad neaizmirst svarīgākos oficiālos svētkus: sievas un arī savu dzimšanas dienu un ziemas sākumu, kad sievai jāpasniedz minka kažoks.

9. Lai vīri iedrošina sievas vairāk nodarboties ar politiku.

10. Un lai vīri beidzot pārtrauc jautāt: „Kāpēc pārnāci tik vēlu?“ Labāk teikt: „Dārgā, ilgi es tevi gaidīju, lai atkal redzētu!“.

Ind. Sk.

ALKOHOLA STRAUMES JAUNGADA NAKTĪ

Visās Eiropas galvaspilsētās Jauno gadu gaidot alkohols plūdis straumēm. — Vairāki svētku svinētāji nogādāti slimnīcās un cietumos

Vecā gada dienā ledains vējš un sniegs traucās pār visām Eiropas pilsētu ielām,nežēlīgi mētādams Jaunā gada sagaidītāju atstātos atkritumus, kur alkohols un asinis lijušas pārpilnam. Ziemas sporta mīlotāji devās uz sniegotiem kalniem, bet lielākā daļa vecā kontinenta iemītnieku Jaunā gada dienā mocījās ar paģirainām galvas sāpēm un kuņģa darbības traucējumiem.

Atrās palīdzības un policijas mašīnu sirēnas kauca līdz vēlai vakara stundai, kamēr daļu jautro Jaungada sagaidītāju nācies nogādāt slimnīcās vai cietumos.

Londonā kādā māksliniecu ballē ievainotas 36 personas, no kurām 4 nācies nogādāt slimnīcā.

Pikadillī Cirkū ievainoti vairāki policijas virsnieki, mēģinot savaldīt jautro pūli, un 30 personu nogādātas aresta telpās. Arī Skotijā Jaungada sagaidīšana nav bijusi no klusajām, to liecina vairāki galvas ievainojumi un saplēstās pudeles . . .

Parīzē Mendesa-Frānsa ievadītai kampaņai, lietot vairāk piena kā alkohola, franči nav piegriezuši nekādu vērību, jo ne uz vienas no Jaungada naktī iztukšotām pudelēm neesot bijusi atzīme „svaigi kondensēts“.

Beļģijā tā bijusi bērnu diena, kad tie apdāvinājuši savus vecākus. Savas svētku dāvanas tie saņēmuši jau svētā Nikolaja dienā 6. decembrī

Holandē ielas bija pilnas gimenēm, kas devās no vienas vietas uz citu. Ielās mijās tūkstošiem roku spiedienu un sirsnīgu laimes vēlējumu Jaunajā gadā.

Rietumvācijā visās lielākās pilsētās policijas patruļām bija darba pilnas rokas līdz vēlai rīta stundai, izjaucot kautiņus un argumijas kūjiņām atdzesējot līksmotājiem sakarsētos prātus. Alus un vīns tur plūdis bez mitas. Divi vīrieši nogalināti, kāds jauniešu pāris ievainots ar ieroci, un piecas personas nositušās katastrofā. — Viena pašnāvība un 9 pašnāvību mēģinājumi, 660 reizes izsaukta policija un 110 — ugunsdzēsēji.

Stokholmā Jaungada sagaidītāji īsi pirms pusnakts pulcējās ap saviem radio uztvērējiem, lai klausītos zviedru tradicionālo lorda Tenisona poēmas prologu Zvani.

Vīnē jautrie un bezbēdīgie austrieši dejoja uz piesnigušiem laukiem un uz Svētā Stefana laukuma nodevās pikošanās sportam. Klubi bija slēgti, tikai restorānoš pusnakts stundā brīvībā palaistos mazos sivēnus tvarstīja viesi, cenzdamies tiem izraut pa saram, tā nodrošinot sev panākumus un laimi jaunajā gadā.

Itālijā ap 40 personu nācās ievietot slimnīcās, jo viņa apreibušī tie neprātīgi sākuši lietot ugunīgās raķetes.

Maskavā vairākas Kremļa zāles bija atvērtas oficiālai komūnistu bērnu pieņemšanai. Tur viņi, skaitā ap 2500, dejodami (laikam kazačoku) ap svētku eglēm sagaidījuši tā saucamo „Ziemas Tēvu.“ (Mūsu Ziemassvētku vecīti).

Sarkanā Ķīnā Jaunsgads sagaidīts, nododoties dažādām sporta spēlēm, bet publisko parku sarīkojumos citi nodevušies tautas dejām.

Vapāņi Jaungadu sagaidīja apmekļējot savus slavenos tempļus, lūgdami, lai Jaunais — aitu gads, būtu miermīlīgāks nekā pagājušais 1954. — zirga gads.

KAS NOTIEK KANADĀ?

Jaunais pilsētas galva Toronto N. Filips jaunajā amatā ir loti darbīgs un solas izvest daudz reformu. Kā ziņo vakara laikraksts Telegram, tad N. Filips grib panākt pilsētas pašvaldības likumu grozījumus, lai turpmāk pilsētas valde varētu atsvabināties no nepiemērotiem atbildīgiem ierēdņiem. Kā tādu min Lamportu, kas pārzina pilsētas satiksmi un uzvedoties kā mazs Cēzars, ko neviens nevarot saukt pie kārtības. Lamportam pārmet, ka viņš draudējis pārtraukt satiksmi ar salām, ja tur atkārtošoties nekārtības un braucēji patvaļīgi okupēšot satiksmes kuģīšus.

Bijušais pilsētas galva Lamporta sarukārt saka, ka pirms ievēlēšanas amatā un vecās pilsētas valdes laikā N. Filips runājis citu valodu un pats atbalstījis domu, kas atbilst līdzšinējai praksei.

Tanī pašā laikraksta numurā metro priekšsēdis Freds Gardiners ziņo, ka jau aprīlī tikšot uzsākta Toronto ātrās satiksmes ceļu būve, vienalga vai N. Filips vai kāds cits to apstiprina vai nē. Pirms kāda laika jaunais pilsētas galva izteicies, ka šogad nevarēšot iesākt 60 miljonu dolaru ceļa būvi, jo vispirms jānoskaidrojot, ar kādiem līdzekļiem provinces valdība šo pasākumu atbalstīs.

Es, Viņas augstība Preses Pile, esmu jau saposusies uz Preses balli. Un Tu?

APKĀRT ZEMES LODEI

Pēc dažu laikrakstu ziņām 1941. gadā vācieši bija paredzējuši nozagt Vindzoras hercogu un hercogieni. Nozagšanas pavēli devis pats Hitlers personīgi, bet vācu nozagšanas plānu atklājuši britu slepenā dienesta vīri — pretspiegi; un tas jau laikus paziņots britu slepenajam dienestam. Vindzoras hercogu pāra nozagšana bijusi paredzēta medību laikā Portugalē, kad hercogs, „nejauši pārskatoties“, pārietu Portugales un Spānijas robežu. Viņš tiktu nogādāts vācu sūtniecībā Madridē saziņā ar spāņu valdību. Pēdējā minūtē hercogs ticis brīdināts, un viņam sīki norādīta medību josla. Pēc tam pastiprināta hercogu pāra apsardzība līdz viņu aizbraukšanai uz Bahamu.

Troksnis, kas satrauca Vašingtonu sakarā ar ģenerālisima Franko paredzēto viziti Savienotajās Valstīs, liekas, mazliet aprimis, un, kā to tālāk paskaidro spāņu iestādes A.S.V. galvaspilsētā, šī lieta esot stipri pārspīlēta. Amerikāņu iestādes to tomēr ieskata par loti iespējamu, atsaucoties uz Franko meitas markīzes Villaverdes vizīti Savienotajās Valstīs pagājušajā vasarā. Ir zināms, ka pēc markīzes Villaverdes atgriešanās Madridē spāņu un amerikāņu draudzības saites kļuva ciešākas, jo tai sekoja spāņu kara ministra ģenerāļa Meinoz-Grandes apciemojums Savienotās Valstīs un svarīgas pārrunas par militāriem jautājumiem. Amerikāņi lielu vērību piešķir savām militārajām bazēm Spānijā, kam milzu loma konflikta gadījumā un no puslīdz drošiem avotiem plūst ziņas, ka Madride pat būtu ar mieru piedalīties un kopēji veidot pasaules nākotni. Sakarā ar visu to esot pilnīgi iespējama ģenerāļa Franko vizīte Savienotajās Valstīs.

Kādi labi informēti, bet neoficiāli amerikāņu lielie dūži izsakās, ka pirms Franko vizītes Vašingtonu apciemošot kāds augstāks spāņu armijas vīrs, lai nolīdzinātu vēl pēdējos ceļa gruvešus. Ind.-Sk.